

סל"ו

מדינת ישראל

גנזך המדינה

מפעילי הממשלה

מס' תיק 16

משרד _____

סניפול מילגול ועדו הלגים לענין

בפיקו בעית הקנקלות של היולגים

ביה"פ המאמין ומב" ע"מ.

6.6.1980 — 12.5.1980

מס' תיק מקורי _____

16

שם תיק: סטנוגרמות משיבות ועדת השרים לענין בדיקות בעיית הקרקעות של הישובים ביהודה, שומרון ו
 מזהה פנימי: **ג-16/12786**
 מזהה פריט: R00053m8
 כתובת: 2-111-5-7-5
 תאריך הדפסה: 13/04/2022

מחלקה _____

התפס ל' ישיבון

ע'ון 1 י'ון 3

מזכירות הממשלה

ס'ני'ני'ה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת ועדת השרים לענין בדיקת בעיית הקרקעות
לישובים היהודים ביהודה, בשומרון ובחבל עזה

כ"ב בסיון תש"ם - 6.6.80
בשעה 09.00, בלשכת שר החקלאות בתל-אביב

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, מ. נסים, ש. תמיר

נעדרו חברי ועדת השרים : י. הורביץ, ז. המר

- אלוף א. טמיר - עוזר שר הבטחון לבטחון לאומי
- גב' פ. אלבק - משרד המשפטים
- א. בראון - לשכת שר החקלאות
- א. דודאי - לשכת שר החקלאות
- סא"ל מ. זהבי - מפקדת אזור יהודה ושומרון (צה"ל)
- י. נהרי - מינהל מקרקעי ישראל
- אלי"מ ד. סתו - משרד הבטחון
- א. זהר - מזכיר הועדה

סדר היום :	קר/11	קרית ארבע - סיכום הדיון	2 י' 18
	קר/12	עפרה - סיכום הדיון	16 י' 18
	קר/13	צוות הבדיקה לאתור קרקעות	

./קרית

בפרוטוקול זה 2 דפים.

ר'מ' : רחל - 2/100
2-40
41-50

קר/11. קרית-ארבע - סיכום הדיון

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: בקר טוב,

אני פותח בזה את ישיבת ועדת שריים לענייני קרקעות.

אני מציע, שניקח את שתי הבעיות שלא מצאנו להן פתרון.

אחר כך, אם יש דברים שאינם ברורים מתוך התיק.

פחות או יותר, הכל הסתדר כפי שדברנו בפעם קודמת.

אני מציע שנתחיל בקרית ארבע.

גב' פליאה אלבק: לגבי קרית ארבע, השטח הכולל הוא של 4,000 ד', כדי

שאפשר יהיה ברבות הימים להפוך אותה לעיר בת 5,000

חושבים. קרית ארבע כיום בנויה על 400 ד' בהמשך רצוף, מוקמים בתים שהוקצו

לקרית ארבע, ואנחנו הוטפנו עוד כמה שטחים.

הקריה בנויה על 400 ד', עומדים לרשותה עוד 400 ד'

ועוד כ-500 ד' בגבעת החרטינה. משרד השיכון אמר, שהוא בשלב זה יתחיל

לבנות רק 400 ד' בגבעת החרטינה, אין לו יותר תוכניות לבינוי, בשלב זה.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: אם שמתם לב, רה"מ אמר לעתונות ולמקומות

אחרים, הוא נקב במספר של ישובים נוספים, שלפי דעתו

צריך להוסיף. הוא אמר - של-75 הישובים הקיימים, יש להוסיף עוד 10 ישובים

כדי שבאיזה שהיא צורה יהיה ברור איפה אנחנו עומדים מבחינת היקף השלד

ההתישבותי. כאשר הוא ציין - שפה לא מדובר בהרחבת הישובים, אבל הוא בהחלט

דבר על המקומות שאנחנו צריכים לשבת בהם.

אני מעריך, שמאחרי מחשבותיו של רה"מ, הפחתת מתיחות

בעתיד.

אנחנו בגישתנו חייבים היום, שלא להתיחס לקצב הבנייה

של אמצע משרד הבינוי באילוצים הנוכחיים בהם נמצאים. אנחנו יכולים לבוא

ולומר, מהו השטח עליו תבנה קרית ארבע. יעלה בידינו, נבנה תוך 10 שנים,

לא יעלה בידינו, נבנה תוך 50 שנה, זהו השטח. שלכל יהיה ברור, שזהו הרזרבה

של קרקע, ולא שכל המבנה יחייב התכשורת מהודשת.

אני הייתי לכן מאד מציע, שלא נסתכל על קצב הבנייה המתוכנן של משרד הבינוי, אלא מה שבעצם דרוש למקום הזה בהתאם לתוכנית המתאר ותכנון האב שלהם.

גב' פליאה אלבק: אם אנחנו מתעלמים ממה שבונים ומתכננים לבנות, אלא מה הקרקע שעומדת לרשות קרית ארבע, האם השטח וגבעת החרטינה נוחנים 2,000 ד', יחד עם קטע קטן מאד בג' עברה. אם אומרים 2,000 ד' זה בלי הג' עברה.

הג' עברה יש לו חשיבות לא בגלל הכמות.

גב' פליאה אלבק: הג' עברה נמצאת בתוך צו הפקעה כולל, פלוס בנין המשטרה.

אם הצבא מוכן לצאת מבנין המשטרה, זו שאלה אל המשטרה.

עכשיו זה שוב קטעים קטנים בגלל אופי השטח. חיפשנו את הישובים בגבעת שטח יצחק. הסימונים קטנים מדברים על קטעים קטנטנים. יש שני קטעים קטנים בגבעת יצחק, שנותנים ביחד כ-30 ד'.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: ביקשנו לבדוק, אם ניתן בגבעת יצחק לאתר

שטח?

גב' פליאה אלבק: ניתן לאתר, זה כמה עשרות ד' רצופים. הבעיה מוכרת לכולם.

על כל פנים, אם רוצים יש שם אדמת מדינה בשטח זה.

גבעת שני הבתים, יש לה כמעט פס רצוף שקושר מקרית ארבע לגבעת החרטינה

עם כמה פסקות קטנות באמצע. אם רוצים לראות לשני צידי הכביש חנויות

ומשהו בשביל הרוחב, השטח הקיים מספיק.

לגבי שטחים יותר גדולים, יש קבוצה שלמה של קטעים כתומים

המקיפים בעצם את גבעת החרטינה, מתחילים מקרית ארבע, הולכים מזרחה, צפונה

אחר אחרי השני ומגיעים ממזרח לגבעת החרטינה.

אחדים מהם ממש שטחים יפים לבניית שיכונים. זה הר מאד מתון, אמנם לא מישור

אלא גבעה, אבל גבעה מאד מתונה. אחדות כאלה יש. אחדים מהם באמת נותנים

רק את המדרון (שרון: לאיזה קוים את מתכוונת?)

היפים לבנייה. גבעה 18, 26, 22. הם הולכים מגבעת

החרטינה צפונה ויורדים מזרחה לקרית ארבע. זה יוצר טבעת כזו שמקיפה את

השטח. ישנה גבעה מאד יפה, מט' 27, ממערב לכביש. למעשה, כולה ניתן לקחת. היא אמנם בתחום השיפוט של חברון, אבל גם קרית ארבע בנויה בתחום השיפוט של חברון. (א. שרון: כדאי להתחיל לבנות באופן מידי)

זה מחבר מהצד השני של גבעת החרטינה והגבעות נראות יותר מרובעות. קשה לטמן זאת במפה. יש מספר גבעות הנותנות כל אחת שכונה למגורים. גם המיקום יפה וגם אופי השטח יפה. בנוי זה ישנם שטחים מאורכים, שהם פחות יפים, בעיקר במדרונות. אחר כך ישנה כל הקבוצה הדרומית מקרית ארבע, פרט לשטח הכתום הגדול, שהוא בהמשך לאיזור התעשייה שאנחנו היינו מציעים, לא לעשות שם תעשייה, אלא ליעד זאת למגורים כי הוא קרוב לקרית ארבע ונותן רצף די גדול. אלה המספרים 2,1. מזרחה מהם נמצאים 4 קטעים שאם קראנו להם אטריות, מפני שהם פטים צריך וארוכים. לגבי השטח, לגבי כל הארבע ביחד, השטח הכולל הוא בין 200-250 ד' (השר ניטים: ומה ביניהם?)

אדמה מעובדת, לכן אנחנו רואים אותם בעדיפות אחרונה. זה הקצה המזרחי מקרית ארבע, ישר לכיוון דרום-מזרח. הקטעים שמקרית ארבע דרומה, אחדים מהם יפים לשכונות בפני עצמם, מפני שהם קצת יותר מרוחקים. לכן, אם מדברים על פיתוח, שאנחנו מדברים על קרקעות לקרית ארבע, היינו רואים זאת כשלב יותר מאוחר לפיתוח, להעמיד את הקרקע לרשות קרית ארבע, אבל לא לבנייה של השנה הקרובה, אלא באמת כאשר האוכלוסייה תגדל ויצטרכו את הקרקע. (א. שרון: את כוללת את השטח הגדול הנמצא דרומית למערת המכפלה?)

השטח נקרא "ג'בל מנוח" הגענו אליו בכל זאת. קודם כל כי הוא נקרא על שם המנוח. חוץ מזה, כאשר ראינו אותו, לא היה לנו ספק שכדאי עליו לבנות למגורים (שרון: אפשר לגדר אותו? מהו השטח?)

זהו שטח של 300 ד'. הנוף ממנו נהדר, וראים את חברון כולה וקרית ארבע, וזה זועק להקמת שכונת מגורים.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: אם אני הייתי צריך לקבוע את האסטרטגיה פה, ראשית כל הייתי לוקח את גבעת המנוח, אחר כך

את גבעה 27, ואחר כך מה שנקרא 53,52,51 וראשית כל בונה את שלושת השכונות.

גב' פליאה אלבק: לגבי שלושת השכונות עדיין לא דברנו. זה שטח, שמצד

אחד, נותן שטח רצוף; מצד שני, יש לו שני חסרונות:

מצד אחד, הוא רחוק מקרית ארבע; ושנית, לא רואים ממנו לא את חברון ולא את קרית ארבע. לכן חשבנו על איזור התעשייה. כמחצית ממנו מעובדת בפועל, אם כי נדמה לנו שהעיבוד לא לזמן ארוך. לכן נדמה לי, שאפשר להכריז עליו כאדמת מדינה למרות שהוא מעובד. כפי שנראה לנו מצילומי אוויר, באבר נראת לנו שהוא לא היה מעובד. על כל פנים, לא ברציפות. בפועל, זה מחייב את העמדה העקרונית: האם רוצים להכריז על שטח כזה, מבחינה פוליטית? מבחינה משפטית, אם לא מוכיחים 10 שנות עיבוד רצוף, העובדה שהם מעבדים השנה אינה משנה את העובדה שזו אדמת מדינה.

אנחנו היינו מציעים, בשטח הזה, כפי שהוא נראה לנו

משנים קודמות, יתכן מאד שלא היה מעובד, היינו מציעים, על כל השטח, 51, 53,52 להכריז אותו כאדמת מדינה. זה יפתח את הפתח לפנות לועדת ערר, בידיעה שיתכן ולא נצליח בוועדת הערר, אבל אנחנו לפחות מנסים לגביו. כ-400' מתוכו גם היום לא מעובדים, ויש להניח שהם אדמות מדינה. מכל מקום, אם הסיכוי להצלחה, היינו חושבים, שכדאי ליעד אותו לאיזור תעשייה. תעשייה מלוכלכת שלא צריכה להיות באיזור מגורים. זה גם מתאים מבחינת כיווני הרוח. המדרון מאד נמוך, הוא מתאים לזה.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: האם טיימת את נושא קרית ארבע?

גב' פליאה אלבק: כן. באופן כללי נדמה לנו שיש פה פתרון גם לטווח קצר, גם לטווח ארוך.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: אם אנסה לסכם, אנחנו אומרים - אם ניקח את התחום

הירוק שאותר על ידכם ובהתחשב בעובדה שכל זה על המפה

בקנה מידה כזה, כך שיש שינויים קלים לכאן או לכאן. אנחנו איחרנו בתחום

השטח הזה מקומות שאפשר להמשיך את הבנייה, כאשר הדבר המצויין במיוחד כאן

הוא שמדובר בהרבה קטעים. ז"א, זה לא מספר קטעים מצומצם שבתוכם יש, נאמר,

שטחי ירוק, אלא ששטחי הירוק הם יותר גדולים בתווק, אבל יחד עם זה יש מספיק שטחים לבנייה, כאשר אנחנו בהחלט רואים את הר מנוח כמקום מתאים מאד. אני בכל זאת רואה אותו כמקום מתאים מאד, כי יש בו יתרונות עצומים. אנחנו רואים את גבעה 27 כמקום מתאים מאד, ורואים את התחומים של 53,52,51 בהקשר כזה או אחר של תעשייה. בזמנו, האלוף טמיר נדמה לי שלכם היתה תוכנית לתעשייה בטחונית מסויימת באיזור זה.

האלוף טמיר: הרעיון עבר למאור כרמל. הצרה שעל התעשיות מדברים

14 שנה ועוד שום דבר לא עשו.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: אנחנו מתכוונים עכשיו שבכל זאת נעשה.

האם מישהו רוצה להתייחס להצעה של הועדה שהציעה את

הצעתה בענף קרית ארבע?

השר ניסים: אני מבין, שבגבעה 27, לא יכולה להיות מוקפת בקו ירוק

כי זה בשטח תחום שיפוט חברון, אבל מדוע גבעה 10

לא יכולה להיות מוקפת בקו ירוק?

גב' פליאה אלבק: היה לנו בזה דיון ארוך מאד, בנושא של הקו הירוק כאן,

העברנו את הקו הירוק היום, שהוא יהיה מזרחה מהפסגה

של הרכס, כפי שדובר בישיבה הקודמת. למעשה, זה שטח שבו אין אדמת מדינה בפנים.

הוא שטח בנוי, הפסגות בו רובן מעובדות והן גם למגורים.

מבחינה טופוגרפית, כדאא שיהיה לקו הירוק משמעות כאמור, תכנון צריך גם

על המשמעות הטופוגרפית את השטח בפועל. קו הרכס פונה יותר מערבה בחלק

הדרומי, ליד קרית ארבע. הקו הירוק, אילו רצו לתת לו משמעות תכנונית,

צריך לפנות מערבה, כך שכל ארבעת הקווים הכתומים לא יהיו בתחומו. אולי

אחד יכלל פה וכל היתר לא.

אחרי הרבה התלבטויות, החלטנו, להמשיך את הקו הירוק בקו ישר, דרומית

עד הכביש, למרות שמבחינה תכנונית זו לא המשמעות הכי הגיונית. היות וכל

ארבעת הקטעים האלה שקראנו להם פעם "אצבעות" ופעם "איטריות", לא משמעותיים.

כולם יחד כ-220ד', לא ראינו אותם כפוטנציאל לפיתוח של קרית ארבע משמעותיים.

הם אולי נראים על המפה, יחסית גדולים, כיון שהכתמים נראים, אחד קטן

מדי, אחד גדול מדי, כנצד זה, הכתמים האחרים, שנותנים שכונות יפות מאד, המספרים 27, 118 וכך הלאה, הם קטנטנים אבל על גבעות מאד יפות שמאפשרות שכונה שלמה, כל אחת של 100 ד'. ארבעת הקטעים הם צרים, קטנטנים, לא משמעותיים לבנות מהם יחידה משמעותית, הם מרוחקים מאד, אין להם קשר עין, והם גם כל אחד מבודד ומוקף בחוף שטח סמיך ומיושב. (השר ניסיון: בשביל מה אנחנו צריכים אותם?)

הכנסנו אותם בעיקר, כיון שנתבקשנו לבדוק אם יש שם משהו. למעשה יכולנו לומר, במענה להחלטת הועדה לבדוק, האם יש משהו בשטח - יכולנו לומר, שאין משהו ריאלי. סימנו אותם, כי הם קיימים, אבל הם לא משמעותיים.

אני רוצה עוד פעם להבהיר לגבי גבעה 27 שבתחום השיפוט של עיריית חברון. כמובן, יש אפשרות לעשות הפוך - אפשר לצמצם את תחום השיפוט של עיריית חברון ולהוציא ממנה את השטחים של קרית ארבע הבנויה. היום, נראה לי, יותר טוב ללכת בדרך המתונה, שתהיה לה, מבחינתנו, אותה תוצאה מעשית הרצויה, וזה - להשאיר את השטחים בתחום עיריית חברון, אבל שמועצת התכנון העליונה תיקח לעצמה את כל אסמכויות הרישוי, התכנון והפיקוח על השטחים האלה. בראש וראשונה קרית ארבע עצמה, וגם הג' עברה וגבעה 27 וג' עבל המנוח (תמיר: מה קורה עם הג' עברה?)

הג' עברה כלולה בחוף צו תפיסה קיים שלא מומש. חלק קטן מהג' עברה זה בנין המשטרה שבו הועדה היתה, והשטח שלידו, שהוא שטח טרשי והוא אדמת מדינה. יתרת הג' עברה הוא פרטי, בנויה ונטועה. אנחנו, כשטח שהועדה שלנו מציעה, הכנסנו קטע קטן מהג' עברה, זה אותו חלק שהוא טרשי. כללנו גם את בנין המשטרה, למרות שספק אם המשטרה מוכנה לותר עליו. (תמיר: מה בדבר יצחק?)

ביצחק מצאנו שטח של כ-30 ד' עם צורה קצת מוזרה אבל רצוף (תמיר: מה עם הגבעה השלישית שהיינו עליה, במזרח, הג' עלט?) מצאנו את המדרון הצפוני של הג' עלט וכן החיבור שלה לקרית ארבע הקיימת היום וכן על השטח שיועד ועדיין לא נוצל לבית-קברות.

בקריית ארבע, היינו מציעים, מתוך הקומפלקס, גם שטח שמיועד לבית-הקברות והג'עלס עצמה, להקים שכונת מגורים ולהעביר את בית-הקברות למקום יותר מרוחק. (תמיר: כל מה שאיתרתם אין אדמה פרטית?) היא אדמת מדינה. זה כפוף לזה, שבדיקה טופית עוד צריכה להעשות.

שר המשפטים, ש. תמיר: ציינתי בפעם שעברה, הקו הירוק, כדא שיעמוד במבחן צריך שיהיה לא נרחב מדי בהיקפו. הוא צריך להגן על מה שבונים ולא לשלול מאחרים, אלא שאלה, אם השלילה צמודה להגנה? נדמה לי, במבט שטחי במפה המצומצמת הזו, שבעוד אשר שב-53,52,51, הקו הירוק הוא בפרופורציה נכונה לשטחים שאותרו, הרי במרוח הגדול הרחב למטה צריך להיות קצת יותר גבוה ובמזרח, קצת יותר פנימה, פשוט, כדי שנוכל לעמוד במתקפה בפני ביה"מ.

גב' פליאה אלבק: אנחנו התחשבנו בצד הטופוגרפי. הצד הירוק מיועד להיות מוכרז כאיזור חכנון, וכדי שתהיה לו משמעות כאיזור חכנון, צריכה להיות לו משמעות מבחינה טופוגרפית לתכנון (תמיר: הוא מקיף את הפסגות?)

ממזרח לפסגות (תמיר: זה נכון גם פה בהמשך?) זה נכון גם לגבי החלק הדרומי. דוקא הקצה מקריית ארבע לכיוון דרום מזרח, מבחינה טופוגרפית המשמעות היתה יותר טובה אם היינו מתחברים בקו ישר מצפון אל הכביש, אלא היינו נכנסים יותר מערבה, יותר קרוב לקריית ארבע. כי אז אנחנו שולטים על כל השטח.

אלוף תמיר: אני לא מבין את ענין השליטה. מה אנחנו חוששים, שהם יתפטו גבעה וישלטו עלינו או ירו עלינו?

שר המשפטים, ש. תמיר: כמה ערבים נשארים לנו בתוך השטח המאותר? גב' פליאה אלבק: קודם כל, בנו צפוף בגבעת יצחק ובגבעת שני הבתים הרבה עשרות בתים. אחר כך, אנחנו מתקרבים בקצה, אם הולכים מקריית ארבע לאורך הכביש, לדרום מזרח, זה גם כן שטח בנוי וזה נעשה יותר צפוף, אבל השטח חלקו בנוי. אחר כך, אם נשארים עם הקו הירוק,

מעבר לפיסגה של הרכס, כפי שהציעה הועדה בישיבה הקודמת, אנחנו כוללים עשרות בתים שהם על הרכס. (תמיר: הם כוללים עשרות ערבים או אלפי ערבים?) משהו באמצע הייתי אומרת.

אל"מ דן סתיו: בסך הכל אנחנו מגיעים למאות בתי-אב, זה בערך 60 אלף תושבים (תמיר: בתחום האפור כמה תושבים זה, 200 בתי-אב, אפשר לדבר על 1500 איש?)

אלוף א. טמיר: אני רוצה לחזור לעניין השיקול הבטחוני פה. כאשר אנחנו עושים את הקו הירוק, בהחלט הרעיון המרכזי תחום של תכנון רב-שנתי לעיר. כאשר בשלב ראשון אנחנו יודעים היום איזה שטחים לא בעייתיים, ובידיעת ארוכת טווח אפשר יהיה לשקול אם תופסים עוד או לא תופסים, קונים, או לא קונים, אבל זה תחום תכנון. אני מציע, בעמדה שלנו להשתחרר מהעמדה של גבעה שולטת על בתים יהודיים, כי זו לא הסכנה שהיתה קיימת עד הקמת המדינה, שאנחנו חוששים שהערבים יתבצרו על הגבעה וירו על העיר. לא יכול להיות מקרה כזה. הנקודה הזו, של שטח שולט על שטח, אין לה אותה משמעות שהיתה לה עד שהוקמה המדינה. לכן, הגישה המרכזית כאן צריכה להיות: איפה רוצים להקים את העיר, ולא לרוץ אחרי גבעות. מראש לא יכול להיווצר מצב, כמו שפעם היה המצב בת"א, שערבים התבצרו בחסן-בק וירו על תל-אביב. לא יכול להיות מצב כזה כל זמן שאנחנו שולטים, ואני מקוה שתמיד יהיה מצב כזה שנשלוט בשטח בטחונות וצבאית. היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: האם אין השפעה פטיכולוגית לעובדה שאנשים

חיים בשטח ורואים יום יום, הייתי אומר, שיש לזה השפעה.

האלוף א. טמיר: אין לזה סוף. ברגע שתפוס את הגבעה המזרחית מיד יהיו גבעות אחרות עליהם, זה לא היום הרעיון המרכזי לפי דעתי.

אל"מ, דן סתיו: אני רוצה להתייחס, למרות שבועדה אנחנו לא פועלים ברוב

ודעת מיעוט, אני בכל זאת מתייחס לקו הירוק. היתה לנו

פגישה נוספת שפליאה הסבירה בחלקה ועשינו מין פשרה במשך הזמן. הבליטה הזו

מיותרת מבחינה תכנונית. עם קו הרכס הנמצא כאן, אנחנו עוברים ממנו כמה

מאות מטרים מזרחית, ענינו לתחום התכנון (אולי כולם מוטעים ע"י הכתמים בחוברת, הם פשוט חסרי משמעות).

ישנו דבר נוסף שלדעתי צריך לשקול, הוא בתחום התכנון.

כמו שחילקנו, בין קרית ארבע, גבעת החרטינה והגבעות הנקראות 53,52,51, שהם תחום תכנון נפרד, יש מקום לדעתי, גם לקחת את החלק הדרומי ולכלול בתחום תכנון נפרד, כאשר זה לא דוקא קשור עם קרית ארבע. זה מבחינה תכנונית יש בו יותר הגיון. גם בענין שהזכיר השר תמיר - כמה ערבים נכללים בתחום הזה - וגם מבחינת הקשיים שיהיו לנו בעתיד ליישם את קו התכנון עם כל המשמעות שלו, יהיה לנו יותר קל לקחת את הקו הזה, לפרק אותו לשלושה ביציים. (השר ניסיון: איזה יתרון זה יתן?) (שרון: אינך מציע לשמוט זאת מידינו?)

כן. אין לנו מה לשמוט מידינו. פה יש, ברצועת החיבור

הזו, יש פשוט הרבה מאד בתיים, הרבה מאד שטח נטוע, שהוא יהיה תחום התכנון. יש כבישים המובילים לבנותיה של חברון, וזה פשוט כדי להסיר מישורי חכוכ (תמיר: מי היה ברוב ומי היה במעוט?)

היתה דעה כזו והיתה דעה כזו.

גב' פליאה אלבק: לגבי הקצה של דרום מזרח מקרית ארבע, יש הרבה הגיון,

והתלבטנו להוציא את ארבע האצבעות הכתומות מתחום התכנון

ולפנות עם הקו הירוק פנימה, יותר קרוב לקרית ארבע, ואז יש לזה משמעות טופוגרפית. לגבי השטח הדרומי, להשאיר לו את הרוחב שלו והרצף שיהיה יחידת תכנון אחת עם קרית ארבע. לי לפחות נראה, שלא היה כדאי לנתק אותו מקרית ארבע. אורי בראון: יכול להיות שהיום, לרגע זה, מה ששרי אומר, יכול להיות

שזה צודק. מה ששרי אומר, לראייה ארוכה, לעוד 30 שנה,

100 שנה וכולנו מקוים שיהיו שינויים אחרים, כמובן אדמות בנייה, בתיים.

אני חושב שבהחלט צריך לראות לקשור אורגנית אחד לשני, ולא לנתק אחד מהשני. מספיק השטח של 53,52,51. ביחוד כאשר ראינואא את האיזור של הר מנוח, שבהחלט יכול להיות איזור של שכונה יפה ודי גדולה, כדי שבשביל העתיד זה יהי קשור, נראה באיזה תנאים זה יתחבר בצורה פיזית.

לכן אני חושב, שזה בהחלט מחוכם. מה עוד, שיש פה קטעים שקיימים היום שכמעט מחברים זאת.

שר המשפטים, ש. תמיר: לגבי החלטות פוליטיות - מישמחליטים ללכת לעקרון בכללותו, כפי שדברנו בפעם שעברה ויש הצעה לקבל היום, עבור אותו הגינוי אפשר להקיף קצת יותר. הגינוי נקבל בין כה וכה, אפשר להקיף קצת יותר ולהביט לרחוק. זה נראה לי נכון. אני רק שאלתי על הקו הירוק, מדאגה מעשית, והיא, מה יעבור יותר חלק מאפשרות של ברור משפטי. ופה, אם ההצעה של סרי (אני חושב, שזו צריכה להיות אמת המידה היחידה) כי אני אחרת, בעד לראות לרחוק יותר. אם הסיכוי, שבגלל הליכה לשלושה איזורים וויתור על הגבעה הזו שאשמח אם תשאר, נוכל להעביר חלק יותר, וזה נראה סביר יותר בעיני בה"מ, אז כדאי ללכת לפי הקו של סרי.

גב' פליאה אלבק: בשאלה המשפטית, אני הייתי חושבת, שההכרזה כאיזור תכנון, אינה צריכה להיות נושא שהוא כלל מותקף.

הכל היום מותקף ועלינו לעמוד בזה. אבל ההכרזה של איזור תכנון היא פעולה לפי הדין המקומי, צריכה להמבצע לפי הכרזה, בלי סימון בשטח. המשמעות שלה, שמי שרוצה לבנות, צריך לבקש היתר בנייה מגוף מסויים. אנחנו מציעים, שזו תהיה מועצת התכנון העליונה, כיון שזה גוף שמאייש ע"י ישראלית. ספק גדול אם הם באמת ירגישו, בשעה שהדברים יעשו למעשה. שר המשפטים, ש. תמיר: אני מקוה, שנעשה כפי שזה היה בפעם שעברה, שהעברנו את ההחלטה הקודמת כמעט בשקט מוחלט, וזה היה

מאד יעיל. היועץ המשפטי סמך את ידו על המצב, ההמלצות?

גב' פליאה אלבק: אם היועץ המשפטי אני כבר יומיים מנסה ליצור קשר

(תמיר: הוא כפי הנראה עסוק מאד)

גם אני עסוקה מאד. העבודה נראית קצרה מאד בחוברת, אבל

היא היתה עבודת מפרכת. על ענין איזורי התכנון ישבנו יחד עם היועץ המשפטי, ויואל זינגר, שבסוף כתב את חוות הדעת, היועץ המשפטי סמך את ידו. לגבי הקוים, הוא לא ראה זאת.

שר המשפטים, ש. תמיר: הייתי מציע שר החקלאות, שאת הנקודה בין דעת הרוב ודעת המיעוט, כפי שתחליט הועדה, יסוכם בנתון למילה של היועץ המשפטי. נדמה לי ששיחה חטופה שהיתה לי אתו, כללית, שאין לו חילוקי דעות עם הועדה. נדמה לי אבל אני לא בטוח. היה כדאי, הוא גם חבר, פורמלית בועדה, והיום נבצר ממנו להיות, אבל הייתי רוצה שהנקודה הזו תובא בפניו. גב' פליאה אלבק: כאשר הוא אמר, שהוא לא יהיה היום, הוא אמר - שהוא מקוה שאני אייצג אותו. הוא גם אמר - שהוא מקוה שנשב לפני כן יחד, אבל לא יצא לנו לשבת יחד.

האלוף א. טמיר: אני רוצה לחזור למקורות - הממשלה התאחדה לפני כמה חודשים, החליטה פה אחד על הרעיון של אוכלוסיה יהודית גדולה בשישה גושים ביהודה ושומרון. לא חשוב אם קוראים לזה גושים או קוראים לזה ערים, זה לא חשוב, זה לא משנה. למעשה, הרעיון המרכזי בהחלטה הזו - שאוכלוסיה יהודית גדולה צריכה להיות במקומות האלה, פרט למקומות שהם ישובים בודדים שפזורים בכל הגיזרה. זה גם רעיון שלפי דעתי תואם כל מחשבה פוליטית שיעולה להיות בעתיד.

דבר אחד צריך להיות ברור - שאוכלוסיה יהודית חייבת להיות בשטחים האלה, כפי שהיתה אלפיים שנה עד שזה נהיה "יודנרייט" אחרי מלחמת השחרור. לכן, הרעיון בקוים הירוקים, שאני בעד הקו הגדול, הוא מרחב פיתוח מהיום ועד לאלף שנה לאוכלוסיה יהודית באיזור הזה, כאשר הקו הירוק מבטיח שלא יהיה שינוי סטטי של השטח, וכאשר לפי התנאים הפוליטיים במדיניות תהיינה החלטות, מדי פעם, באיזה צורה להרחיב את תחום ההתישבות. היום, בגלל מגבלות פוליטיות, אנחנו עובדים רק על אדמות מדינה. מחר אם יתפסו גבעה וירו על אצטא קרית ארבע, נתפוס את הגבעה הזו כשטח בסחוני, מחרתיים ירכשו שם אלף דונם. יכולות להיות כל מיני סיבות אצאאאא שיאפשרו להרחיב אותם בעתיד, - פוליטיות, בסחוניות, תפיסת קרקע, שחשוב שתהיינה החלטות נוספות במשך הזמן של הממשלה. חשוב שנדע, שאנחנו פה קבענו מרחב התפתחות לעיר, שלפי המגבלות והמסיבות והשיקולים של הממשלה מוסיפים דונמים.

לכן אני בעד הקו הירוק הגדול, כפי שהוצג, כמרחב תכנון

ונתפתח בו לפי המגבלות ולפי התנאים.

גב' פליאה אלבק: נדמה לי שדוקא מבחינה משפטית, יותר קל הכריז על קו

תכנון אחד, שטח תכנון אחד גדול מאשר על כמה שטחים

קטנים, כי זה מוכרז כשטח בנייה לשכונה, שלגביו רוצים לעשות תכנון, מה אאאאא לחקלאות, מה למגורים, וכד'. לכן, להכריז על המון קטעים קטנים, לא סביר מבחינה תכנונית.

אנחנו בכל זאת הפרדנו את איזור התעשייה, כיון שהוא שטח רחוק, וגם מבחינה אקלימית, הוא למעשה לא באותו איזור ולא מתאים. אבל הטבעת שמקיפה את חברון, מבחינה תכנונית, אין סבירות להכריז עליה כעל איזור תכנוני.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: אני בהחלט מצטרף לדברים שאמרה פה גב'

אלבק, בענין הנוחות של שטח יותר גדול, ולמה שאמר האלוף

טמיר בגישתו - שצריך לראות זאת בראיית ארוכת טווח, שהיום אנחנו פועלים במגבלות, ויכול להיות שבעתיד יתפתחו מצבים אחרים.

לכן, חשוב לנו, ללכת לקו גדול, שנותן את הראייה הסופית של התכנון. יחד עם זה, אני לא יכול שלא להביע הסתייגות מדבר אחד, ואני ברשותכם, אנהג הפעם בנושא הזה כפי שנהגתי בפעם קודמת. ז"א, אני אבוא לרה"מ, שוב, מתוך הנחה שאיננו רוצים להציג זאת בפני כל הממשלה ואציג זאת רק בפני רה"מ ואביא בפניו את הפתרון.

אני רוצה ברשותכם להביע את ההסתייגות שאני רואה בענין.

יש לי הסתייגות אחת. - כאשר אנחנו מטתכלים על מפת

הטלאים, קשה מאד להשתחרר מההרגשה, שבעצם כך לא בונים עיר. לא בונים עיר בצורה כזו. אנחנו נטלנו על עצמנו אילוצים כבדים מאד, כתוצאה מהסיבוכים

הקיימים, אבל אי-אפשר שלא נצביע על העובדה, שיש פה אמנם לגבי העתיד תחום

התפתחות רחב, אבל במצב הנוכחי של היום, כל מה שנבנה כאן יהיה בנוי בצורה של

שכונות, אפילו, הייתי אומר, קטנות מאד. יחסית קטנות. ז"א, זה אינו שטח

רצוף. ואינו יתרון בכך, שיהיו לנו שטחים בנויים ובינתיים ישארו שטחים ירוקים.

התפיסה הזאת היתה מקובלת על כולם, ושמחתי שיכולתי לבוא לממשלה ולומר - הועדה החליטה פה אחד. היה לזה משקל מכריע לעניין הזה. אבל בכל זאת, אי אפשר שלא להתיחס לעובדה, שאנחנו רואים פה בהמשך בניית עיר של אלפי תושבים, שבמצב של היום, ביכולת שלנו לפעול על שטח כזה או אחר, בהתאם לסיווגו שנקבע בדיקנות ועבודה בלתי רגילה / - אני רוצה לשבח את העבודה שעשיתם. אני חושב שאומר זאת בשם כל הועדה. אנחנו עוד נשבח אותכם במלוא השבחים. אי אפשר לראות את זה כתוכנית לבניית עיר, או כתוכנית אידיאלית לבניית עיר, או אפילו תוכנית נוחה לבניית עיר. יש פה מגבלות קשות מאד לדבר הזה, וזאת מבלי שאני, הייתי אומר, כספר במאומה בהצעה שהצעתם. אבל אני לא יכול שלא לבוא ולומר, זוהי הצעת הפתרון שישנה, אבל יש לה את המגבלות שלה. גבעת מנוח בדרום, גבעה יוצאת מהכלל כצופה על העיר חברון, כצופה על מערת המכפלה. רואים ממנה את קרית ארבע, יש לה יתרונות בלתי רגילים, אבל אי-אפשר להתעלם מכך, שהיא מרוחקת כמה ק"מ, ואנחנו מדברים על בניית עיר בצורה מאד מפוצלת.

שר המשפטים, ש. תמיר: אין ספק שביטוד הדברים אתה צודק. השאלה: המשקל המצטבר של השיקולים. אני לא מעלה על הדעת מצב שבו אני מתנגד למצב שבעיר ערבית אסור שיחיו בה יהודים, או בעיר יהודית, אסור שיחיו ערבים. במציאות הקיימת הויכוח נטוש בממשלה על שניים, שלושה בתיים, או שטח מסוים שבו נראה היה לחברים מסויימים רצוי או לא רצוי לחברים אחרים, כאשר זה היה דבר מבודד. פה אנחנו מדברים על שטח נרחב שהרוב הדומיננטי בו יהיה יהודי ויהיה מיעוט ערבי. בודאי שלמתכננים יהיו קשיים לאין ספור ונשמע עוד קובלנות לאין ספור. אבל אנחנו פועלים במסגרת של אילוצים, ופה נפתחות ומבט שטחי אפילו על חברון מזה ומרוח רציני, יוצר איזה שהוא איזון. יהודים יחיו עם ערבים גם פה וגם פה, אבל פה יהיה הרוב הדומיננטי יהודים ושם ערבים, כפי שבצדק העיר האלוף טמיר, שאנחנו בכל זאת מדברים על מצב רגיעה שבאיזה שהוא שלב תיוצר רגיעה בשטח, וברגע שיש רגיעה החיים הכלכליים יעשו את שלהם ויבואו פתרונות. כך שאני בהחלט מבין להערה שלך, שהיא נכונה, אבל אני שוב חושב,

שמאד מאד חשוב שנקבל החלטה משותפת. יש לה, כפי שצינתי, בצדק, אפקט של השפעה לגורמים בצד הזה ובצד האחר, כאשר רואים שההסכם של העבודה הזו, יכול היה לסכם כל מיני צדדים, ^{הם} אמ לא רוטנים אפילו, אבל מקבלים זאת. היו"ר, שר החקלאות, א. שמון: אני מציע, שכך נראה את הנושא של קרית ארבע ותסמיכו אותי להציג זאת בפני רה"מ עם המפה.

האלוף טמיר, הייתי מבקש שמישהו מכס יהיה אתי כאשר אציג זאת בפני רה"מ, כרבע שעה לפני ישיבת הממשלה, כדי שרה"מ ידע על כך ואוכל לומר בישיבת הממשלה - הועדה מצאה פתרון לקרית ארבע, כי גם בממשלה לא ארצה להרחיב את הדבור על כך (תמיר: רצוי שגם הגב' אלבק תהיה אתך כאשר תציג זאת בפני רה"מ).

בבקשה, אשמח מאד.

בזה סיכמנו את הנושא של קרית ארבע.

אני מציע שנעבור עכשיו לבעיית עופרה. יחד עם זאת,

מאחר והממשלה, כאשר מינתה אותנו, לא תחמה אותנו דוקא בשבעה ישובים, אני אאלץ לבקש את עזרת הועדה בפתרון בעיות קטנות שמחגלות מדי פעם בפעם. אמאלץ למשל, רציתי לומר לך הגב' פליאה, - שאנחנו מצאנו פתרון לבעייה של אלון-מורה. למשל, נתעוררה עוד בעייה קטנה מאד שנתקלנו בה, לגבי בניית הקבע במקום. בעיה קטנה יחסית, אבל נצטרך, מדי פעם, לשבת ולנסות למצוא יחד פתרון. מתברר שהשיטה שבחרנו בה, היא שיטה טובה. הפעם לא תהיינה הטרדות כאלה ולא נהיה בלחץ של הזמן, אבל נצטרך פה ושם לטפל בבעיות קטנות שמתעוררות שאפילו לא צפינו אותם מראש. כל בעיה קטנה שמתעוררת בשטח, הייתי רוצה שיהיו לי חברי ממשלה נוספית למציאת הפתרון.

שר המשפטים, ש. תמיר: מבחינה פורמלית, ויתקן אותי השר ניסים אם אני טועה,

נבחרנו אד-הוק רק לישובים האלה.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: זה לא מופיע כך במינוי.

גב' פליאה אלבק: ההחלטה היתה - שהועדה תטפל גם בבעיות נוספות שיופיעו

אליה ע"י הממשלה.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: כאשר אבוא, ביום א', לישיבת הממשלה, אבדוק זאת עם הממשלה. אומר בממשלה - שפתרנו את בעיית קרית ארבע, ואני מבקש, שהועדה תוסמך לפתור בעיות קטנות שיצוצו מדי פעם. גב' פליאה אלבק: בכתב המינוי כתוב: "אם הממשלה תחליט על כך, תדון ועדת השרים בבעיות ישובים נוספים והצעותיה תובאנה לאישור הממשלה".

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: אני אביא זאת לישיבת הממשלה. אנחנו עוברים לעופרה.

ק/12. עפרה - סיכום הדיון

גב' פליאה אלבק: עופרה הוא, כידוע, ישוב, שיושב על שטח גדול של אדמות מדינה, המוקף הרים מסביב, שכולם אדמה פרטית מוסדרת הן באדמות מדינה. מי שהחליט להקים שם את הישוב כנראה לקח בחשבון שזו תהיה יחידה קטנה מאד במקום כזה, וכתוצאה מזה, הבעיות כיום (בראון: היתה שם קבוצה שעבדה, ולכן הוחלט על המקום. את מיחסת חשיבות יתירה למי שהחליט) היה שם מחנה עבודה, ואמרו - זה יתאים. אם רוצים

להרחיב זאת לעיר של עשרות אלפי תושבים, לא זה המיקום.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: בעופרה אין לנו שום כוונה להקים עיר (פליאה: זו היתה בדיחה. היום אומרים - להרחיב זאת על הגבעות שמסביב).

בעופרה התכוננו להגיע לישוב קהילתי בין 200-250 משפחות,

זה המקסימום, אף-פעם לא ראינו את עופרה מעבר לזה.

גב' פליאה אלבק: אם כך, אין בעיה. עופרה יושבת על 300 ד', ל-250 משפחות

זה צריך להספיק.

אנחנו מציעים, וזו ההצעה העיקרית שלנו - להוציא את כל התעסוקה, -כמידה וזה לא משהו שקיים ונבנה בהשקעות עצומות- את כל פתרונות התעסוקה של עופרה לעתיד, למקומות מרוחקים יותר, כדי שהשטח של 300 ד' ישמש למגורים. השטח של 300 ד' יכולים בהחלט להספיק ל-300 המשפחות (השר ניטים: אם יבנו שם בתים על קומות?)

גם ה-300 ד' פירושו דונם למשפחה, וכל אחד מאתנו יודע, שבירושלים, על כל דונם גרות 8 משפחות, כך שהישוב יכול להגיע אפילו עד 900 משפחות.

אנחנו לא מציעים לבנות בעופרה בתים של 9 קומות, אלא, כמו בקרית ארבע, בתים בני שתי קומות. אנחנו היינו מציעים לשקול, אם לא כדאי, לבנות בתים בני שתי קומות, ובמקום ליישב 300 משפחות, ליישב 600 משפחות. אם היעוד הוא ל-300 משפחות, אפשר לישב על כל דונם 2 משפחות בריוח, ולהשאיר, עדיין כ-150 ד' לשטחים ציבוריים.

לגבי התעסוקה של עופרה. יש בה היום שטחים חקלאיים ויש בה שטחים שמיועדים לתעשייה ועדיין לא מנוצלים. מעט תעשייה קיימת במקום. יש שטחים שמיועדים לבנייה לתעשייה ועדיין לא קיימים. אנחנו לא מציעים, להרוס את המבנים של התעשייה שקיימים, אלא, לא לבנות מבנים נוספים לתעשייה במקום זאת, היינו מציעים, להקצות לה שטח קטן לתעשייה באל-רם, שהוא אולי נראה שטח קטן, אבל זה שטח של כ-400 ד' רצוף אדמות, שקצת הסתבכנו בהסדר הקרקעות הירדני, אבל היו רשומים על שם יהודי בזמן המנדט. בהסדר הקרקעות הירדני, 250 ד' נרשמו על שם הממשלה הירדנית ו-175 ד' לא עברו הליכי קרקעות ונעשה, לגביהם, הסדר רישום חדש והם קצת פרובלמטיים מבחינה משפטית.

יש שם היום, למעשה, 225 ד', שהם נקיים מבחינה משפטית, ועוד, רצוף לזה, 175 ד', שהם גם כן אדמות יהודים, שיש להניח, כאשר יתפסו אותם תהיינה בעיות משפטיות. אנחנו מקוים, שנזכה במשפט. צריך לדעת, שיכול להיות שתהיינה בעיות. ה-225 ד' היו שייכים ליהודים בזמן הירדני, נרשמו על שם יהודים מזמן המנדט. היה הסדר קרקעות וזה נרשם במקום על שם יהודים וחלק על שם הממשלה הירדנית

ולדביהם אין בעיה. הבעיה, לגבי ה-175ד' רצופים שהם רשומים ברישום שיטה ישנה מזמן המנהט על שם היהודים, וברישום בשיטה הישנה, בזמן הירדני, על שם ערבים, מבלי שמחקו את הרישום של יהודים. זה רשום ברישום כפול כאשר שני הרישומים עומדים בסתירה זה לזה. כידוע, רישום ברישום כפול, הוא רק הוכחה לכאורה, וניתן להוכיח שהוא לא נכון (תמיר: היהודים ישנם?) לפחות 20 איש, במשך הזמן, פנו והתענינו בקרקעות.

1200 איש איננו יודעים היכן הם. (תמיר: אם פה יהיו משפטים, הם ילכו לבית משפט רגיל?)

זה יכול ללכת לבמ"ש רגיל. ההנחה, שאנחנו נהיה

הנתבעים. אפשר ללכת, להלכה, נגד המונע לבמ"ש רגיל, למקומי לא. אני חושבת שזו תהיה גם ועדת עררים. הוא יוכל להוציא צו, שהוא תופס אדמת נפקדים, וגם על זה אפשר ללכת לוועדת עררים.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: לגבי עופרה ואופיו של הישוב.

גב' פליאה אלבק: את אל-רם הצענו כאיזור תעשייה, כי הוא שטח רצוף, גדול מאד, הוא בדיוק ע"י נוה-יעקב. השאלה, להפריד איזור תעשייה, שהוא בשטח ערבי, שאין גישה אליו, לא רצוי מבחינה בטחונית. השאלה, מי שומר עליו בלילה וכד' זו בעיה. זה נמצא ליד נוה-יעקב, זה ממש מהעבר השני של קו הסיפוח של איזור ירושלים.

עופרה מעבדת עבור הקק"ל אדמות מדרום לגבעון, בין

נבי-סמואל לגבעון. היא מעבדת שטח של כ-100ד'. הכתם הוורוד הגדול הוא לא השטח שמעובד ע"י עופרה. בסך הכל מעובדים 400ד'. שם יש 100ד', שהוא מטע של עופרה. אם רוצים, אפשר לתת להם גם את ה-300ד' נוספים לעבד. אנחנו לא ממליצים בכלל כיון שזה רחוק מעופרה. בכלל, היינו מציעים לתת להם לאאא לחקלאות את השטחים שעל יד קלנדיה שממילא יותר מתאימים. אחד מהם, ממש אחרי סוף המטלול. שם יש, עוד-פעם, למעלה מ-300ד' אדמות קק"ל - אדמות יהודים שמכרו זאת לקק"ל. אפשר לתת להם גם את השטחים בקלנדיה וגם השטח באל-רם.

היתרון שלו מבחינת עופרה, שהוא נמצא על הכביש שמוביל לעופרה, לירושלים, לכן זה שטח שהם, מבחינה ענינית, יותר קשורים אליו. שקלנו את האפשרות, לתת להם אדמות עיבוד בדרך לבקעת-הירדן. היה נראה לנו יותר סביר, היות וזה שטח שממילא עוברים בו הילדים שלהם - נוסעים משם לבה"ס, הם יום יום על הדרך הזאת, במקום ללכת אתם למקום שהוא, גם מבחינה אקלימית שונה, יורדים לבקעה, וגם מבחינה טופוגרפית הוא יותר קשה, וגם הבחינה של שמירה על שטחים מבודדים, אלא מקומות שממילא שומרים עליהם. את השטח של ג' - עם 100 ד' מטע ו-300 ד' שעל ידו, נראה נורא גדול, הוא מטעה פטיכולוגית. ב', שווה בגודלו ל-ג' מבחינת מספר הדונמים. ג', שהוא בדיוק מדרום לשטח, שסימנו בזמנו מהקו הירוק של גבעון. זה שטח רצוף של 400 ד', הוא מישורי ויפה וברובו ראוי לבנייה. היינו מציעים לעשות פה אצאא מגורים, שתהיה נוספת, קשורה לגבעון. אנחנו יודעים, שמנהל מקרקעי ישראל רצה להקים שם שכונת מגורים. זה לא סותר, שזו תהיה שכונה ששייכת לקומפלקס של השכונות של גבעון, בתוך הקו הירוק של גבעון, והיינו מציעים, לשקול את זה. באיזור התכנון של גבעון, נראה לנו יותר סביר מאשר שהוא יהיה אצאא מרוחק. זו גם טבעת מירושלין צפונה. כאמור, רצוי להקים פה שכונת מגורים. זה בדיוק צפונה מנאבי סמואל. אם רוצים אחרת, אפשר גם זאת ליעד לחקלאות לעופרה, ואז יש לנו לעופרה 400 ד' באורך ועוד כ-300 ד'. ז"א, ביחד כאלף ד'. לא עשינו לעופרה קו ירוק, כיון שיש צו איסור בנייה קיים לעופרה.

היו"ר, שר החקלאות, א. שרון: רציתי לומר כמה מילים לגבי האופי של הישוב הזה שנקרא עופרה. עופרה זה ישוב שמוגדר היום בלשון שלנו כפ"ת (כפר תעשייתי). כדאי לציין, שעופרה היום הכפר התעשייתי היחידי בארץ הקיים למעשה. ז"א, הגורמים שעוסקים בביצוע החלטות של ועדת שרים לעניני התישבות ובמסגרת ההחלטות, צריכים להקים כפ"תים בגליל, אין להם אף דגם אחד, פרט לכפר התעשייתי שקמאא בעופרה. פה צריך לומר לשבחם של האנשים - שזה כפר תעשייתי שהוקם כמעט כולו ביוזמה ובאמצעות האנשים

עצמם. אין לנו היום דגם אחר של כפר תעשייתי בארץ.

באופן כללי, איך בנויים החיים בכפר תעשייתי כזה? - יש לו חלקים שמעובדים במשותף. אותו השטח שמופיע באות ג', שמתוכו מאות דונמים נטועים בעצי אפרסק, מעובד במשותף ע"י הישוב. לעומת זאת, חלקים אחרים של הישוב, לדוגמא, בישוב הזה ישנה יחידת מחשב (זו גם אוכלוסיה ברמה מאד גבוהה) 15 משפחות מתוך עופרה צריכות להתקיים זביב יחידות המחשב. זה גם תלוי בקוי הטלפונים שקיימים. הייתי אומר דבר, שלא הייתי מציע שיצא מפה החוצה - גם ערבים מרמאלה משתמשים במחשב הזה. טוב שתדעו זאת. יש גם מסגריה השייכת לקבוצת אנשים. יש שם מפעל להדפסי בד. האלמנטים שם מורכבים משני חלקים: אלה המעובדים במשותף, ולגביהם אין מניעה לתת חלקת קרקע רחוקה יותר מהמקום, כי זה באחריות הישוב. הישוב יש לו היכולת לעבד את חלקת הקרקע הרחוקה. לעומת זאת, כאשר מגיעים לעטוק במסגריה השייכת ל-2-3 משפחות, האפשרות שיקימו מפעל כזה באל-רם או קלנדיה, זה דבר בלתי אפשרי. ז"א, שהם יצטרכו לטפל בהבטחת המקום, שמירת המקום, הימצאות במקום, זה בלתי אפשרי. ז"א, אין לנו מנוס, כאן זה ישוב, באופי כזה, שהוא מאד מעניין ומאד חזק מבחינה כלכלית ומכל הבחינות, עם הזרמת כספים בהשוואה למה שמקובל בהתישבות ויכול לשמש דוגמא לדברים שקרו במאות השנים האחרונות, באיזה צורה מצומצמת של משאבים הצליח הישוב לקום על רגליו. כך שיש נושאים, בעיקר בתחום החקלאות, שהשטחים יכולים להיות רחוקים. לעומת זאת, מפעלים השייכים ל-1,2,3,4,5 משפחות אינם יכולים להיות מוקמים במקומות מרוחקים.

דבר נוסף שמטריד אותי בנושא של עופרה? - כאשר היינו בעופרה, טפטנו על הגבעה, לאורך הצינור לגבעת הסלע הנמצאת ממש מעל עופרה. אני מקבל זאת, שיהיו יחסים תקינים, וזו המגמה של כולנו. אבל לא יכול להיות, שישוב ישוב, שכולו על שטח נמוך וגבעה סלעית ממשית, אבל החלק שעמדנו עליו, זה שטיפטנו עליו, בדרכנו אליו, לא עברנו אפילו עץ אחד נטוע, די לגנו מסלע לסלע, לא יכול להיות שלא יהיה כלול בתחום של הישוב. אם יהיה כלול, ~~אשר יהיה כלול~~

שיעשה בצורה כזו שמשפטית ינסו להמנע מכל המלחמות שעמדנו בהם. ז"א, שינסו להפקיע שטח כזה, או שהמקום לפחות יתפס תפיסה צבאית. ז"א, אם על הגבעה היה מוקם איזה מחנה כדול, איזה שהוא מזקף קטן, אברשה, אתה אמרת - מצפה צבאי, נח"ל או מצפה צבאי. זה ישוב שהוא נושא את עצמו, אבל אם היו מקימים איזה שהוא מצפה בטחוני במקום הגבוה הזה הסלעי, זה היה משנה את כל התמונה במקום הזה. לפי דעתי, אי אפשר שלא ללכת בכיוון הזה.

מה אני מציע? - אני מציע, אחרי שהצגנו את הדברים

ויודעים מה הן הבעיות, נדמה לי, שאין חילוקי דעות בין החברים באשר לעובדות. חשבתי, שטוב יהיה שאני אציג בפני שר הבטחון דהיום את הנושא הזה, ויכול להיות ששר הבטחון יוכל לפתור זאת באמצעים העומדים לרשותו היום. יכול להיות שזה לא מחייב איזה שהוא צו מהצעדים המשפטיים שהממשלה ניסתה, לכל אורך דרכה, להמנע מהם.

אלוף א. טמיר: אני יוצא משתי נקודות מוצא:

(1) שלא נזיז את עופרה. אילו היו צריכים היום לשקול,

על קרקע ריקה, אם כן להקים או לא להקים את עופרה, במגבלות הקיימות, יכול להיות שלא היינו מקימים אותה.

(2) גם אם אנחנו נפתור אפשרות אחת - להתחשב במגבלות, שהן

עד היום עקרוניות שהממשלה קבעה, אז, באפשרות הזו, אני גם כן מציע, לעשות קו-ירוק, מקיף, שתי גבעות: על הגבעה שעליה עליה והגבעה מצפון לכביש המסולעת, כמרחב התפתחות של עופרה לעתיד, לפי המגבלות שהדמיון שלנו לא יכול להקיף עוד. מה המגבלות חצי השנה הבאה? - יכולים להיות כל מיני דברים והחלטות לחצי השנה הבאה לגבי המקומות האלה. זה מרחב התפתחות לדברים, שלפי דעתי, צריך להיות בריכוז הזה שנקרא עופרה. ז"א, שאי אפשר לשים אותם בשטחים אחרים. זו אלף, התפתחות של בתי מגורים; ובית, אותן תעשיות שצריכות להיות צמודות לישוב עצמו. אז, במקרה כזה, צריך ללכת על עוד שני פתרונות נוספים, שבזמנו גם העליתי אותם: (1) פתרון חקלאי. אין מה להבהל מזה. גם כפר-עציון מעבדת במסמיה את כל האדמות שלה, ובפנים יש עוד הרבה אדמות שהערבים תפסו ששייכות להם בתוך גוש-עציון.

(2) הצעתי את ההצעה בזמנו - להתחיל בכלל את התפיסה ביהודה ושומרון, לפי אותה תפיסה שעשינו בארז. ז"א, שיהיו מרכזים תעשייתיים משותפים לקבוצת איזורים. זו תפיסה שהיא נכונה מבחינה כלכלית ומבחינת פיתוח לעתיד. אז אני בזמנו הצעתי, ואני בטוח בזה, פשוט צריך בענין זה הכרעה. מחנה בית-אל תופס קרקעות רבים, ואין שום בעיה שם למצוא את ה-300ד', 500ד' כדי להקים מרכז תעשייתי משותף גם לעופרה ובמ לבית-אל ואותן תעשיות שלא רוצים שיהיו צמודים לעופרה.

ז"א, אם הולכים על הפתרון הזה - זה קו ירוק, זה ענין מחנה מרכז תעשייתי בבית-אל, משותף למרכז תעשייתי איזורי ואדמות חקלאיות. אם אדמות חקלאיות, צריך במקום שיש אדמות חקלאיות ולא 20ד' פה ו-40ד' פה, אלא מקום שיש אדמות חקלאיות רציניות.

האפשרות השניה, וזה להכרעת הממשלה, מפני שזה המקום היחידי שבו ישנה הבעיה הזו, זה על גבעת הסלעים הזו, כפי שאמרת, השטח שהוא לא מעובד, לעשות מה שנקרא - לשים יחידה, לא חשוב מי, איזה מזקף, מצפה, לא חשוב איך שנקרא לזה, של יחידה שמשיקולים בטחוניים תוכל להגן על המקום. האפשרות הזו מחייבת תפיסה בטחונית של איזור מטויים שבו יצטרכו להקים זאת, אבל זה, כאמור, להכרעת הממשלה.

המשך הדברים רשמה מי

המשך דברי האלוף א. טמיר:

לפני כן רשמה ר.בן-אלול.
מכאן - מיתקה יפה.

כמובן שאפשרות זו מחייבת תפיסה בטחונית של אזור מטוים, שבו יצטרכו להקים - אבל זו הכרעה פוליטית. אלה שתי האפשרויות מנקודת-מוצא שאלה שני הפתרונות, לעפרה - בגלל שהיא קיימת ובגלל שזה המצב שלה.

השר מ. נסים:

קודם-כל, אני תומך בדברי אברשה לגבי הקו הירוק.

נכון שלפי אופי המקום - זה לכאורה מוזר, שיהיה קו ירוק, קו ירוק תכנוני, אבל כל הדיונים שלנו במשך שבועות אלה היו לגבי היעדים, לא של היום ולא של מחר בבוקר, אלא לזמן רחוק יותר, והאחריות שלנו לדורות בעתידים אלה ולא לימים. על כן, גם אם לא תהיה הפקעה ולא תהיה תפיסה, יכולה להיות רכישה ורכישה היום היא קשה. אבל אולי בעוד שנתיים או חמש שנים - הדבר יהיה אפשרי וקו ירוק זה יגביל את יכולת-העשייה של בעלי-האדמות, במידה מסויימת.

על כל פנים תהיה בקרה חוקית ואכן, זה מתקבל על הדעת ואפילו

רצוי.

עם כל הכבוד, לגבי עיבוד חקלאי - אין חילוקי-דעות. העיבוד יכול להיות למרחקים וזה ידוע בכל הארץ, שהעיבודים הם לאו דוקא בסמוך למקום הישוב. הבעיה יותר קשה בתחום התעשייה. אבל עם כל הכבוד לדברים שאמר היושב-ראש, שעם שנים או שלושה בתי-אבות מקימים תעשייה - מדוע זה צריך להיות דוקא במקום עצמו?

היו"ר השר א. שרון:

זה יכול להיות מצפון לכביש. אבל זה לא יכול להיות במרחק של שלושים-עשרים קילומטר.

השר מ. נסים:

אינני יודע אם נכון להקים תעשיות באזור בית-אל. אין לי מושג. אבל אם זה אפשרי ורצוי ואולי בקרבת ישוב לא צריך שתהיה תעשייה; אבל אם זה באמת אפשרי - יש מספיק אדמות בבית-אל ואז, בבקשה - שזה יהיה שם. אז יהיה המרחק קטן יותר, בודאי שהרבה יותר קטן.

יחד עם כל זאת - אני מציע לנתח את שאת אל רם נתפוס

למטרות אלה. אם כי זה אמנם אדמה של יהודים ואין כאן סכנה, אבל טוב שיד הממשלה תהיה בדבר, כדי שלתכנון זה או אחר אפשר יהיה להשתמש בזה.

אעיר עתה את ההערה הקשה מכולם בנושא זה: אמרנו כבר פעם,

מה האפשרויות: אדמות-מדינה, ואם לא יהיו אדמות-מדינה - אזי ישנה אפשרות של תפיסה או הפקעת קרקע לפי החוק הירדני.

תפיסה - ציינו כאפשרות, אבל לא כדרך שאנו, ועדה זו,

נוכל להשתמש בה. היפוכו של דבר: אם נשתמש בה - אנחנו מונעים את יכולת התפיסה לאור

בג"ץ אלון-מורה. הפקעה לפי חוק ירדני - עד כה לא נזקקנו לזה בכל הישובים שדנו בהם.

לאור דברי היועץ המשפטי לממשלה ודוקא משום שלא נזקקנו עד עתה לענין זה - אני ממליץ לא

להשתמש בדרך של הפקעה, מה גם שעפרה, אם באמת כפי שאמרה הגב' אלבק - יבנו שם שתי קומות

במקום קומה אחת בבנייני-הקבע - זה מתאים מאד והיינו שם עם הועדה ואני נשארתי שם עוד שעה ארוכה

משום שהיה שם טכס וביקרתי באזור שוב ונדמה לי שזה מתאים ויש תודה לאל שטח ניכר גם לבניה.

אני חושב שזה יכול להיות ישוב לא-קטן. לכן - א. יש יכולת קיום לישוב; ב. למה לנו להסתכן.

אמנם, זה לא סיכון אבל למה להיכנס למאבק פוליטי הכרוך בהפקעה על פי חוק ירדן ומה גם, שזה

יכול להיות גם ^{מבוך} משפטי וזה יסכל לנו שימוש בחוק הירדני כפי שדברנו, ^{שבבוא} היום נצטרך

לקחת שטחים פרטיים על פי חוק ירדן - כמו כבישים.

היועץ המשפטי אמר, שבקריית-ארבע אולי נזדקק לזה בבוא העת לשם

עיבור גבעת שני הבתים וכיוצא בזה. לכן, אינני ממליץ.

ואז נשאר ענין התפיסה. אמליץ כך: אם עושים את הקו הירוק - זה

^{חשוב}. זה צעד קדימה. לגבי תפיסה - א. איננו מוסמכים. ודאי שיו"ר הועדה יכול לדבר עם שר

הבטחון. צריך לזכור, בניגוד למה שאמר אברשה - שהיזמה לא יכולה להיות אפילו של שר

הבטחון, אלא היא צריכה להיות של המטכ"ל. אז יכול להיות לפעמים ששר בטחון אינו מונע לפעמים

עשייה פלונית מהמטכ"ל ויש לפעמים שהשיקולים אחרים.

אבקש להמליץ שבזמן הקרוב ביותר לא ידובר בזאת, וזאת - מטעמים

משפטיים ולא מדיניים. הנימוק פשוט: עסקנו בענין הישובים האלה במרוכז. כל מה שיהיה סמוך

לדיונים שלנו בעשיה, דהיינו - בתפיסה - זה יעורר שאלות משפטיות ואנו צריכים להיזהר.

אפשר לדבר היום עם שר הבטחון. אילו שר הבטחון היה שואל אותי -

הייתי אומר, שדיון על הקמת מזקף זה והתפיסה וכו' לא צריך להיות בשבועות הקרובים. מי שצריך לדון בזה הוא המטכ"ל, או גורם בטחוני צבאי ולא אזרחי. אם קראתי נכון את בג"ץ אלון-מורה,

היזמה צריכה לבוא משלטונות הצבא ושר הבטחון - מעמדו אזרחי לענין זה. כל מי שקרא

בדייקנות את בג"ץ אלון-מורה יכול לעמוד על כך. נכון ששר הבטחון יכול - סלחו לי על

הביטוי - להפריע לשיקולים הצבאיים. אבל אינו יכול להיות יוזם.

על כך, אני מציע שתשומת-לבו של ראש-הממשלה, ובמקרה זה גם שר

הבטחון - כאשר היושב-ראש ידווח לו על כל ההחלטות שלנו, הנותרות, לקראת אישור בממשלה -

יאמר לו שקיימת בעיה כזאת. וועלה רעיון כזה. הדיון צריך להיות של המטכ"ל ואם המטכ"ל

בבוא היום, לא בעוד שבוע או שניים ואפילו לא בעוד חודש - אלא ^{קצת} רחוק יותר - ייזום מחשבה

כזאת - אני מתאר לי, שלא יהיה מי שיפריע למטכ"ל ליישם את החלטתו, אם המטכ"ל יחליט על כך.

אני מאד בעד זה ש-ג' יצורף לגבעון, כחלק מהענין של גבעון.

זה מצורף.

א. בר-און:

אני מעוניין שתוך חמש דקות נסכם את הענין, כי יום ששי היום.

היו"ר א. שרון:

לסוגיה האחרונה של דברי היו"ר ודברי השר נסים בנושא האחרון

השר ש. תמיר:

של אותה גבעה בעלת משמעות בטחונית: הדברים צריכים להראות

בהקשר הכולל שלהם. ועדה זו בישיבה קודמת והיום - מצאה תשובות מניחות את הדעת, מתוך

הסכמה כללית למכלול נכבד למדי של בעיות. היא עשתה זאת בלי לגעת באדמה פרטית, מתוך נאמנות

להחלטת הממשלה בענין זה, כפי שאמרת.

אני לפחות אמרתי ביותר מישיבה אחת, שיכולים להיות מצבים, בהם

שלטונות צה"ל, ובעקבותיהם הממשלה - יידרשו לתפיסה בטחונית, ואיך לשלול זאת. דומני שגם שר

החוץ לשעבר, דייך - נקט עמדה מקבילה או דומה לזאת, כאשר השיקול באמת בטחוני מיוחד, ואז

מדברים בראש וראשונה על הצבא ויכול להיות מצב, שגם ישוב יהיה שם. אינני חושב שאנו יכולים

לומר "ייהרג ובל יעבור" - לא. אבל חשוב ההקשר הזה.

השר ש. תמיר:

כאן אני עושה צעד נוסף על דברי השר נסים שהציע - לא בעתיד הסמוך. אני, בהקשר הזה של הפתרונות, בעיות הישוב, כאשר יש תשובות להרבה נושאים בעפרה ונשאר הנקודה שהיו"ר הצביע עליה - אזי לא הייתי הולך לזה ולא ממליץ לראש-הממשלה בשלב הנוכחי להידרש לדרך כזאת, בין שהצבא יבחר בה או לאו.

אשר להפקעה לפי חוק הקרקעות הירדני, היועץ המשפטי ואני הצבענו על כמה סיכונים ממדרגה ראשונה, על נקיטה בדרך הזאת, בין היתר, שיקבעו שכל ההתישבויות שלנו ביהודה ושומרון וחבל עזה, הן התישבויות של זרים והם יצטרכו להידרש אם זה ציבור מקומי או לאו ומה אנו שם. לכן, יכול להיות שלא יהיה מנוס מלעבור פעם את המשוחה הזאת וליטול סיכון כזה, אבל אז צריך שיהיה בצדו סיכוי גדול, משמעותי, כבוד, או דבר שאי-אפשר בלעדו. להתמודד על סוגיה מסוכנת זו, שהיא רצופה סימני-שאלה בנקודה זו, עם כל משמעותה וחשיבותה. אני חושב שזה משגה גדול מאד מצדנו.

היו"ר א. שרון: תיגע גם בענין הקו הירוק.

השר ש. תמיר: אין לי מחלוקת.

היו"ר א. שרון: אתה מקבל זאת? גם אני בדעה זו.

א. בר-און: בקו הירוק, יכול להיות שלא ייכנס אף בית ערבי אחד.

אלוף א. תמיר: זה קו די מצומצם ויקיף את הגבעות.

השר ש. תמיר: אנו יכולים לסיים את הישיבה בהסכמה כוללת. להניח בשלב זה

לנושא הגבעה ואם יבוא המטכ"ל וימצא לנכון להמליץ המלצות, לא בהקשר זה, אזי נבחן את הענין לגופו ואני מציע שברוח זו נסכם את הישיבה. זה טוב גם לאותו הלך רוח של סיכום, שחשוב מאד שהממשלה תקבל אותו מהרבה בחינות.

פליאה אלבק: אם עפרה מיועדת לשלוש מאות משפחות, כישוב קהילתי - יש לה

מבחינת השטח די והותר. מכסימום - אפשר יהיה לבנות קומה

שניה ועל חלק מהתעסוקות במקומות מרוחקים יותר.

הגבעה הזאת, בעצם הצורך בה אינו בגלל הרחבת השטח, אלא מהחשש שהיא אכן שולטת על השטח ואז טובה היא לנו מבחינה בטחונית ועדיף לא לכלול אותה במסגרת

נושא הועדה למצוקת הקרקעות, אלא שתישקל בנפרד לגמרי מהצד הצבאי.

אלוף א. טמיר:

אזכיר לוועדה שני מישורים של פעילות קרקעית, שהאחד הגיע לדרג

המדיני והאחד - אינו מגיע בכלל אליו. אתחיל באחרון:

הבטחון מפקיע אלפי דונמים לצרכים בטחוניים, כולל גם אדמות

פרטיות, משיקולים בטחוניים ועתה, לקראת האפשרות של הקמת אוטונומיה, יש תכניות להרחבת

כל-מיני מקומות, כולל מחנה-גבעון, כפי שמקימים אותו ואני ביקשתי שההרחבה תכלול את

גבעת התולר, גם מבחינה בטחונית, ולא כדאי שימ"ח שתי הטיבות יהיה כולו מרוכז, ולכן - נפצל

זאת.

ב. הבאנו לאישור ועדת השרים לענייני בטחון וישנה מפת

"לוקיישנס" - (היו"ר א. שרון: מפה חשובה מאד). וכללנו שם שטחים, שהם גם שטחי אדמות

פרטיות. כלומר - שטחים שהשיקול הוא שאנו נפרוס בהם פריסה צבאית ובטחונית בתקופת האוטונומיה

- גם לצרכי בטחון שוטף וגם לצרכי הגנה על המדינה.

אם שר הבטחון יקבל את הכיוון של תפיסה צבאית - אציע להכניס

זאת בעיגול של הלוקיישנס.

הבנתי.

היו"ר א. שרון:

אני לא אומר שמחר פירוש הדבר שפוס אתה שם את היחידה

האלוף א. טמיר:

הצבאית, אלא זה יכול להיות יום אחרי האוטונומיה או שנה אחרי

האוטונומיה. אבל אז נכניס זאת ברעיון של "לוקיישנס", אם תפיסה זו תתקבל.

קבלתי.

היו"ר א. שרון:

מנוח, האם זה דבר שאתה רוצה להתיחס לזה?

היו"ר א. שרון:

בנושא אזור תעשייה והתפיסה המשפטית, הרי יש לנו תקדים של

סא"ל מנוח:

הפקעה במעלה אדומים, שמוקף כולו בבג"ץ ונצטרך לעבור כאן אותה

משוכה שהוזכרה כאן. על כל פנים, כאשר נזכרה ההפקעה במעלה אדומים - היר נעשתה על-סמך

שיקול שהדבר ייספק לנו מקום תעסוקה ושרותים גם לתעשייה המקומית.

וזאת - לפי החוק הירדני: כל השטח של 35,000 דונם של אזור התעשייה ומחנות הצבא.

פליאה אלבק:

אבל היא נעשתה במטרה ברורה לשמש למרכז תעשיה לאוכלוסיה המקומית ולא-מקומית. היום זה מותקף בבג"ץ, לא עצם ההפקעה, אלא שמיעדים זאת ליהודים ולא למקומיים.

א. בר-און:

לגבי ההפקעה עצמה: לא ראינו את עפרה מקום גדול, אבל יחד עם השטח של 300 דונם שיש בעפרה - אין זה מספיק בשום פנים ואופן

אפילו היום. מה שחסר זה שטח של 150-200 דונם, לאזור עצמו.

השר מ. נסים:

אשר עוד ייקנו.

א. כה-אנן:

בנושא בית-אל - הייתי בוועדה שבדקה אותו. אין בבית-אל אפילו מטר אחד היום. אפשר לתפוס אדמה ליד בית-אל.

פליאה אל-בק:

אל-רם מבחינה משפטית הרבה יותר פשוט.

י. נהרי:

אנו מדברים על שימוש באדמות יהודים, גם באל-רם וגם בגדרה,

ליד קלנדה. אשר לגדרה - היתה זו אגודת יוצאי עיראק

שרכשה זאת וחבר הכנסת בן-פורת התעניין ושאל כיצד ניתן לקבל בחזרה את זכויות האנשים שם. מפפר קטן מהם התעניין בזה וצריכה להיות החלטה, שמשתמשים בזה,

כי ישאלו אותנו אחר-כך אין השתמשנו בזה.

היו"ר א. שרון:

אסכם את הנושא כך:

1. אנו ננהג במקרה עפרה כפי שנהגנו במקומות אחרים, ותהיה

אחידות בפתרונות ונקיף את המקום בקו ירוק ובתוך הקו הירוק הזה (מתוך הנחה שחברי הוועדה היו במקום ומכירים זאת ואנשי הצבא ודאי מכירים זאת) - אני רוצה שבתוך הקו הירוק הזה יהיו שתי גבעות - האחת אותה גבעה, שעליה טיפסנו - הגבעה הסלעית הנמצאת בכיוון מערב-דרום-מערב, מהמקום והשניה - מעבר לכביש - צפונית למקום. אלה המקומות שיכללו בקו הירוק. ואדגיש, שאין כאן בתוך מסגרת הקו הירוק מטעים ערביים ואין אוכלוסיה ערבית שגרה במקום. זה דבר אחד, שאני חושב שמקובל ואבקש שתשלימו את הדבר הזה בקו ירוק.

דבר שני - אנו בהחלט נוטלים עלינו ואני אומר זאת כבר עתה,

שזה אינו מחייב את השרים כולם בנושא זה - לתת מקום לאזור תעשיה שיהיה קרוב לירושב, ככל הניתן, אם זה בית אל או במקום אחר שתהיה בו אפשרות לכך.

השר ש. תמיר:

צריך לבדוק זאת משפטית.

פליאה אלבק:

בית אל - זה מקום מסופק מאד מבחינה זו.

אלוף א. סמיר:

אני מציע לחזור לענין בית-אל, מהבחינה המשפטית: עניני תמרונים,

מסווחים, ועוד. ג הצבא צריך לשים עליו אילווצים.

היו"ר א. שרון:

זו היתה ישיבה קצרה ויעילה וגם נעימה. אני מבקש פשוט -

ממערכת הבטחון ומהמערכת המשפטית - למצוא איזה מקום שבכל אופן

נוכל למצוא איזו שהיא תוספת לנושא התעשייתי

ג. הדבר השלישי שעלה - החשיבות הבטחונית של גבעה צמודה

לישוב - זו או אחרת. הייתי מקבל הצעת האלוף סמיר, שהטיפול ייעשה כאן במערכת שלהם.

(השר ש. תמיר: זה לא ענינה של הועדה, זה לא ענינו). זה

לא ענינה של הועדה. זה לא בתחום הטיפול של הועדה, האלוף סמיר; ואבקש שתמליצו לשר הבטחון

באותה דרך של נושא ה"לוקיישנס" - למצוא פתרון לנושא זה.

פניתי כבר לראש-הממשלה בבקשה לקיים פגישה של רבע-שעה לפני

ישיבת-הממשלה. לפגישה זו אבקש שתצטרף הגב' פליאה אלבק וכן האלוף סמיר או מי שייקבע,

ונציג בפני ראש-הממשלה את הענין בשלמותו, כפי שהוא ואני מציע שתגיעו לסכימה של קו-ירוק.

זה שטח כל כך מצומצם ואין שם שום בעיה, ונקבע זאת בבוקר.

גב' פליאה אלבק:

אנחנו יכולים לעשות זאת גם עכשיו.

היו"ר א. שרון:

אני אציג זאת בפני ראש-הממשלה, כדי שלא נזדקק בישיבת-הממשלה

להביא מחדש את המפות ואת כל הסימונים ואז, בישיבת-הממשלה אודיע

לממשלה, שהועדה מציעה פתרון פה אחד לנושא זה.

השר ש. תמיר:

נבקש את הממשלה, שלא להודיע על כך בתוך החלטות הממשלה.

היו"ר א. שרון:

אלא שמלאנו פשוט את תפקידנו. יחד עם זאת - אפנה תשומת-לב

הממשלה, כפי שביקש שר המשפטים, שאם הועדה תידרש לתת המלצותיה

או החלטותיה למקומות נוספים - הממשלה תראה אותנו מוסמכים לכך.

השר מ. נסים:

ישנה החלטת-ממשלה קיימת בענין זה.

השר ש. תמיר:

היא צריכה להסמיך אותנו.

השר מ. נסים:

זה כתוב. מדוע צריך לחזור על כך שוב?

כתוב, שאם היא תחליט על כך.

השר ש.תמיר:

מחליטים, בהתאם להחלטה מספר 755 לממשלה, מיום י' בסיוון תש"מ

היו"ר א. שרון:

(25.5.80) לאשר המלצת ועדת השרים לענייני בדיקת בעיית הקרקעות

לישובים היהודים ביהודה ושומרון, בדבר הפתרונות שנבדקו ונמסרו לבעיות הקרקעות לקרית-ארבע ועפרה.

זה מוגש לוועדת השרים לבעיית הקרקעות לישוב יהודים ביו"ש.

השבחים הם על דעת כולנו לוועדת המשנה והיו"ר שלה ואני מציע שוב

השר ש. תמיר:

- בצורה שקטה, כמובן, כיוון ששמענו לא פעם שהגברת אלבק היא אויב-העם, וזאת שמענו מכמה חוגים, אז נא לדווח למי שצריך וביין האזרחים, את ההרגשה של כולנו לגבי פעולות הועדה על כל חבריה, לרבות יושבת הראש שלה.

וכמי שיצא לו לבלות בחברת

אני יכול רק להצטרף,

היו"ר א. שרון:

הגב' אלבק כמה פעמים - הרי שכולנו תמימי-דעים ואני רוצה להודות בהזדמנות

זו לפרי ומנוח ואלוף סמיר ויהודה נהרי וכל מי שעשה כאן אתנו את העבודה, כי עשינו כאן מאמץ כן ואמתי לתת פתרונות. אני מודה לכם מאד.

הישיבה הסתיימה

מוזכירות הממשלה

ס ו ד י

-49-

עו"תק מס. מתוך עו"תקים

החלטה (שמורה) מס. קר/11 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית הקרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל עזה מיום כ"ב בסיון תש"ם (6.6.80)

קר/11 קרית ארבע - סיכום הדיון

מ ח ל ל י ט י מ :

- א. לתכנן תכנית מתאר לקרית ארבע בתחומי התכנון המוצעים (הקוים הירוקים במוסף 1 לנספח ב' אשר בדו"ח צוות הבדיקה מיום כ"א בסיון תש"ם 5.6.80).
- ב. תכנית המתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון לאשורה.
- ג. יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון להכריז על השטחים שבתוך הקוים הירוקים (כאמור בסעיף א' לעיל) כתחום תכנון. עם ההכרזה תאסר הבניה בתחום התכנון, אלא באשורה של המועצה.
- ד. חלקות הקרקע שאותרו כקרקע מדינה, ואשר בדיקתן הסופית תאשר את סווגן זה (התחומים בצבע כתום וורוד) - יסומנו או יגודרו. הבניה, עבוד הקרקע והכניסה לתחומים אלה יאסרו, אלא למי שיורשה לכך מטעם הממשל הצבאי.
- ה. לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המתאר.

(מוסף 1 לנספח ב' בדו"ח צוות הבדיקה לאיתור קרקעות הדין בקרית-ארבע שמור עם הדו"ח המלא של הצוות במזכירות הממשלה).

מזכירות הממשלה

- 50 -

ס ו ד י

עותק מס. מתוך עותקים

החלטה (שמורה) מס. קר/12 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית חקרקעות
לישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל עזה
מיום כ"ב בסיון תש"ם (6.6.80)

קר/12 עפרה - סיכום הדיון

מ ח ל י ט י מ :

- א. להטיל על צוות הבדיקה לאתור חקרקעות לתחם בקו ירוק את הישוב עפרה, הקו הירוק יכלול גם את הגבעה מדרום, דרום מערב לישוב והגבעה מצפון לו (מעבר לכביש).
- ב. על יסוד הקו הירוק שיתוחם כאמור לעיל, תתוכנן תכנית המתאר לעפרה.
- ג. תכנית המתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון לאשורה.
- ד. יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון להכריז על השטח שבתוך הקו הירוק כתחום תכנון. עם ההכרזה תאסר בניה בתחום התכנון אלא באשורה של המועצה.
- ה. לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המתאר.
- ו. לאתר שטחי חקרקע בקרבת הישוב שניתן יהיה להקים עליהם התעשייה המתוכננת לעפרה ולנצל השטח הקיים היום בתחומי הישוב אשר יועד לתעשייה - לבניה למגורים.

הודעה על חולון

מזכירות הממשלה

1 אפריל 1980

סג' 142 G

ש מ ר

פרוטוקול
ישיבת ועדת השרים לענין בדיקת בעית הקרקעות
לישובים היהודים ביהודה, בשומרון ובחבל עזה

ז' בסיון תשי"ם - 22.5.80

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, י. הורביץ, ז. המר, מ. נסים, ש. תמיר

נעדר חבר ועדת השרים : ע. ויצמן

- י. זמיר - היועץ המשפטי לממשלה
- אלוף א. טמיר - עוזר שר הבטחון לבטחון לאומי
- פ. אלבק - משרד המשפטים
- א. בראון - לשכת שר החקלאות
- א. דודאי - לשכת שר החקלאות
- ח. חכם - לשכת שר האוצר
- א. לנדאו - לשכת שר החקלאות
- י. נהרי - מינהל מקרקעי ישראל
- אל"מ ד. סתו - משרד הבטחון
- א. שר - לשכת שר האוצר
- א. זהר - מזכיר הועדה

- סדר היום :
- קריאה 3/
 - קריאה 4/ קריאת-ארבע
 - קריאה 5/ אפרת
 - קריאה 6/ גבעון ובית חורון
 - קריאה 7/ אלקנה
 - קריאה 8/ קדומים
 - קריאה 9/ עפרה
 - קריאה 10/ הנחיות לצוות הבדיקה לאיתור קרקעות
- /אריאל

בפרוטוקול זה 15 דפים.

93-103 א.ס
 2-24.11.80
 25-142.3.80
 46-68.11.80
 69-92.3.80

רשמה : מיתקה יפה.

היו"ר השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה. עבודתנו כפי שסיכמנו תחילה,

בפגישה ראשונה שלנו - התחלקה לשלושה חלקים:

1. סיור בשטח, בו עמדו החברים, חברי-הוועדה על המצב של

הישובים והאפשרויות הקיימות להמשך התפתחות הישובים שם.

2. החלק השני של העבודה - היתה עבודה מאומצת מאד

של מספר ימים, שתוצאותיה חנחו לפנינו הבוקר.

3. חלק שלישי - עיסוק בסיסו החומר הנמצא כאן וגיבוש

המלצותינו וזה נעשה היום.

אנו צריכים להתחיל עתה בהצגת החומר על ידי צוות הבדיקה

שמינינו אותו למטרה זו ואני חושב שפליאה תוכל להציג זאת בפנינו.

גב' פליאה אל-באק:

אני מוכנה להציג את הדברים ואעזר בפרי או באנשי צוות אחרים,

אם יהיה צורך בזה.

היו"ר א. שרון:

מאחר ואת ריכזת את הצוות תתחילי בהצגת הנושא

ותבקשו מכל אחד מחברי הצוות לתרום חלקו.

פליאה אל-בק:

הצוות ניסה בזמן הקצר מאד-מאד שהיה לרשותנו, בעבודה מאומצת

מאד, למצוא אדמות שעליהן ניתן לבנות, או להרחיב אותם

ישובים, שבהם היה מדובר באותו סדר-גודל של אדמות שלפי החלטת-הממשלה - מן הראוי להקצות

לישובים אלה.

אנו בדקנו, חיפשנו אדמות שהן אדמות-מדינה, כדי שיהיו

מבחינה משפטית פתוחות להרחבה והקמת ישובים, וכל הדברים המסומנים בדו"ח זה, שהוגש - כל-מיני

עיגולים ומרובעים וצורות אחרות מופיעות וכל אלה הן אדמות-מדינה, חלקן כאלה שאושרו בחדשים

האחרונים להרחבה או הקמת הישובים וחלקם כאלה שנוספו ממש תוך כדי עבודת-הצוות.

כמו-כן נתנו תחום רחב יותר - קו ירוק מטביב לכל הציור שנראה

- כאן, שיהיה זה שטח מוגדר שאפשר יהיה לעשות בו תכנון לישוב, לגביו יוכלו לעשות הגבלות-

בניה, גם זו שבאדמה פרטית, בהתאם לתכניות התכנון של אותו אזור.

לפי הדין הקיים זה יוצר אפשרויות ליצור בניה מתוכננת.

זה לא מונע מאנשים בעלי קרקע פרטית - לנצל אותה, אבל הבניה תהיה בהתאם לתכנונה כמו בכל מקום אחר, המתוכנן בצורה מסודרת.

השר ש. תמיר:

לפי צו-צבאי?

זה יהיה לפי חוק תכנון ובניה ירדני, צו אזרחי. והוא

פליאה אל-בק:

צריך לצאת על-ידי מועצת התכנון הירדנית של יהודה ושומרון;

העיבולים והצבעים השונים, שלא בצבע ירוק, כתום, ממולא

וחלול, ורוד, כל אלה ען אדמות-מדינה, המאפשרות הקמה או הרחבת-ישוב.

לא אתחיל לפי סדר הדברים בדו"ח המונח לפניכם. אתחיל בישוב

אריאל, בו הבקשה להרחבה של 4000 דונן וזה הישוב הגדול ביותר עד עתה.

אריאל יושב כיום על שטח של 350 דונם, שרובו נראה בציור בצבע אדום.

מסביב לו - שטח בצבע ורוד, וכל מה שאדום יותר - מזרחה - אושר לפני כחודש במפות ששלחנו

- וזו אדמת-מדינה או בהמשך למעשה לחומר ישן, שעלה על מפתנו לראשונה לפני חודש, בהתאם

להחלטת הממשלה להרחיב את אריאל באלף דונם.

נוסף על כך יש בבדיקה, בהמשך צבע ורוד - צפונית לחלק האדום (ויתכן

שיש עוד שטח נוסף של אדמת-מדינה); ממזרח לקטע ורוד זה - יש קטע שאמנם סומן כאן

בכתום, כדי לסמן שזה בבדיקה הנוכחית של הצוות סומן, אבל הוא בדוק סופית בהמשך לכל הבדיקות

הקודמות שנעשו על פני תקופה רכזה וסומן סופית במסגרת עבודת-הצוות בימים אלה - בהיקף של 800

דונם נוספים.

זה בדוק סופית בשטח.

בסוף השטח הורוד מזרחה רצוף לורוד - מקף השטח בכתום

וזה מתחיל מהקצה המזרחי ביותר של הורוד ונמשך מזרחה. הכתום משקף זאת, שזה אושר רק עתה,

ולא קודם לכן.

יחד - יש כאן שטח רצוף מהישוב הקיים, בהיקף של 350 דונם;

בהמשך ישר מזרחה - שטח שהוא רצוף ואושר סופית - שטח של 1800 דונם, כלומר - על הישוב הקיים.

היו"ר א. שרון:

יש כאלפיים דונם, אם אוסיף את הקיים היום באדום. ממערב לישוב הקיים, קרוב מאד לישוב - נמצא כביש וממערב לו - איתר הצוות

שטחים נוספים, גדולים מאד, שהם לכאורה אדמות-מדינה, ונדרשת כאן עדיין בדיקה סופית גם בסאבו וגם בשטח וכל אלה מופיעים במסגרת כתומה בצד המערבי של המפה. שטחם של אלה גדול והם פחות או יותר רצופים זה לזה וכמען הכל רצוף כאן. ויש עוד שני קטעים בודדים, שאינם רצופים והשטח הכולל כאן הוא 4500 דונם, נוסף על ה-2000 דונם ממזרח לכביש

השר ש. תמיר:

היה קטע קטן שסימנתם במרחק מהאדום - לצרכי תעשיה.

באם זה השטח?

פליאה אל-בק:

כן. שטח זה כולל 4500 דונם נוספים אלה, שהם שטח שנמצא כאן

ובזמנו ביקש משרד הבינוי את השטח הזה במקור - להקמת

אריאל.

השר מ. נסים:

מה יש בין הקטעים האלה?

פליאה אל-בק:

בין אלה יש קטעים מעובדים. אמנם, לא בתים, אבל

הרבה מטעים.

אבקש לציין: הכל מסומן על המפה וקנה המידה הוא של

1:50.000. עקרונית זה נותן תמונה כללית, אבל המיקום הסופי תלוי גם בבדיקה בשטח, שבה ייקבעו

גם הגבולות הסופיים אבל רואים יפה על המפה הגדולה, שהשטח רצוף, פרט לכמה קטעים קטנים,

ויש למעלה מ-3000 דונם רצופים, שהם מחוברים ביניהם והיתר - עשוי מקטעים נפרדים, שיתכן

שניתן לחברם. סינמו כאן גושים של קרקע, שניתנים לבנייה.

זו מפה כפי שאמרתי של קנה מידה של 1:50.000 ומשבצת אחת היא 1000

דונם. בין קו אחד לשני - יש בדיוק קילומטר אחד.

היו"ר א. שרון:

אני מציע לקחת דבר אחר דבוק ולהתיחס בהתאם.

האם בזה סיימת להציג את המקרה הראשון?

פליאה אל-בק:

כן.

היו"ר א. שרון:

נשמע את הערות החברים לגבי כל אחד מהמקומות.

אומר דבר נוסף אחד: אם בתחום הקו הירוק וצומן כאן כתחום תכנון,

ניתן בנוסף לצו איסור בניה בשטח, שזה דבר חיוני ומידי כי הערבים בונים ללא הרף, להוציא צו האוסר הרחבת שטחים מעובדים ונטיעות? גם עתה האגודה האמריקאית "ענר" מחלקת מאות אלפי שתילי עצי-זית לנטיעה בשטחים אלה. והם עושים זאת. צריך למנוע יצירת עובדות - אם אפשר למנוע הרחבת שטחי-עיבוד.

פליאה אל-בק: יש שני מישורים: כצו כללי - לאסור תכנון - איך סמכות

משפטית לעשות דבר כזה. מאידך - כל הדברים האלה שסימנו בצורות מוזרות אלה שעל המפה, - כל אלה הם דברים שאנו מניחים שהם אדמות-מדינה והיינו ממליצים לסיים בדיקתם במהירות אפשרית ובמהירות מירבית להכריז עליהם כעל אדמות-מדינה ולתכנן אותם ולמנוע בדרך זו גם עיבוד וגם פלישה מכל סוג אחר.

השר ז. המר: כאשר הצבע ירוק - מה העניין?

פליאה אל-בק: ירוק מאפשר אזור בניה.

אורי בר-רצון: גם הגלת שטח העיבוד?

פליאה אל-בק: עיבוד אי-אפשר למנוע. בתוך הכתום מציעים אנו לראות את

השטח כאדמת מדינה.

השר ז. המר: לשטחים הכתומים אסור להם להיכנס כלל. אבל לא כתוב שאסור

לבנות?

אורי בר-רצון: גם לקגדיל את העיבוד -

היו"ר א. שרון: תקבל תשובה ממקור אחד: יש תחום ירוק אחד, תחום תכנון.

כל אחד יכול לתכנן הכל וגם את הקרקע של רעהו אחר-כך אנו מזהים

את האדום, שזה דבר שהוא בידינו היום ^{יורוד} - שזו קרקע שהתמדה לאחרונה לרשות האזור.

אנו מזהים צורות מוזרות אלה בתוך השטח, שלגביהן מתבקשת

בדיקה נוספת יותר יסודית. ומספר שטחים כתומים אלה - צריך לחברם ומאחר שהם בבעלות

המדינה - צריך לנהוג בהם מנהג בעלים. הניתן לבנות שם בלא להרחיב שטח העיבוד שם,

בשטחים שודאי שהם חקלאיים ואנו בהחלט סברנו שניתן להשאיר שטחים ירוקים בתוך הכתומים.

השאלה היא האם ניתן יהיה לעשות בהם בניה?

פליאה אל-בק:

כן, בהחלט.

היו"ר א. שרון:

כלומר, בכל התחום הירוק כולו ניתן, ואיסור הרחבת העיבודים

בתחום הכתום?

פליאה אל-בק:

איסור העיבוד, עיבוד כלשהו בתחום הכתום, בגלל איסור כניסה.

היו"ר א. שרון:

ואיסור בניה בתחום הירוק?

פליאה אל-בק:

אזור תיכונק הוא כזה, שכל אדם יכול להגיש בקשה להיתר-בניה

אבל יצטרך להוכיח בעלות ושהבניה תואמת את התכנון שיהיה לשטח.

היו"ר א. שרון:

אפשר לעשות גידור סביב כל שטח התכנון ואז כל אדם יכול לבוא

ולהיכנס לעבד, כי יהיו פתחים, אבל השטח המתוכנן יהיה מגודר?

פליאה אל-בק:

אני אישית חושבת, שזה אינו רצוי, כי התוצאה תהיה, שהאנשים מסביב

- שהם בכל זאת לא כולם מלומדים, והם בסך הכל אנשים כפריים ברמה שלהם - יבואו ויראו

לעתונות ולכל העולם, שהנה, כלאו אותם בתוך חוטי-תייל, או לא נותנים להם להיכנס למטע שלהם

- שהוא רכושם מזה שנים.

היו"ר א. שרון:

השאלה אם זה צריך להרתיע אותם.

פליאה אל-בק:

זה יביא בודאות לכך, שיתקפו את כל הרעיון של ההכרזה של

השטח כאזור תכנון והתערבות המדינה והכרזה על שטח בניה בתוך שטח זה.

היועץ מ. י. זמיר:

בכתמים האדומים והורודים והכתומים - אין חדש באשר לשיטת-

העבודה. הקו הירוק שמדובר בו על אזור תכנון מבחינתנו - הוא

מצביע על כיוון חדש, כלומר: על הכרזת תחום תכנון או אזור-

תכנון לפי החוק המאומי, עם כל הנובע מזה לגבי הצורך בהיתרים מיוחדים לבניה. את הנושא הזה

של אזור תכנון לפי החוק המקומי - לא בדקנו יסודית. יש לנו ידיעה כללית בזה.

נקודה שלישית שלא תואמת אתמה שפליאה אמרה כאן עתה, אבל מה

האפשרויות הניתנות כאשר מכריזים על אזור כאזור תכנון לפי חוק מקומי - כל זה נצטרך לבדוק

ונוכל לעשות זאת תוך יומיים או יום ולתת תשובה.

היו"ר א. שרון:

יכול להיות שנצטרך לגדר זאת או לשמן זאת בחביות או בצבע.

יכול להיות שגדר, כפי שאמרת פליאה - יש בזה משהו מפריע,

אבל חביות סביב שטח התכנון, שאדם לא יבנה בטעות משהו שם - זה אפשרי.

100

היועה"מ י. זמיר:

פליאה דיברה לא רק על ההיבט המשפטי. תוך זמן קצר נבדוק

חשב את ההיבט המשפטי ונראה מה ניתן לעשות.

השר ש. תמיר:

בלי חבצת דעה על המלצת הועדה, אני מציע להבחין ואני

על כל פנמים מבחין ושומע על ההמלצות עתה לראשונה, -

אתה לא אומר זאת כמי שחושב שזה יהיה אחרת?

היו"ר א. שרון:

איך לי טענות. אנו מדברים ברוח נסיון להגיע להבנה.

השר ש. תמיר:

יש כאן כמה דברים חדשים מרחיקי-לכת. האחד הוא שטחים שנמצאו

והם בתנופה חסרת-תקדים, ובהצלחה רבה. מזוית-ראיית החפוש.

ב. המחשבה על קו-תכנון שלא היה עד כה, שאולי

נולדה באיזה שהוא מקום בהמשך לשאלה שנתעוררה בקרית-ארבע בהקשר לצו איסור בניה.

חלק מהיושבים כאן לא היה במקום, אבל בילינו בקרית-ארבע

ושאלתי שאלה שם: למה הותרה בניה באזורים סגורים. במשך שנים הותרה בניה ערבית ונתברר

שלא הוצא צו איסור בנייה שאפשר היה להוציא. על כן, יש כאן מחשבה נוספת לגבי קו-התכנון;

תהיה החלטת הועדה אשר תהיה - אני מציע שאם תתקבל המלצת-הועדה, דהיינו: שהאדם, הורוד והכתום -

מדינת-ישראל תתחיל לנהוג בהם מינהג-בעלות, ונוסף על כך תכריז על אזור תכנון - זה צעד דרמטי

מרחיק-לכת, שאני חושב שצריך לעשותו בשקט ככל האפשר וחלק גדול מזה אפשר לעשות בשקט.

לדעתי, מכל בחינה יהיה מיותר לגמרי לתחום את הקו הירוק באופן פיסי. ואם באמת מעוניינים כל כך

בשטח - אז נשמור עליו. ברגע שהוא יוכרז קו-ירוק לתכנון - אזי הוא יוכרז, ואז יש לו את

כל המעמד המשפטי ואפשר לעשות את הכל ואת הסימון ההכרחי צריך יהיה לסמן את כל האזורים,

שהם קרקע מדינה ממש. אבל אנו היינו שם באזור ויש כאן בחלקו מטעים של ממש, וליצור מצב,

שאדם יכנס למטע שלו, כאשר צריך הוא לעבור גדר - אנו יומרים בזה בעיה בנושא שולי.

היו"ר א. שרון:

אבל אם זה סימון בחביות, בכל כמה מאות מטרים, כדי שידעו אנשים

בשטח, כי אנשים שלנו מתחליפים, והיום זה מושל כזה ומחר אחר,

ולכן, כאשר יהיו חביות המסמנות אתהשטח - אנשים ידעו ואין בזה הפרעה פיסיית לאיש להיכנס לשטח.

זה אינו צורם, אלא זו פשוט חבית צבעונית.

השר ש. תמיר:

לפי דעתי, זה מיותר. מה זה מושל מתחלף? - יש מפחת ויש קווי-

הנחיה ואיסור-בניה, ואו שזה בנפשו או לאו ואם זה בנפשו - אפשר

להקפיד על כך. על כל פנים לפי דעתי אנו משיגים בתחומי הכתום כל כך הרבה ופותרים כל כך הרבה

בעיות והולכים על עיר. דבחה על רבבות יהודים שיהיו שם, שאפשר לתת לכל הענין ביטוי פוזיטיבי

לחלוטין ולא דברים שוליים, שאחר-כך יוצרים בעיה. זו דעתי.

אלוף א. טמיר:

כאשר כתוב כאן גבול-תכנון - זה באופן מפורש, לפי הסטטוס

של הקרקע, אם לא רוצים להפקיע - זה אומר שמתכנן יהודי לא

מכנן את העיר מחוץ לאתר, והאיש הערבי אינו יוצר עובדות בשטחים שאינם באדום. כלומר -

בראיה ארוכת-טווח - יש כאן שטחים שכך ירכשו או לא ירכשו אותם - כל זמן שהמדיניות היא לא

להפקיע. זאת אומרת, שתחום התכנון אומר למעשה, שבעיגולים האדומים והורודים מכריזים אדמות

ממשלה שאפשר לבנות ומה שביניהם - זה סטטוס-קוו לגבי בניה ולא לגבי עיבוד, כי אלה שטחים

פרטיים ובמילא הם מעובדים.

במלים פשוטות: המתכנן היהודי מתכנן עיר רק על הכתמים

האדומים והכתומים.

אתה מתיחס בהערכתך או תומך אתה בדברי השר המשפטים, שאין

היו"ר א. שרון:

ליצור גדר פיסיית?

המדיניות היא לא להפקיע אדמות פרטיות, ואז המתכנן היהודי,

האלוף א. טמיר:

שהולך לשנות עתה את תכנית אריאל צריך לתכנן אותה על כתמים ורודים כתומים

ואדומים ומה שבאמצע - נשאר סטטוס-קוו, זאת אומרת - שלהם אסור לבנות.

לגבי המשפט האחרון של אברשה - מה שעלינו להבטיח, שהם לא יבנו

השר ז. המר:

על שטח המעובד. כי אם הם בונים - אזי זה לא יהיה כבר

עיר, אלא שורה של מקומות שבהם בונים וכך אלה ראות-ירוקות.

זה ענין של פיקוח בשטח.

היועה"מ י. זמיר:

זה אזור תכנון ופירושו שהבניה צריכה להיות בהתאם לתכנון.

פליאה אלבק:

נכין סקירה שתגיד מה משמעות שטח תכנון.

היועה"מ י. זמיר:

השר י. הורביץ:

לדברי אברשה - התכנון פרושו ש אי-אפשר לגשת עדיין לבניה ותכנון בשטחים שעדיין אינם תפוסים ולא החלטנו על תפיסתם , אבל בעיני רוח - אין שום ספק בדבר, שיום אחד , הרי כל הקרחות האלה יצטרכו להתמלא ואפשר לומר שתהיה תכנית מידית יותר או לביצוע יותר ארוך או קרוב ואפשר לומר איך תיראה העיר, בעתיד - מעבר לזה, בקשר לכל הקרחות שבפנינו.

השר ש. תמיר:

היתה תיזה משותפת לשר החקלאות ולכולנו וזה נבע מהצגת דברים, וזה אמור לא רק לגבי אריאל, וגם בקרית-ארבע, לא מפריע לעיר שבתוכה יש ראותירוקות. במשך שנים עשו בשעתו מהומה גדולה סביב תכנית "ל" שתישאר ראה ירוקה סביב העיר... אז היתה שאלה של ראה-ירוקה שאינה מפריעה.

אלוף א. טמיר:

אם המדיניות היא לא להפקיע - אני אומר גם בתכנון בראיה ארוכת-טווח - אין טעם לתכנן אלמנטים שהם חיוניים לעיר הזאת, במקומות שעדיין אינך יודע אם יהיו שלך או לאו. זו נקודה אחת. בשלב ראשון, בטווח נראה לעין - יש לתכנן עיר על כתמים אלה - הכתמים או הורודים ולא לומר, שאת התעשייה אנפ מתכנן בשטח שאיננו בכתמים אלה ואז יהיה לנו כל הזמן אילוץ של התעשייה הזאת.

היו"ר א. שרון:

טוב, רבותי, אין לנו ענין ליצור חיכוך בעוד עשר שנים. אנו מאמינים שכבר ישרור אז זלום מלא, ולא יהיה טעם בו. והרי התקדמנו כמעט...

השר ש. תמיר:

אני שומע זאת כבר שלושים שנה.

י. נהרי:

יש לי שאלה בנוגע לסטטוס-קוו. היום, במסגרת הקו הירוק,

יש/עבודים זמניים במסגרת פלחה. הכוונה, אם היועץ המשפטי יכול

לחת תשובה למניעת אפשרויות של נטיעות, נטיעות לטווח-ארוך, זיתים או מטעים אחרים.

לכן, אם אפשר לקבוע במסגרת הסטטוס קוו, שבקו הירוק לא יישנה המצב - הנוכחי ולא לאפשר נטיעות במקום פלחה.

פליאה אלבק:

אנו, במסגרת הקו הירוק, כללנו שני סוגים של קרקעות:

באחד, מה שכלול במסגרות הכתומות, - באלה שהן אדמותמדינה ושם אנו

ממליצים, במהירותמירבית לגמור את הבדיקה, כדי להגיע לאישור סופי ולתפוס בהן חזקה בפועל,

פליאה אלבק:

גם על-ידי גידור (בכתומות) ועל-ידי כך למנוע התפשטות של התושבים המקומיים בתוך שטחים אלה. אולי כדאי לציין, שבאריאל השטח הכולל של קטעים אלה עולה על שטחכולל שבכלל רצו ברוטו להקמת אריאל.

היו"ר א. שרון: אבל נוצר כאן מצב, שכאשר השטח רצוף - יש חשבון אחד של שטח.

כאשר הוא מפוצל ללא ספק צריכים יותר ויותר דרכים ושטחי-ציבור ומרכזים מסחריים. אנו נשמע כאן צעקה מרה מאד של משרד הבינוי כאשר יראה את הדבר הזה, כי הם יקפצו מעורם.

פליאה אלבק: דוקא זה השטח שהם ביקשו באריאל.

היו"ר א. שרון: על כן, אל נתיחס לעובדה שלקחנו יותר, אבל היינו מאד

נדיבים בכך, שלא לנגוע בשום שטח מעובד או נטוע.

השר ש.תמיר: סליחה, השטח האדום הזה - זה השטח של אריאל היום. לאופטימיסט

שבאופטימיסטים - למלא את כל הורוד פלוס הכתום הצמוד אליו

- בלי שימוש בכל האגף המערבי - לאופטימיסט שבאופטימיסטים - זה ענין של שנים על-שנים.

וזה לא רק פה, אלא גם בקרני-שומרון ויתר המקומות. זה אומר - רבבות יהודים. ועל כן, אנו

רואים מפה וזה מוצא-חן בעינינו, אבל עלינו להיות ריאליים קצת.

פליאה אלבק: באריאל חשבו על עיר שתהיה מרכז אזורי לישובים היהודיים

בסביבה, שחלקה מגורים וחלקה תעשייה ותעסוקה והיא מתחלקת יפה מאד

לשטח המזרחי של מגורים, שטח של למעלה מאלפיים דונם ושטח החלק המערבי, שיש בו שוב

כ-3000 דונם ומעלה, שהם רצופים, שהם ניתנים יפה מאד לניצול כמרכז תעסוקה לאזור ועונים על

כל הצרכים. כך ביקש זאת במקום משבד השיכון.

השר י. הורביץ: מה פתאום!?

פליאה אלבק: אבל אפשר גם לעשות זאת הפוך, אם רוצים... לגבי קטעים שהם

פלחה, שלא במסגרות כתומות, אם הקטעים שהם פרטיים בגלל עיבוד

רב-שנים, בענין זה אין הבדל בין פלחה ומטעים, שלא ניתן משפטית להוציא עליהם צו האוסר לעבד

אותם. אם האיש רוצה לנטוע אץ - זו זכותו המשפטית כיצד רוצה הוא לעבד את הקרקע, אחר שהוא

רכש זכות עיבוד מכוח הרציפות.

השר ש. תמיר:

זה לא צריך לשנות כי זה שטח מעובד ממילא.

אורי בר-און:

איך ספק שתוצאת עבודת הועדה לפחות לגבי הסימון של הקו הירוק,

זאת אומרת - התפיסה הכוללת של השטח, זה דבר בהחלט בעל משמעות,

כלומר - איסור בניה ובידיעה שזה אזור מיועד בעתיד הרחוק יותר לתכנון. לדעתי, הבדיקה לא נתנה

את מה שראינו בשטח; זאת אומרת, שמה שראינו בשטח - לא שינה שום דבר. כאשר באנו לשטח והצגנו

את הבעיה והסברנו מה צריך לעשות - אזי חזרו האנשים למשרדים ועשו את העבודה, פרט לקו-הירוק, מה

שעשו בפעם קודמת.

אגש תחילה לנושא אריאל. התכנית הזאת מההתחלה, מלפני שלוש וחצי

שנים בנויה מהכביש ההולך מזרחה, מסלפיט ומזרחה, על כל הרכסים עליהם מדובר. לא דובר על

הנושא של מערב מהכביש, אלא כאשר קיצצו עם בג"ץ את נושא שטח התעשייה (אני מזכיר זאת) - הוצע

שהוא ילך דרומית לעיר עצמה ואמרו שיש מקום טוב וזה לא במקומות שסומנו כאן.

השר ז. המר:

זאת אומרת, שבמערב אין לנו עניין?

אורי בר-און:

לא אמרתי זאת. יש עניין בכל מקום, אבל זה לא לעיני.

לעוד מאתיים שנה. אנו מדברים עתה על הרכס,

מהמקום שאנו נמצאים בו ומזרחה. ועתה, בשביל לבנות רוחב מסויים, ושוב - במקום הזה האדמה

אינה מוסדרת. אינני אומר שאין שם שטחים מעובדים. אבל אי-אפשר במקום שרוחבו חמשים מטרים

לעשות משהו. שימו לב לורוד או החום הזה המסומן כדבר שניתן לכיוון מזרח. היה צריך לקחת זאת

ו לישר את הקצוות, כמו שאומרים. כך אי-אפשר לתכנן עיר (אני מתייחס לחלק המזרי). אנו

מוכרחים לבנות אותה, היא העיר העברית. כל הזין אתם דואגים לערבים ולא ליהודים. ואני אומר זאת

בכעס. לא יכולים לבנות כך עיר. אם מתייחסים ברצינות לקווים אלה. ושוב, הקרקע היא בלתי-

מוסדרת האדמות לא מעובדות. הכל מלא סלעים שם. יש שטחי מרסה פה ושם. אני מדבר על העיר

העברית, תראו מה עשיתם כאן? אנו באים למשרד השיכון ואומרים: מה יצא כאן? היכן תהיה תעשייה

כאן? - על כך, הנושא המזרחי חשוב. אבל לא לעתה. לכן הבאנו אתכם לשטח ועמדנו ליד המגדל

והסברנו את האזור ומה יצא מזה? במקרה זה - אם כי יש עוד דבר - זה מצב בולט מאד וצריך לדאוג

ליהודים. אם רוצים לבנות עיר ולא "נקניק" כזה של רוחב של חמשים מטרים - צריך לגשת לזה גישה

של תכנון עיר ולא לקבוע בדיוק היכן החלקות. ממילא יהיה בג"ץ - אל תהיו מודאגים...

היועה"מ י. זמיר:

זה משנה אם התה מפסיד או זוכה בבג"ץ •

אורי בר-און:

במקומות אלה מוכרחים לומר שבונים עירף אני יודע איך זה

יתקבל בציבור, שיושבים שם...

השר ש. תמיר:

אנחנו הממשלה - לא כן?

אורי בר-און:

מוטב שיהיו ציפיות לאנשים.

פליאה אלבק:

מי שהיה באריאל, בסיוור וזוכר מה שאמרו גם משרד השיכון וגם אנשי

אריאל לועדת השרים. משרד השיכון העיר על כך, שהוא רצה את השטח לתעשיה

ממערב לכביש היורד לסלפיט והממשלה החליטה לא להרשות לו לחרוג מערבה מהכביש היורד לסלפיט

מטעמים פוליטיים, כי לא רצו שיראה שהרחיבו או שזה יראה כאילו ישוב חדש.

על כך, משרד השיכון, נגד שיקוליו המקצועיים התכוננים -

בלית ברירה ניסה לאתר שטח לתעשיה בתוך השטח שממזרח לכביש, שעובר לסלפיט. אבל משרד השיכון

איתן בדעתו, כמו עתה שמבחינה תכנונית היה מעדיף כל נושא התעשיה שיהיה ממערב לכביש לסלפיט

ולא ממזרח לו.

השר ש. תמיר:

יש כאן ענין של תעשיה שיהיה מוכרח לעבור מזרחה.

פליאה אלבק:

משרד השיכון בתכנון שלו ביקש זאת מערבה.

היו"ר א. שרון:

זה בלתי-אפשרי ממערב.

פליאה אלבק:

יש כאן על כל פנים שתי אפשרויות. אם רוצים - יכולים להעביר

את המגורים מערבה ואת התעשיה מזרחה. הם ודאי לא רוצים זאת יחד,

ביחידה אחת.

השר ש. תמיר:

לנושא התעשיה: או שמדובר בישוב שיהיה ולא יהיה רק

מצודה צבאית. אם זה ישוב שיחיה - את התעשיה אפשר להציב בין

בשולי העיר במזרח - הכתם הירוק, ובין במרחק 2 ק"מ מהעיר, במערב, מקום שראינו כבר והוא

אזור מעבר לכביש זה, לקו המסומן שיועד וראינו אותו כתם מספיק לצרכי תעשיה בשטח, במרחק

2 ק"מ מהעיר, שזה סביר לחלוטין.

אבל אני רוצה להתיחס לדברים של בר-און כבר עתה, לכל אורך

הדרך. אפשר להתיחס בלי רוגז לכל המפות, כאילו אין אנשים, אין מו"מ על אוטונומיה ואין או"מ

ואין יהודים ויש מפות ויש תכנון של עיר ועושים קווים נוחים לתכנון ואומרים - פה תקום העיר..

ש. תמיר:

אז זה, אפילו בשנת 1967, כאשר אפשר היה לעשות הרבה יותר מאשר

היום - - גם אז, בשנת 1967 אי-אפשר היה לעשות זאת כך.

אני הבנתי את ההנחיות שקבלנו מהממשלה לנסות ולפתור מצוקת

הישובים הקיימים מבחינת הקרקע והוטלו עלינו שבעה ישובים. אמרנו, ואמרנו זאת גם בבירור

עם המתישבים במקום ועוד קודם - בשביתת העב וכו' שנעשה מאמץ כן, אמתי - לראות זאת בראיה

רחבה ולא של חצי-שנה, אלא מה יהיה העתיד שלהם, במערכת של אילוצים שקיימים.

אני מסכים ל"הנקניק" לא אידאלי. השאלה אם לצורך אידאליזציה של שטח

ועשייתי פרפקציוניסטי, ובמקום שהוא צר - להוסיף לו שבעה או שמונה ק"מ לרוחב, אם

זה שווה הפקעת קרקע פרטית או שימוש בחוק הירדני לרכישת מקרקעין?

אם נגיע לקרית ארבע, באיזה שהוא מקום שם נצטרך לחבר באיזה

מסדרות שני חלקי-עיר - נדבר על זה, נראה לכאן ולכאן - עד כמה זה קריטי. אבל כאשר

מקימים אנו ישוב כמו אריאל, שהיום הוא על השטח האדום ולרשותו כל השטח הורוד, שהוא ודאי נוח

ולזה מצטרפים חלקים נוספים, עם קשיים ואילוצים ותכנון מסובך, שזה חלק מהנתונים שלנו;

וכדי לעשות חיים נוחים יותר וסבירים, ומתאימים יותר,

שאנ מסכים אתך - בשביל ה ללכת כאן על הנושא של הפקעת קרקע פרטית עם כל ההשלכות שלה;

שזה שינוי החלטה ממשלתית, וזה עם בג"ץ, ואז אתה מסכן את כל הצעד כולו.

ראורי בר-און: אין כאן קרקע פרטית.

השר ש. תמיר: בשביל זה היתה הבדיקה. אינני יודע אם צריך היה לשלוח שתי

משפחות ליריחו או לאו. אני רק יודע שזו מין דבשת, המגורשים,

שזה מאד מסבך. אנליודע שהמגורשים - אם לא היו שמים להם סק על הפנים - חיינו היו קצת

יותר קלים.

צריך קצת כשרון מצדנו. אותו דבר אמרתי לגבי קו-תיחום הקו-

הירוק: אם אנו עושים את העיקר, פותחים את הנושא המרכזי ומסתגלים לאילוצים מסויימים -

זה משגה לפתוח את החוט עוד קצת ולפוצץ את כל הבלון...

על כן, אני מציע הלך-רוח זה לכל אורך הדרך, כדי שנוכל לבוא

השר ש. תמיר:

לכלל הבנה והמלצה משותפת לממשלה, כי בסוף - הויכוח יהיה שולי ובגלל ויכוח שולי - אתה סוטה קצת ואז מתחיל הפער הגדול.

אורי בר-און: אינני חבר-ממשלה ואני לא יכול שלא לומר זאת.

השר י. הורביץ: אני שואל את המשפטנים, גברתי ורבותי - האם איננו תופסים

מרובה מדי עכשיו. ההצעה הזאת היא די נרחבת, די נועזת,

ונניח שאיננו הולכים לפי תביעתו של אורי, שאומר שנעשה זאת בדיוק כפי שאנו רוצים - האם לא נעמוד בפני בג"ץ? ההצעה הזאת, אם נקבל אותה כפי שהיא - זה יעבור כמו סכיך בחמאה, או שכל הבעיות תצמחנה? ואם כן - אזי בלאו הכי נעשה מה שצריך;

פליאה אלבק: אם היא תבוא לבג"ץ, היא תבוא לועדת עררים ושם נוכיח שאלה

אדמות מדינה. ואז, הפניה לבג"ץ היא צריכה להיות לטובתנו

והפניה לועדת עררים לגופו של ענין - לטובתנו.

בנוגע לתיחום של הקו הירוק - זה יכול לבוא לבג"ץ, אבל

אם זה מבוצע בצורה לא גסה מדי, אלא עדינה וסבירה - כי אז יש להניח שזה יעבור בבג"ץ.

ברור שבכל פעולה שעושים אנו היום ביהודה ושומרון - אנו צפויים לנסיון של מתקפה משפטית.

היו"ר א. שרון: שמענו את הדברים ואומר כך: -

היועץ"מ י. זמיר: סליחה, אני רוצה לומר דבר אחד נוסף, בעקבות דברי אורי בר-און.

היתה כאן, נדמה לי, נימה של ביקורת כלפי הועדה או הצוות,

שהועדה הציגה מה שהציגה, בלי שניכרים סימני הביקור בשטח.

1. הועדה הזאת עשתה עבודה יוצאת מן הכלל. אני יודע שהם הרגו

את עצמם ממשבעבודה וראויים הם לכל הכבוד.

היו"ר א. שרון: אל תשכח את המאמץ של כולנו בקיפוץ על ההרים...

היועץ"מ י. זמיר: מה שחשוב הוא, שמה שהועדה צריכה היתה לעשות - זה לצלם ולסמן

את המצב בשטח על פני המפה. היא היתה צריכה לסמן את מצב

האדמות ובר-און מציע החלטה מדינית...עד כה הממשלה לא קבלה אותה - ללכת על כיוון של הפקעת אדמות פרטיות. זה לא היה נושא שעמד בפני הועדה הזאת.

ועתה, לגבי שאלת התכנון: אני לא יודע, אתה מביין בתכנון,

בענינים של משרד השיכון יותר מפני, אבל המעט שאני מביין הוא, שתכנון זה עניין מאד גמיש. ויחסית כאן, באילוצים הקיימים - אפשר לעשות תכנון לגמרי סביר. אם אתה טוען שזה השטח האדום, ורוד וכתום - הם יעשו לך תכנית סבירה לגמרי. זו אינה הכתבה מהשמיים - התכנית מלפני הצי-שנה וזה ניתן לשינוי.

היו"ר א. שרון: אנסה לסכם את נושא אריאל:

לדעתי, חרף כל האילוצים, התכנונים שבעמוד בפניהם השטח המסומן בירוק, כלומר - תחום התכנון המוצע נותן אפשרות להקים את העיר כפי שראינו אותה בתכנית-העבודה.

אנו צריכים לוודא שבתחום השטח המסומן בקו הירוק, כלומר -

תחום התכנון, יוצא צו-איסור-בניה, דבר שנראה לי חיוני, שלא ייווצרו שום עובדות בשטח.

אני רוצה שיהיה ברור, שמקובל על כולנו, שבתוך התחום שהוא תחום

התכנון המוצע - צריך להוציא מיד איסור-בניה.

דבר נוסף, לפי דעתי, שצריך לשקול ואני מציע שיהיה פה איזה

שהוא שיקול (ואני מציע שזאת נשאר דוקא למערכת הבטחון) - האם התחום הזה צריך איזה שהוא

סימון, זאת אומרת - לא גדר, אבל כמה חביות במספר נקודות או עמוד צבוע אדום-לבן, שנראה בשטח

וידעו מה הוא התחום, שאדם במקרה או בתום-לב לא יגש לבנות שם. וזאת, לא בכדי להקשות, אלא

כדי להקל על האוכלוסיה.

התחומים המסומנים בכתום הם תחומים, אותם צריך לגדר ובהם

אסור כמובן לבנות, כי הם כבר בתוך התחום הירוק, ואסור לעבד אדמה שם ואסור אף להיכנס,

כי מדובר בקרקע ממלכתית, בקרקע או שטחים שביין השטחים הכתומים - יכולים להמשיך

בעיבוד, כפי שהיה עד היום, כי מקובל היה עלינו, שאם נמצא שטח מספיק אדום - נשתדל לא לפגוע

בקרקע מעובדת או נטועה, שהיא או קרקע פרטית או שיש עליה זכות עתיקת-יומין.

האם הסיכום הזה מקובל על החברים?

נקודה נוספת אחת: אני רוצה להמליץ, שבתחום השטח הירוק ייעשה מאמץ עליון

לרכישת כל שטח קרקע אפשרי, בתחום הקו הירוק.

סרן פרי: _____ בתחום הקו הירוק, מלבד איסור או לפני איסור - הכנת תכנית-

מתאר על ידי הגורם המיישב, ובמקרה זה - משרד הבינוי, שתוגש

למועצת התכנון העליונה ותעבור תהליכים. זו נקודה חשובה לגבי כל התחום הירוק.

פליאה אלבק: יש שני סוגי צווי-איסור. עד כה נקטו בצווי איסור בניה

מטעמי צרכי בטחון. כאן מדובר מטעמים תכנוניים ולכן זה צריך

ללכת בד בבד עם הכנת תכנית-מתאר.

הנז"ר א. שרון: שאלה קטנה אחת: בחוץ עומדים כל אמצעי-התקשורת. לדעתי, אין

טעם להכניסם, כי אין טעם שהועדה הזאת תשב מצולמת. אני מבין

שיש הסכמה שלא נכניסם פנימה לצרכי צילום.

היועה"מ י. זמיר: שתי הערות: 1. ענין הקו הירוק - זו תפיסה חדשה ועלינו לבדוק זאת

מבחינה משפטית. הדברים שאמרת - זה כפוף לבדיקה ^{שתיעשה} במהירות.

ב. הקו הכתום. -

היו"ר א. שרון: אנו יכולים להכריז על איסור-בניה.

היועה"מ י. זמיר: אנו מדברים על אזור תכנון לפי חוק מקומי. ענין זה לא

נבדק עדיין ביסודיות - מהא ההליכים, מה משמעות הדבר. זה צריך להעשות.

מה שעשינו עד עתה - זה היה להכריז על אזור זה כאזור תכנון מטעמי בטחון. איננו מדברים על זה

עתה, אלא על תפיסה חדשה, טובה הרבה יותר, אבל בזה צריכה להעשות בדיקה שתיעשה במהירות.

ב. לגבי שטחים כתומים - הבדיקה על ידי הועדה, שהביאה לסימון

כתום זה, נעשתה תחת לחץ-זמן והועדה כותבת בפתח הדברים, שכדי לאמץ סופית את הגבולות של

שטחים אלה, צריכה להיות בדיקה-שטחים אינטנסיבית, שתימשך שבוע.

מדובר על גידור, ואני מקבל זאת, אבל הגבולות של הגידור

צריכים להיות בדוקים.

המשך הישיבה - ל. דרוקר.

22.5.80

(עד כאן רשמה מ.י. מכאן ל.ד.)

היועה"מ י. זמיר :

כאן הגבולות צ"ל כפופים לבדיקה נוספת שמצריכה עוד זמן.

הגב' פ. אלבק : כל האיתורים האלה מצריכים בדיקה

בשטח.

השר ש. תמיר : אני מבקש את תשומת לב החברים

למשמעות של הרעיון של הקו הירוק.

זה רעיון מרחיק לכת באופן בלתי רגיל. עכשיו זה תלוי בחכמה

שלנו ובכושר שלנו לשתוק, אם נהפוך את זה לרעיון חיובי שאפשר

יהיה להסביר אותו כרעיון חיובי, שבא לאפשר יישוב שטחים שהם

שטחי מדינה על-ידי יהודים, או שחלילה הוא יפורש כרעיון שלילי

שבא למנוע מכפריים ערביים לעבד את אדמותיהם. הגבול הוא דק

מאוד והוא תלוי במידה רבה מאוד בנו. התקשורת הבינלאומית אינה

במיוחד ידידותית. לכן, איך להעביר את החידוש החשוב הזה,

וזה חידוש חשוב מאוד, שנושא בחובו הקפאת בניה בשטח ומאפשר

כל מיני התפתחויות בעתיד, זה ממש תלוי בנו, ולכן אני גם שמח

שלא הוכנסה התקשורת. לפי דעתי, ממש צריך לעמוד על כך : לא

לדבר על עשרות אלפי דונמים ולא לדבר על כלום. יש לנו כאן

יעוץ וניתן לו הנחיות איך לטפל בהתוואיה של הקו הירוק

לצרכי משפט מבלי להבליט את זה בשטח, ובפועל, לבצע את כל הדברים

האלה - גם לאסור בניה אסורה אחרי שהתכנון יהיה וגם להתחיל

בגידור השטחים שלנו ולתפוס חזקה ולעשות את כל מה שדרוש.

הרי דובר על 3 דרכים : (והשר ניסיים

אתה זוכר את זה במיוחד, אתה דיברת על זה בישיבת ממשלה) : דובר

22.5.80

השר ש. תמיר

אפשרות

על אפשרות של הפקעה לצרכי בטחון. דובר על שימוש בחוק הירדני לרכישה לצרכי ציבור, ופה נמצאה דרך שלישית שהיא גם כן חידוש גדול שלא השתמשו בו, לפי דעתי, מ-1967. אז נא להעריך את משמעות הדבר ולטפל בו בעדינות.

השר א. שרון : זה מקובל.

אני מציע שנפנה עכשיו לקרית-ארבע,

אני רוצה את נוכחות שר האוצר.

השר י. הורביץ : אני שמעתי ברדיו כאילו יש בעיות

באשר לאפרת ועופרה, נכון?

השר א. שרון : לפי דעתי, קרית-ארבע עומדת במצב

הכי קשה. קרית-ארבע, פליאה:

הגב' פליאה אלבק : קרית-ארבע עצמה קיימת כיום על

השטח המסומן אדום. משום מה, בטעות,

מחמת החופזה, סימנו באדום גם במערב את גבעת הג' עברה שאינה

כלולה בקרית-ארבע.

אל"מ דן סתיו : בצו התפיסה היא כלולה.

הגב' פ. אלבק : צו התפיסה הולך עד מצפון לחרסינה.

אל"מ דן סתיו : בצו התפיסה היא כלולה ובצו הסגירה

היא גם כלולה.

3X

הגב' פ. אלבק :

אנחנו מדברים על שטח הישוב הקיים של קרית ארבע.

אל"מ ד. סתיו :

בפועל, הישוב לא נמצא עד הקו. אם להסתכל על המפה, זו הקריה, זה אזור התעשייה וזו גבעת הג'עברה.

הגב' פ. אלבק :

המצב הוא כזה : קרית-ארבע בנוייה בתוף הכתם האדום המרכזי הגדול. ממערב לה נמצאת גבעת הג'עברה שאותה רצו לקחת להרחבת קרית-ארבע לפני כשנה וחצי ובסופו של דבר לא לקחו. גבעת הג'עברה נקראית על שם משפחת הג'עברה שהיא הבעלים שלה מדורי דורות.

השר ש. תמיר :

ז"א היא כולה פרטית, אבל למעלה ישנו המוצב שהיינו עליו.

הגב' פ. אלבק :

יש בתוכה תחנת המשטרה, על ראשה, וזה כמובן שטח ממשלתי. אבל זה לא שטח מספיק גדול שראלי להקים עליו משהו, והיא מוקפת מטעים ועצים.

כאמור, זה השטח שקרית ארבע קיימת

עליו למעשה. ממזרח לקרית-ארבע קיים הכפר הקטן -ג'אלס, שעליו בריכת המים. כשהיינו בשטח ועמדנו בראשו ראינו כי במדרונו הדרומי יש עיבודים, ודובר על משמעות העיבודים שהיו שם.

למעשה, כשבדקנו את המפות ראינו כי הגבעה הזו נמצאת בתוך צו תפיסה קיים ולכן היא עומדת לרשות קרית-ארבע, למרות שמשום מה,

תושבי קרית-ארבע שעלו איתנו למעלה, אמרו שהם היו מאוד רוצים לקבל את הגבעה הזו ולא יכולים לקבל אותה.

השר ש. חמיר : איפה היא בדיוק?

הגב' פ. אלבק : היא מחוברת ממזרח לאדום הכללי.
היא יוצאת מחוברת כי זה בקנה מידה

של 50 אלף.

השר ש. חמיר : ומה זה הכתם הזה?

הגב' פ. אלבק : זה הג'אלס והקטע המחובר בעצם זה היום בית-הקברות שהוא במדרון של הג'אלס. החיבור הוא לאורך הדרך. הוא מתחבר בכביש.

מר א. בואון : והגבול הוא בערך 15 מטר מעבר לבריכה, ובזה זה נגמר. זו היתה

הטענה שלהם.

הגב' פ. אלבק : כן, אבל הם חשבו את הדרך עד לבריכה...

השר א. שרון : לא, זה הם לא טענו. הטענה שלנו היתה שהגבול עובר 15 מטר מהבריכה

וכל הגבעה חייבת להיות בידינו.

הגב' פ. אלבק : לא כל הגבעה כלולה בתוך צו התפיסה

כלומר, המצב הוא באמצע בין הרצוי

22.5.80

הגב' פ. אלבק

שהוצג לבין מה שהוצג כמצוי. בערך בחצי הדרך.

עכשיו, מדרום מזרח לקריה-ארבע נמצא לאחרונה שטח הרחבה לאזור התעשייה של קריה-ארבע, שהוצע להם בזמן האחרון, והשטח הזה ניתן להרחבה מעבר למה שהוצע.

השר י. הורביץ : איפה ברגע זה נמצא אזור התעשייה של קריה-ארבע.

השר מ. ניסים : ליד ג'אלס.

הגב' פ. אלבק : אזור התעשייה הקיים נמצא בתוך הישוב. הקיים והמוקצה לאחרונה הוא כאן.

אל"מ ד. סתיו : ישנם שני אזורי תעשייה : חלק ברצף אחד לישוב בדרומו, וחלק אחד בגוש עוד יותר דרומה לאורך הכביש, שיש שם כבר 2-3 מבנים ונמצא לזה שטח נוסף.

השר י. הורביץ : מהו שטח אזור התעשייה?

הגב' פ. אלבק : אזור התעשייה הקיים או הכולל שאנו מציעים?

השר י. הורביץ : הכולל שאתם מציעים.

הגב' פ. אלבק : הכולל שאנו מציעים יהיו מאות דונמים, בערך 200 דונם.

22.5.80

הגב' פ. אלבק

זה נראה על המפה אולי יותר, אבל כל הדברים האלה הם מאוד לא מדוייקים בשל לחץ הזמן שעמד לרשותנו.

השר ש. תמיר : איפה גבעת החרסינה?

הגב' פ. אלבק : גבעת החרסינה כאן. היא מסומנת בורוד, כי היא אושרה מבחינתנו לפני זמן ניכר. היא אושרה לעבודה בשטח לפני זמן קצר. למעשה, מבחינה אישור שברמת מדינה, אישרנו בפברואר 1979 את כל השטח הורוד ועוד שטח קטן מעבר לזה. מבחינת מה שבפועל הוקצה להרחבת קרית-ארבע, הקצו רק את הקצה המערבי של גבעת החרסינה, וכידוע זה עומד כיום בועדת הערערים.. הקצה המזרחי עד היום לא הוקצה לישוב.

השטח הכולל של גבעת החרסינה, הורוד, שאושר ובדוק, כפוף לוועדת הערערים, הוא 800 דונם.

השר ש. תמיר : איפה האצבעות שאברשה דיבר עליהם בציוור שלו.

השר א. שרון : קיצצו את האצבעות.

הגב' פת אלבק : השטח הורוד כולל אצבעות מזרחה, לפי חוות הדעת המקורית שלנו, וזה עומד בעינינו. בדיון בועדת הערערים כמובן נעמוד על כל השטח. הציוור הוא לא מדוייק. יש שתי אצבעות כאן לכיוון מזרח. זה לא נגמר

22.5.80

הגב' פ. אלבק

בשטח עגול, אלא נגמר בשתי אצבעות כאן, כשהמפריד ביניהן זה
השטח המעובד שרואים על המפה.

השר ש. תמיר : מזרחה מזה לא היו אצבעות?

הגב' פ. אלבק : יש מצפון מזרח לגבעת החרסינה, ישנה
גבעה שלמה שבזמנו כבר אישרנו, גם
כן על מרחק של 200 דונם, אך לא ביקשו את זה כי אמרו שזה מעבר
לתחום התכנון של קרית ארבע. אנו היום חוזרים להמלצה לאשר.
זו גבעה יפה, קרובה מאוד לגבעת החרסינה. באמדן שלי היא גם
כן כ-200 דונם. זה שטח שגם כן טעון בדיקה סופית, כמו הדברים
האחרים שדיברנו עליהם שטעונים בדיקה סופית.

עכשיו, בין גבעת החרסינה לבין קרית-
ארבע, במה שקרו בזמנו גבעת שני הבתים, שרצו בה פס מחבר. בין
גבעת החרסינה לקרית-ארבע יש פס מורכב בעצם מכתמים, כתמים, די
רחב, של אדמות מדינה, שבצירור הוא לא הכי מדוייק.

השר ש. תמיר : הוא כולל את גבעת יצחק.

הגב' פ. אלבק : הוא חלק מיצחק. גבעת יצחק, כזכור
לא היתה כלולה בצו הסגירה של
קרית-ארבע היא לעשה כמעט בנויה.

השר א. שרון : כל ראש הגבעה ריק.

22.5.80

הגב' פ. אלבק

אנו מוכנים בגבעת יצחק לעשות בדיקה
נוספת לראות האם נמצא משהו.

הגב' פ. אלבק :

לפי דעתי, בקרית-ארבע, מה שקיבלנו
כאן זה לעג לרש.

השר א. שרון :

הגב' פ. אלבק : זה מינימאלי. למעשה קרית-ארבע היא
הדבר הראשון שבדקנו, ויתכן שאפשר
למצוא כתמים נוספים. זה אחד הדברים שרציתי להעיר לגבי
קרית אבע, שיתכן שאפשר למצוא כתמים נוספים. כמובן, כשמדובר
על שטח כמו גבעת יצחק, למשל, מדובר על כתמים קטנים מאוד. אנו
שמנו את הדגש על גבעת שני הבתים כי בה רצו את הדרך שתחבר בין
גבעת החריסנה לבין קרית-ארבע. ורצו לא רק דרך, אלא גם
מרכז מסחרי משני צידי הדרך - שזה דבר שמחייב כמובן שטח יותר
רחב. דבר זה ניתן לביצוע יפה על הכתמים האלה. כלומר, הם מאפשרים
את המרכז המסחרי הזה.

לגבי גבעת יצחק, יתכן שגם אפשר
למצוא כתמים כאלה קטנים, אבל הם יהיו באמת קטנים ולא ביקשו
שם מרכז מסחרי בצורה של פסים צרים של חנויות, לכן לא כל
כך התרכזנו שם. יתכן שאפשר למצוא קטע פה וקטע שם נוספים.

מה משמעות הקו הירוק פה, מה הוא
מקיף?

השר ש. תמיר :

הוא מקיף בעצם את מה שמשרד השיכון
במקור ביקש בתור טבעת.

הגב' פ. אלבק :

22.5.80

השר ש. תמיר

כמה אזורים בנויים יש בפניס?

השר ש. תמיר :

הגב' פ. אלבק : זה סוגר את הפרסה, כיוון שהם ביקשו את הסגירה של הפרסה. אבל אם היינו הולכים לפי הקו של משרד השיכון שהוא כזה, אז היה צריך להוציא את גבעת יצחק ואת גבעת שני הבתים בכלל. אנחנו לא מציעים להוציא אותם, בפרט לא את גבעת שני הבתים שצריכה ליצור את הרצף לגבעת החרסינה מקרית ארבע. כמובן, זה בבחינת הצעה שלנו. אם רוצים בכל זאת כן להוציא אותם מהתכנון, כפי שהציע משרד השיכון, זה כמובן לשיקול הועדה.

יש לזכור דבר אחד פליאה - משרד

השר א. שרון :

השיכון מביט על העניין הזה מבחינה ארכיטקטונית. אני לא מביט על העניין מבחינה ארכיטקטונית. אצלי אי אפשר, בגבעת יצחק, בליבה של העיר שם, לתת שם אפשרות התפתחות של שכונה ערבית. אי אפשר. זו הדרך שמובילה לקריה, אי אפשר. צריך להתעלם לחלוטין מתכנון של ארכיטקט א' או ארכיטקט ב'. שכרו ארכיטקט, ישכרו ארכיטקט אחר. אנחנו לא יכולים לבנות עיר לפי מה שארכיטקט מסויים קבע. יש כאן בעיה שצריך לקבוע למשך עשרות או מאות שנים איך יחיו יהודים במקום הזה. מי שמאמין שהם יחיו פה. אני מאמין שהם יחיו פה.

אני רק יכולה להגיד שאני שמחה

הגב' פ. אלבק :

שכיוונתי לדעת גדולים, כי כאמור הקו הירוק שלנו אינו הולך לפי הקו של משרד השיכון, אלא לפי הקו שמוצע על-ידי השר שרון, שהוא כן כולל גם את גבעת יצחק

22.5.80

הגב' פ. אלבק

וגם את גבעת שני הבתים בתוך מתחם התכנון של קריית-ארבע.

עכשיו, יש עוד כמה קתמים של אדמות

מדינה, שהם כאמור כלולים בדיקה סופית, גם בשטח גם בטאבו
והם לאורך הקו המזרחי יותר.

השר ש. תמיר : למה חתכתם את הכתום והירוק למעלה
כאן?

הגב' פ. אלבק : השאלה היא האם באמת רוצים ללכת
עם הקו כל כך רחוק. שוב, הדברים
האלה נעשו די בחפזון, כשהתחלנו, אמרנו שזה דורש עבודה של
ארבעה חדשים לעשות את זה ברצינות.

השר ש. תמיר : כמה תושבים ערביים כלולים היום
בקו הירוק כפי שאתם מציעים, בערך?

השר י. הורביץ : ומה זה יאמר למעשה, אסור יהיה להם
לבנות בשטח של הקו הירוק?

השר א. שרון : אסור יהיה לבנות.

הגב' פ. אלבק : אני מבחינתי - אנחנו לא ככנסנו
לפרוט מלא, אני הייתי משתדלת להמנע

מלכלול את הבניה הערבית הצפופה כאן בתוך הקו הירוק. מאידך,
גם את גבעת שני הבתים וגם את גבעת יצחק הייתי כוללת בתוך

22.5.80

הגב' פ. אלבק

אזור התכנון של קרית-ארבע. אמרתי שהקו לא כל כך מדוייק
והייתי מתלבטת גם בענין הג'עברה. עם כל הכבוד, אם מותר
לי לומר דבר כזה, נראה לי הקו של השר שרון, ששתי הגבעות,
גם גבעת שני הבתים וגם גבעת יצחק שהן בין גבעת החרסינה לבין
גבעת ארבע, הן צריכות להכלל בתוך מרחב התכנון של קרית-ארבע.

אני רוצה גם להזכיר אולי שחלק

מהבניה בגבעת יצחק נבנה אחרי שהיה צו סגירה.

יש לך הערכה כמה ערבים מתגוררים

השר ש. תמיר :

בתוך השטח של הקו הירוק?

30 - 40 בתים.

השר מ. ניסים :

זה תלוי במה מדובר, אם מדובר על

הגב' פ. אלבק :

הקו שעובר פה, אז זה ענין של 30-40

בתים שיכולים להיות 50 - 60 בתים.

אם הקו יתרחב כאן לתוספת וכאן ילך

השר ש. תמיר :

קצת פנימה, כמה תושבים יהיו?

אם נתקן את גבולות הקו הזה, עדיין

אלימ ד. סתיו :

ישארו כ-500 תושבים ערביים בתוך הקו

הירוק.

השר ש. תמיר :

זה לא נורא.

האזור הצפוף זה רק פה, פה לא?

הגב' פ. אלבק :

פה יש כפר, ויש קצת בניה פה. פה בנוי כמובן, על הג'עברה, שפה היא

גובלת כבר בחלק הבנוי של העיר, ופה זה מרכז העיר.

השר ש. תמיר :

איפה בפועל אנו מגבילים בניה שממנה

יכולים להיות צרות עם בג"צים?

אל"מ ד. סתיו :

למעשה בגבעת יצחק ובג'עברה.

כל יתר המקומות נמצאים על הרכס

הזה ובגלל זה הקו הירוק לא עובר פה.

השר ש. תמיר :

כלומר, אתה חושב שהקו פה צריך

להשתנות.

אל"מ ד. סתיו :

כן, זה פשוט טעות.

הגב' פ. אלבק :

כן, ואני מציעה אותו להעלות אותו

בצפון קצת יותר. טוב, זה אפשר לתאם.

כל הקו הירוק צריך תאום. רעיונית זה קו שצריך להקיף את כל מה שעלול להכלל. אני הייתי כוללת בקו הירוק גם את הקטע הדרומי, שבו יש מספר קטעים שלנו.

השר ש. תמיר :

כעבור זמן, שני הכתמים הכתומים האלה

שהם אדמת מדינה יהיו בידינו וייושבו,

22.5.80

השר ש. תמיר

האם לא יהיה סיכוי טוב לאחר מכן להפקיע אדמה פרטית, לא מייד, פה ופה, לצרכי כביש שיחבר את גבעת החרסינה עם לב קרית-ארבע. זאת לפי חוק הקרקעות הירדני?

היועה"מ י. זמיר : אני חושב שאחרי שגבעת החרסינה תהיה

בנוייה, אפילו באופן חלקי, ותהיה

שם אוכלוסיה וקרית ארבע תהיה בנוייה לגמרי, לחבר את

שתיהן באותו שלב, זה יהיה הרבה הרבה יותר טוב מאשר היום.

האופציה נשארת קיימת כשישנו תחום תכנון כזה. לכן לא בונים

בכל הרצועה הזו.

שני הקטעים האלה בידינו. כאן

השר ש. תמיר :

היה להם קייז חזק מאוד לתושבי קרית-

ארבע.

כן, אבל את זה אתה לא צריך לעשות

היועה"מ י. זמיר :

מייד, אם אתה דוחה את זה קצת זה

יותר טוב.

אם כן, אני מבין שההצעה היא

השר ש. תמיר :

להרחיב את הקו הירוק ולצמצם אותו

כאחד. להרחיב אותו כאן, דהיינו צפונה כדי שיקיף את הקו כחום,

ואולי לשקול הרחבתו כאן, כדי שיקיף את הכתמים האלה בדרום

הקיצוני.

22.5.80

אל"מ ד. סתיו : אני רוצה להעיר כאן איזו הערה

לגבי הכתמים הכתומים בדרום.

לגבי זה צריך לדעת כי זה יוצר איזה שלוחה דרומה, שחוצה את הדרכים מחברון לכפרים ממזרח ושתכלול בתחום הקו הירוק עוד מאות משפחות, אולי יותר ממה שיש היום.

השר ש. תמיר : טוב, אני חוזר בי. אם כן, יש

להגדיל אותו רק בצפון ולצמצם אותו

מעל השטח הורוד ששם יש כפר ערבי וגם בדרום מערב, באזור שיש אזור בנוי צפוף. אני חושב שזה יחסוך לנו הרבה מאוד כאבי ראש משפטיים להתמודדות עם עצם התוואית הקו הירוק.

הגב' פ. אלבק : אני הייתי רוצה לומר כהערה כללית,

שאת כל הקווים הירוקים יש לבדוק

עוד פעם יפה יפה איפה בדיוק ליישם אותם. כי הכל צוייר כמסגרת רעיונית, בלחץ עבודה ועשוי לכלול כמה שאפשר פחות שטח בנוי. זה חל לגבי כל הישובים שיידונו במשך היום.

טוב, יש עוד כמה מאות דונם של

אדמות מדינה פה ופה.

השר א. שרון : הייתי רוצה ראשית כל לשאול שאלה -

משום מה, במזרח, באותן אצבעות

שהאלוף תמיר צייר ושקוצצו, הקו הירוק עובר מערבה מדי והוא איננו כולל את ראשי הגבעות, וזה יהיה דבר מאוד מוזר שהשכונות יבנו במדרונות, ומסביבן, מעליהן, תתפתח אוכלוסיה ערבית.

22.5.80

השר א. שרון

המצב צ"ל בדיוק הפוך. אולי אתה מוכן להסביר מדוע הקו הירוק הזה לא הוסף מזרחה כ-500 מטר וזה היה נותן בידינו את ראשי הגבעות. מה יותר פשוט מדבר זה.

אל"מ ד. סתיו : גם הקו הירוק, למעשה, נותן לנו

את ראשי הגבעות.

הגב' פ. אלבק : הוא נותן. הוא בדיוק מעבר לראשי

גבעות הקו הירוק הזה.

השר א. שרון : הוא ממש על ראש הגבעה.

אל"מ ד. סתיו : הוא ממש על ראשי הגבעות. אנחנו

בדקנו את כל התחום הזה, כל התחום

שמסביב, והצרה היא שבניגוד למה שחשבנו, אותם כתמים שחשבנו

שילכו מזרחה ושנוכל להקיף אותם אולי בקו ירוק יותר גדול,

פשוט לא קיימים, אלא כל האדמות פה מעובדות בצורה אינטנסיבית

או גם בנויות, לכן אין טעם אלא להרחיק את הקו הירוק עד לשיפולים

המזרחיים של הגבעות.

השר א. שרון : אבל לפחות אין להתחלק בראשי הגבעות.

יש שם במקום אחד קבוצת בתים שם, אדרבא,

כלול אותה בתוך העניין הזה, אבל אל תחלק את הפסגה לשניים, הפסגות

הן שלנו.

אל"מ ד. סתיו : הפסגות הן שלנו.

הגב' פ. אלבק : אפשר להזיז את הקו הירוק קצת מזרחה.

השר י. הורביץ : מתוך 50 - 60 הבתים, כמה נבנו או

נתפסו בשנה - שנתיים האחרונות?

הגב' פ. אלבק : חלק קטן.

אל"מ ד. סתיו : אין ספק שלפני 12 שנים היו פחות.

השר י. הורביץ : האם לא היתה התנפלות שלהם בשנים

האחרונות.

אל"מ ד. סתיו : אני חושב שהתנפלות זו לא בדיוק

המילה הנכונה. ישנו פיתוח מתמשך.

מר א. בראון : אני רוצה להסביר משהו בטופוגרפיה

לא בארכיטקטורה - אם תסתכלו אצלכם

במפות תראו כי השטח היחידי שממש ניתן זה השטח המזרחי. זה

מדרון [שכל רחבו הוא בערך 100 מטר, כשמעליו עוד 100 או 150

מטר, המשך המדרון הוא לא בשטח התפוס. איזה מן דבר זה?

כלומר, כל זה על מדרון [חזק מאוד, שמעליו עוד 150 מטר שאינם

שטח מדינה, והכל במדרון ארוך וצר. זה מה שאמרתי בתחילה, אולי

אני נרגז מדי אז לא מבינים אותי - אבל לא בשביל זה עשינו את

הסיוור. עשינו את הסיוור בשביל להציג את הבעיה בשטח - מה צריך

ואיך נראה השטח - בשביל לקבל מושג.

סוף

השר א. שרון :

עשינו את הסיור כדי להתרשם. אם אתה

שואל אותי, לקרית ארבע לא נתנו תשובה

אפילו מינימאלית. לפי דעתי, לאור הבדיקות שנעשו, אין לנו תשובה לקרית ארבע. אין תשובה לקרית-ארבע בדרך הרגילה. אז אתה טוען שזה לא למטה, אבל אם תסתכל היטב יתברר לך שהדרך הזו נמצאת בתחתית, ליד הדרך הזו שמובילה היום היא מאחורי גבעת החרסינה, הדרך העוקפת, דרך הפרסה לגבעת החרסינה.

עשינו סיור, הסיור היה חשוב מאוד

לפי דעתי. הסיור בא כדי ללמוד את העניין וכדי שכל החברים יראו את השטח היטב והוא בהחלט השיג את מטרתו, ואל תכפור בחשיבות הסיור. אבל אני יכול לומר כרגע שלקרית-ארבע לא נתנו תשובה וקרית ארבע תצטרך לקבל תשובה בדרך אחרת, אם הממשלה רוצה לבנות את קרית ארבע. אם היא לא רוצה לבנות את קרית - ארבע היא תצטרך להחליט שהיא לא רוצה לבנות את קרית ארבע.

השר י. הורביץ :

אני רוצה לשאול את עצמנו - וזו

שאלה שבלי ספק תשאל גם בממשלה -

אומרים לנו - לא צריך ללכת לחברון, זו התגרות, נרגיז את כל העולם, בגלל 2-3 בתים אין טעם, אבל, בואו נרחיב את קרית-ארבע. נעשה מעשה של ממש שהוא מעשה בניין ולא מעשה התגרות ולא מעשה הפגנה. בואו נבנה את קרית ארבע. אני שואל את עצמנו - אנו צריכים להביא הצעה לממשלה - זוהי הצעה לבניית קרית-ארבע? לא! זה ברור שלא. מישהו בא לסמן איפה ניתן לתקוע עוד 2-3 בתים או 11 בתים. השאלה היא האם יש לנו כוונה להסתער על השטח מהר ככל האפשר (וכמובן, בשנת התקציב הזו - לא).

השר א. שרון:

יש לנו פתרון גם לזה בלי כסף כרגע.

השר י. הורביץ:

הלוואי. כל הצעה בלי כסף אני קונה.

ואני אומר - האם באמת הסכמנו ללכת
 לוועדה הזו כדי לחפש מוצא? כי אם אין לנו הצעה ובאנו בעצם
 לסמן את המצב הנוכחי מבחינה משפטית, הממשלה לא לזה התכוונה,
 כך נדמה לי. אנחנו רצינו להביא הצעה איך באמת לפתור את בעיית
 התרחבות הישובים ולא את בעיית קיומם הנוכחי. אז אם אין לנו
 הצעה נרים ידיים ונגיד: "רבותי, זו התמונה, היא מצערת מאוד,
 אנו לא מתכוונים לתפוס שטחים. אין לנו יכולת כזו. אנחנו
 ממשיכים ואיתנים בדעתנו שלא לתפוס שטחים פרטיים וכך זה
 ישאר. נדמה לי שאנחנו עומדים בנקודת הכרעה לא נוחה, אבל
 זו נקודת הכרעה שאי אפשר לברוח מפניה.

הגב' פ. אלבק:

אני רוצה נקודה אחת מספרית להבהרה -

שקרית ארבע קיימת על אלף דונם בערך
 ובכל המסגרות האלה מדובר על הוספה, בלי החלק הדרומי, של למעלה
 מ-2,000 דונם. כלומר, הכוונה להרחיב אותה, בכל זאת, פי 3
 ממה שיש לנו. התוספת לקרית-ארבע היתה כ-1,000 דונם.

השר מ. ניסים:

יש 200 דונם בגבעת החרסינה.

השר י. הורביץ:

זה לא נראה כך.

הגב' פ. אלבק:

ישנה קצת הטעייה אופטית עם הכתמים

המצויירים, אבל גבעת החרסינה לבד כוללת כ-800 דונם. וישנם הקטעים המחברים, וישנו ההר ממול שנותן גם כמה מאות דונמים, וההמשך אליו שכל הזמן מדברים אליו, יחד יש 1,400. בדרום מזרח יש עוד 200 דונם, בשטח שכבר מסומן אדום. סה"כ, הקטעים המוצעים, בלי 3 הכתמים הכתומים, נותנים תוספת של כ-2,000 דונם, בנוסף ל-1,000 דונם שיש לקרית-ארבע במקור.

השר פ. ניסים : אני זוכר את הסיור שהיה בקרית ארבע

ואת המפות שראינו במקום, שיש בהן גם המפות של צווי הסגירה או התפיסה. אם זו גבעת החרסינה, זו קרית-ארבע, פה זה גבעת-יצחק. אז ידענו שפה בנו כ-20 בתים, למרות שהיה צו סגירה, אבל זה שטח שהיה שטח תפוס או סגור - מה האפשרויות של הבניה בגבעת יצחק? וכן מה האפשרויות של הפסקת בניה אחרת? אני רוצה להזכיר כי שר המשפטים עורר את השאלה - איך קרה שבשטח סגור בנו במשך כל השנים? זה היה בשטח סגור. גם משפחת ג'עברי בנו את הווילות שלהם, והיום ישנם שם כ-17 בתים. נשאלת השאלה - מה האפשרויות שלנו לבנות בגבעת יצחק.

הגב' פ. אלבק : יש כתמים בגבעת יצחק שהם עדיין

פנויים ואפשר להוסיף. כאמור, כפי שאמרתי, על כל הכתמים הכתומים שמצאנו יכול להיות שאפשר להוסיף עוד כתמים כתומים. גם בגבעת יצחק יש כתמים, הם קטנים מאוד. כל גבעת יצחק, סה"כ, היא גבעה קטנה, ובנויים עליה היום עשרות בתים. לא היה עליה צו איסור בנייה, היה רק צו הסגירה הכולל של קרית ארבע. חלק ממנה היה בנוי עוד לפני הצווים הראשונים של קרית-ארבע ב-1970. בצילומי אוויר מ-1969

רואים בתים בגבעה הזו. חלק נבנה במשך הזמן, לא היה שם צו איסור בניה. היום יש בגבעה הזו בתים רבים, יש קטעים קטנים פנויים שאם רוצים אפשר לבנות עליהם.

השר מ. ניסים : אני מבקש ומציע שיבדקו גם השטחים פה וכל מה שימצא, יסומן בכתום.

השר א. שרון : תמצא שם עשרות דונמים, אין שם.

השר מ. ניסים : גם זו לטובה.

השר א. שרון : הבעיה שלנו בקריית-ארבע היא שאין שם אפשרות להקים עיר. הממשלה צריכה להחליט שהיא נוטשת את הקמת קריית-ארבע. החלטה כזו היא צריכה לקבל. או שהיא נוקטת כאן בצעד.

השר מ. ניסים : מן הזכרון, גם בציור מוקדם ואח"כ בציור משני - פה יש אצבע ריקה ירוקה, פה אצבע ירוקה ופה אצבע ירוקה.

השר ש. תמיר : הכל מעבר לקו הירוק.

השר מ. ניסים : כלומר, פה היו צריכים להיות השטחים הצהובים. וכאן באמצע, פה זה גבעת שני הבתים, ואנו יודעים שאת האזור הזה איננו יכולים לקבל, כי זה שטח מעובד. אז מה שהוא צייר זה במדרונות 3 אצבעות שצריכות להיות ירוקות, ופה ריכוז אחד, פה ריכוז אחד ופה ריכוז שלישי,

שלפי מה שאתה ציירת היה שטח שיכול להיות שטח לבנין.
 מה גורל השטח הזה. למה אי אפשר את האזור הזה לצייר בצהוב?
 האם זה שטח בנוי, תפוס, מעובד?

הגב' פ. אלבק :

בזמן הקצר שהיה לנו, לא יכולנו
 לצאת לשטחים, לבדוק אותם, כפי שצריך
 לעשות אם רוצים באמת לקחת כל דבר שרק אפשר. עבדנו לפי צילומי
 אוויר ובמידה וראינו בצילומי האוויר שטחים פנויים, הם פחות
 או יותר מסומנים כאן בכתמים הכתומים, ויתכן שיש
 כתומים נוספים. אנחנו בהחלט חושבים שלהגיע להפעלה של הדבר,
 דורש לא רק בדיקה בטאבו, אלא גם בדיקה בשטח, ויתכן שהכתמים
 מתרחבים ומשתנים קצת פה ושם. להגיד שיש מראה כללי כפי שמשרד
 השיכון הציג את זה, כאילו יש פרסה כזו שכולה פנוייה, בוודאי
 שזה לא כך בשטח. זה ברור מאוד גם מצילומי האוויר. משרד
 השיכון התבטא בזה באמירה שהוא לא נכנס לשטחים בנויים, אבל
 התעלם מהשטחים המעובדים כשעשה את התכנית.

השר מ. ניסים :

יש לי הצעה לסדר. לאחר שמענו את
 התשובות, לדעתי היום אנחנו לא כשירים
 להחליט דבר בענין קרית-ארבע. נוכל לקבל החלטה.
 לא
 החלטות עקרוניות, למשל על הפקעה, ואם ימצא שיש עוד מאות
 דונמים נוספים (בעיקר נוכח הציור של אברשה, שעדיין לא אומת
 שהוא איננו נכון, כי לא היה זמן לברר את כל הפרטים או את
 המצב בשטח), לא יהיה טעם בהחלטה. לכן אני מציע לא לקבל החלטה
 על קרית-ארבע היום, כדי לא לקבל החלטות עקרוניות שליליות
 או חיוביות, שבסופו של דבר יהיו אולי מיותרות, לאחר בדיקה

יותר מעמיקה בשטח עצמו.

השר י. הורביץ : לשר ניסים, השאלה היא לא האם

נגלה או לא כמה עשרות דונמים. השאלה

היא האם אנו נגשים להחלטה מאוד קשה שלא היתה עדיין בממשלה -

שאנו מתכוונים לתפוס שטח כדי להקים שיכונים יהודיים בקרית-

ארבע. זה מאוד קשה, אבל זו דילמה שממנה אי אפשר לברוח.

ובענין קרית-ארבע זה אולי יותר קשה מאשר בכל מקום אחר, כי

חברים אמרו שיש תחליף להפגנות הראווה, והוא - בניה מזורזת

ומואצת של קרית-ארבע. השאלה היא האם אנו נעיז להציע זאת

לממשלה והממשלה תעיז להעלות זאת להחלטה. אני תומך בהחלטה

האומרת לתפוס את השטח כדי להקים שם שיכונים יהודיים. אם

זה יעמוד בפני בג"צ או לא יעמוד בפני בג"צ אינני יודע,

אלא סתם לשלם מס שפתיים - איננו רוצים הפגנות בחברון, אבל

גם אין לנו פתרון בענין קרית-ארבע.

אני מציע לקבל החלטה חיובית - ראשית,

בענין הקו הירוק. ושנית - לתפוס עד כמה שאפשר שטח, גם בבעלות

פרטית, כדי לגשת לבניה. זו דעתי.

האלוף א. טמיר : קודם כל, אני לא חושב שהבעיה עומדת

בצורה כזו חדה - או שתופסים את השטח

או שלא מקימים את קרית-ארבע. ואני אסביר למה - אחד הדברים

ההגיוניים בכל הקו הירוק הוא, שמבחינת השיקול הפוליטי, הממשלה

יכולה היום להחליט להפקיע שם שטחים, או להחליט בעוד שנה

להפקיע שם שטחים, או בעוד 5 שנים. אנחנו בתחום הזה משאירים

סטטוס קו, ואם הממשלה כן תחליט עכשיו לתפוס שטחים להפקעה

22.5.80

האלוף א. טמיר

זו שאלה פוליטית, ואני לא איש פוליטי ואיני רוצה להתערב
בזה, אבל העמדה של השר שלי ידועה בתחום הזה. וכאשר מדובר
על דרך... .

השר א. שרון: גם בקריית ארבע?

האלוף א. טמיר: העמדה של השר שלי בתחום הזה ברורה.

כלומר, כשמדובר בדבר כמו דרך בין
שני מקומות, שהיא לצרכי ציבור, זה דבר אחד. וכשמדובר בתפיסת
שטח לצרכי שיכונים זה דבר שני, לפחות מבחינת העיתוי. כלומר,
הקו הירוק מאפשר, פוליטית, לממשלה לבחון את העיתוי המתאים
אם כן או לא לתפוס שטחים. והשאלה הזו - האם לעשות כעת תפיסה
של מאות אלפי דונמים או לא לעשות כעת תפיסה של מאות אלפי
דונמים, זו שאלה פוליטית כבדה של הממשלה, שאני לא מרשה לעצמי
כאן להביע דעה בנדון. ואני לא מביע פה דעה פרטית, אמרתי רק
מה דעת השר שלי בתחום זה - שלפחות מבחינת העיתוי זה לא
הזמן לעשות היום הפקעות שטחים גדולות.

לועדה הזו עם פליאה היה תפקיד אחד -
ראשית, לקבוע את העיגול הירוק שמתוכו יהיה שטח תכנון. ושנית -
לקבוע את השטחים, עד כמה שאפשר תוך זמן קצר, שעליהם אין
בעיות. כל השאר זה שיקול פוליטי. אבל כשאני אומר שזה לא
חד, שחור או לבן, אני אומר שהקו הירוק מאפשר לשיקול הפוליטי
גם להתחשב בעיתוי מתאים מבחינה פוליטית - וזו החלטה של הממשלה.

ואני אומר עוד דבר אחד - בואו

22.5.80

האלוף א. טמיר

לא נשלח את עצמנו. אם ניקח את גבעת החרסינה, שזה קרוב לאלף דונם. וניקח את גבעת הבריכה - מישהו משלה את עצמו שזו לא תכנית בניה ל-3 - 4 שנים?

השר א. שרון : לא זו הבעיה עכשיו. כשתהיה האוטונומיה לא תוכל לעשות את זה. היום צריך לתפוס את השטח, ולתפוס אותו מכל הקצוות.

האלוף א. טמיר : זו הכרעה פוליטית. אני מסבר כעת מבחינה מעשית - לבנות את גבעת החרסינה, שהיא שטח יותר גדול מקריית-ארבע הקיימת. ולבנות את גבעת הבריכה - הלוואי ובעוד 4 שנים נתראה שם עם המודל של קריית-ארבע. לכן, אני שוב אומר - אין שום בעיה לפתח היום את קריית-ארבע על גבעת-החרסינה וגבעת הבריכה לכמה שנים קדימה.

השר א. שרון : את גבעת הבריכה צריך לתפוס.

האלוף א. טמיר : אנחנו הצגנו זאת פה כדבר שאפשר לתפוס.

שנית - יש בעיה פוליטית של הממשלה, בתחום הקו הירוק, להחליט מהו העיתוי שהיא רוצה להפקיע או לסגור לצרכי בטחון, אם אכן היא תחליט החלטה כזו.

היועץ"מ י. זמיר : אני מסכים שקריית-ארבע במצב קשה יותר מאשר אריאל. יחד עם זאת, אני לא חושב

22.5.80

היועה"מ י. זמיר

שהמצב הוא באמת קשה, ואני לא חושב שזה המקרה שבו צריך לקבל החלטות קשות, שכפי שאתה אמרת, טרם נתקבלו על ידי הממשלה. ואני רוצה להסביר - המשאלה של שר החקלאות, כפי שהוצגה מלכתחילה לפני הממשלה היתה לממש את תכנית המתאר של משרד השיכון לקרית-ארבע. (וזו אגב לא תכנית פורמאלית שקיבלה אישורים, אבל זו תכנית של משרד השיכון לקרית-ארבע כעיר גדולה, כשמדובר על 4,000 דונם). זה כולל את השטח הבנוי של קרית-ארבע היום, שהוא כאלף דונם. נותרו 3,000 דונם. לכן שר החקלאות, כשהביא את העניין לפני הממשלה, לפני כשבועיים, ביקש בשביל קרית-ארבע 3,000 דונם. זה היה המספר שלו. כאן מציעים כבר עכשיו 2,200 דונם.

זה לא לבניה.

השר א. שרון :

על זה אמר ראש הממשלה כי הוא לא האלוף א. טמיר :
מקדש את המספר של 3,000 דונם, יכול להיות שזה יהיה 2,000, יכול להיות שזה יהיה 2,500, יכול להיות שזה יהיה 3,000.

היועה"מ י. זמיר : נכון, אבל לפני שאני מגיע להערכה, אני רוצה לתת, ראשית כל, את התמונה העובדתית. ואני תיכף אתייחס לגבי מה שאמר שר החקלאות לגבי מהות השטח.. ראשית כל, לפי הנתונים, בתוך השטח של 3,000 הדונם שנתבקשו אושרו כאן 2,200 פלוס מינוס. עכשיו, השטח הזה נראה כשטח קשה

2.5.80

היועה"מ י. זמיר

לתכנון ולבניה - וזו הבעיה, יותר מאשר המספר. כשאנו מקצים שטח לקרית-ארבע או לישוב אחר, אפשר להקצות אותו לפתרון לטווח קצר, או לפתרון לטווח ארוך. אני מקבל שצריך לשאוף לפתרון לטווח ארוך ולא רק לפתרון לטווח קצר. אבל אנחנו צריכים להיות מודעים לכך שלטווח בינוני הפתרון ישנו כבר. כפי שנאמר, גבעת-החרסינה כשלעצמה מאפשרת, פחות או יותר, הכפלת האוכלוסיה של קרית-ארבע.

השר י. הורביץ : למרות המרחק והניתוק בין קרית ארבע

לגבעת החרסינה?

היועה"מ י. זמיר : לא יש חיבור היום.

השר ש. תמיר : כאן יש חיבורים וגבעות שכבר יש

לקחת. והיועץ המשפטי בחשובה לשאלה

שלי השיב, כי כשזה יהיה בידינו, וזה יהיה בנוי, נניח תוך שנתיים,

יהיה הרבה יותר קל להפקיע קרקע לצרכי ציבור כדי לבנות כאן

את הרצועה המחברת. ואז יהיה קל להפקיע, כי זה יהיה באמת

לצרכי ציבור, שעה שאם היום תעשה זאת, כשזה ריק, הסיכוי שלך

הרבה פחות טוב.

הגב' פ. אלבק : יש גם היום חיבור בדרך על הכביש

הראשי ממערב ועל הדרך שנוסעים בה

ממזרח, אבל אם רוצים דרך יותר קצרה, אז באמת צריך לעבור

דרך הקו הזה.

היועה"מ י. זמיר : לכמה שנים, להכפיל את קרית-ארבע רק עם גבעת החרסינה, זה אפשרי. נכון הוא שהחיבור, הדרך תהיה 1-1.5 ק"מ יותר ארוכה, פחות נוחה.

השר י. הורביץ : מה המרחק בין גבעת החרסינה לקרית - ארבע?

היועה"מ י. זמיר : 2 ק"מ בערך. אז זה יהיה פחות נוח, אבל אלה לא דברים שאי אפשר להיות איתם, לפרק זמן סביר של שנים אחדות.

השר א. שרון : מה יהיה כעבור שנים אחדות, זה יהיה יותר קל? האם באוטונומיה יהיה יותר קל להפקיע? רבותי, זה לפי דעתי להתחמק מהעניין.

היועה"מ י. זמיר : שר החקלאות, אני רוצה להתייחס לזה, אני לא רוצה להתחמק מזה.

השר א. שרון : אפשר להשאיר זאת לממשלה הבאה, אבל אני לא מתכוון להשאיר זאת לממשלה הבאה, אני מתכוון לבוא לאנשי קרית-ארבע ולומר להם - רבותי, הממשלה לא מצאה תשובה, אין תשובה. (ואין תשובה, מה שכאן מצויר על המפה זה לעג לרש). והממשלה, עליה להחליט, או שהיא עושה צעד, או שהיא עוזבת את קרית-ארבע כמות שהיא ויעשו אנשי קרית-ארבע מה שהם רוצים. זה מה שאני אציע להם לעשות.

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

פרופ' י. זמיר:

כפי שאני רואה את הדברים, הם כך:

אני חושב, שלטווח של שנים אחדות יש

רזרבה בטוחה לבניה ופיתוח. הבעיה שעומדת על הפרק היא לטווח ארוך.
אני חושב שני דברים: ראשית, שאולי גם מבחינה פוליטית יכול להיות
יותר נוח לתפוס שטחים פרטיים מעובדים לא היום, אלא בעוד כמה
שנים, כאשר גבעת החרסינה בנויה. מבחינה משפטית, אין לי ספק
שיהיה יותר קל לעשות זאת כאשר גבעת החרסינה בנויה וקרית ארבע
בנויה וצריך מסדרון זה, שגם הוא מאפשר כמה אלפי נפש, עם מרכז
מסחרי, ואז להפקיע לצרכי ציבור, כדי לחבר את שני החלקים האלה.
כשאתה בינתיים מקפיא סטטוס-קוו והם לא עוצרים עובדות בשטח, אז
אחת מהשתיים: אם אתה חושב שבאוטונומיה לא יהיה לך כוח, אז גם אם
אתה מכריז....

השר א. שרון:

אם היום אין לי כוח, אז יהיה לי כוח

בזמן|האוטונומיה?

פרופ' י. זמיר:

אם באמת לא יהיה לך כוח, אז גם צו

ההפקעה שאתה תתן היום יגידו שהוא

צו בלתי חוקי ויחעלמו ממנו.

השר א. שרון:

אני מיד אבנה מסביב ואני מיד אפתח

דרכים מסביב. אברשה הציע כשהיינו

בסיוור - ואינני שומע זאת היום מפיו - מה לעשות בקרית ארבע. הוא

אמר, למשל: אתה רואה את הגבעות הרחוקות ממזרח? היום צריך לפתוח

לשם דרך, להעמיד שם מצפה וראשית כל, לסגור את השטח מסביב. זה מה

שאני מציע לעשות.

אלוף א. טמיר: אני האמנתי, שאלה אדמות שאפשר להגדיר אותן כאדמות ממשלתיות. התמונה שניחנה כאן היא שונה. אני מצטרף לשר נסים, שצריך לעשות בדיקה יותר מדוקדקת של הגבעות המזרחיות. אך במפורש דיברתי מנקודת מוצא, שאלה אדמות ממשלתיות. זו היתה אמונתי אז. גם עכשו אינני בטוח שאין שם אדמות ממשלתיות. אז אפשר לדחות את ההחלטה ולעשות בדיקה יותר מדוקדקת בגבעות המזרחיות האלה.

פרופ' י. זמיר: אם יש צורך והצדקה, פה ושם, לתפיסה בטחונית, כדי להקים משלט, כפי שקיים בגבעת הג'עברה, זהו סיפור נפרד וזה יכול להיעשות. אך אם אתה קובע איזור תכנון כזה ויש לך כאן לבניה למשך שנים, אני לא חושב שהיום צריך.....

אלוף א. טמיר: כולל גם השטחים שאפשר לבנות בגבעת יצחק - צריך לבנות.

פרופ' י. זמיר: כל השטח הכתום הוא שטח שלא דיברנו עליו. אני מדבר על גבעת החרסינה. השטח הכתום גם ניתן לתפיסה לבניה. אני חושב, שאלה דברים בטוחים שאפשר ללכת עליהם. אנו יכולים להמצא עוד פעם במצב, שבו כבר נמצאנו בעבר, של תפיסה מרובה, שבסופו של דבר משהה את הכל ואולי גם מבטלת את הכל.

השר ש. חמיר: ללא ספק, יש פער בין משאלת המתישבים, כפי שראינו אותה במקום, והתכנית האידאלית לבין המפה הזאת ובמקרה של קרית ארבע - אנו עוד לא ראינו את יתר התכניות - זה נראה המעיק ביותר מבחינת התכנון לזמן ארוך.

השר ש. תמיר:

אין ספק בכך. זוהי מצוקה לאורך ימים.

בחכנית שקיבלנו, כפי שציינו האלוף

טמיר והיועץ המשפטי לממשלה, יש התקדמות גדולה לגבי העבר ויש החידוש הגדול של הקו הירוק, שמפסיק הליכים של זחילה מכרסמת ופוגעת של בניה ערבית לא חוקית. אך למרות כל ההתקדמות הזאת, משום שאני שותף לדעה שבתוך לא צריך היה לבנות 2-3 בתים ואת קריית ארבע צריך לבסס - זהו אחד הישובים ביהודה ושומרון שאנו בונים עליו כמו גוש עציון ואיזורים אחרים - ללא ספק, יש כאן מצוקה.

לפני שמעתי את השר נסים, חשתי בדיוק

אותו דבר. קל מאד לבוא למסקנה שתאמר: רק זה - ולא עוד. זה הכי נוח מבחינה פוליטית. באותה מדה קל לומר: רבותי, צריך להפקיע; וגם אז אני לא שמעתי עוד תכנית מה להפקיע, באיזו מסגרת להפקיע ולפי איזה חוק להפקיע. זה קל מבחינת ההתנחלות, אך זה קשה מאד היום מבחינה פוליטית.

יכול להיות, גם משפטית.

השר מ. נסים:

אני חש, בעקבות הדברים הנכוחים שאמרו היועץ המשפטי, האלוף טמיר והשר נסים,

השר ש. תמיר:

שאנו לא צריכים ללכת כאן לדברים הקלים, בצד ימין או בצד שמאל. בענין קריית ארבע, צריך לעשות בדיקה יותר יסודית. גם אני תליתי תקוות גדולות באצבעות ההן ואנו יודעים מגב' אלבק, שענין יצחק עוד לא נפתר. גם הקו הירוק פה הוא עוד לא מדויק. קריית ארבע שווה שנקדיש לה מאמץ יתר, עם מתן הזדמנות לוועדה. הועדה עשתה עבודה יוצאת מן הכלל בפרק זמן כל כך קצר. אז יקח לה עוד שבוע, כדי לבוא לפתרון מירבי שלא בהכרח יפעיל שורה של מוקשים קשים מאד

השר ש. חמיר:

דוקא היום. לפי דעתי, זה ראוי ואני מאד ממליץ לקבל את הצעת נסים ולהטיל על ועדת המשנה, בראשות גב' אלבק, להביא לנו חכנית מירבית מפורטת עם ממצאים, שלא היה סיפק בידה לעשות עד כה; מה שהציעו, הציעו - אך גם לגבי היקפו המדויק של הקו הירוק והתוואי שלו; גם לגבי יצחק; גם לגבי האצבעות ברכסים; גם לגבי מה שאמר שר החקלאות, שהשיפולים לא יהיו בדיוק על ראש ההר, אלא אם אפשר להשאיר את השיאים בידינו; אפילו לבדוק אם כן או לא צריך ללכת דרומה - כן או לא צריך ללכת צפונה. אני חושב, שהנושא הוא כל כך חשוב, שהוא ראוי לבדיקה נוספת.

אני רוצה להביע עמדה בנושא זה.

השר א. שרון:

ראשית, לדעתי לא הצגנו כאן פתרון

לבעיית קרית ארבע. כפי שהמצב עומד היום - וצריך לראות זאת נכוחה, מבלי להתעלם, חס וחלילה, מהעבודה הרבה שהושקעה כאן - הוכח שההצעה המוצעת כאן אינה נותנת לבנות את העיר קרית ארבע בדרך הזאת; והממשלה הצטרך להחליט, לאחר שיהיו בידיה עובדות נוספות - ואני לא מציע להאריך זאת יותר מאשר שבוע ימים, כי העובדות בשטח הן די ברורות - אם היא רוצה שקרית ארבע תהיה עיר, או שהיא רוצה להביא חנק לקרית ארבע; והיא צריכה לומר גלויות: אנו בונים בקרית ארבע עיר, זו העיר המרכזית ביהודה, או שאנו לא בונים. הממשלה יכולה לקבל כל החלטה. היא יכולה לקבל גם החלטה שהיא לא בונה. ההצעה, כפי שהיא, אינה נותנת פתרון לבעיית קרית ארבע כפי שהיא. אולי הבדיקה הנוספת במשך שבוע ימים תראה דבר נוסף.

יש כמה דברים, לפי דעתי, שצריך

לעשות מיד ולא לדחות גם למשך שבוע ימים זה. הדברים האלה הם: ראשית, צריך לעדכן כאן את הקו הירוק ולתקן אותו. אנו יודעים,

השר א. שרון:

שבחלק הדרומי-מערבי הכנסנו חלק מתוך שכונות חברון ולפי דעתי, כדאי להוציא אותו. מאידך, היינו צריכים להמשיך את הקו יותר צפונה ולהרחיק אותו יותר מזרחה בכמה מאות מטרים, כדי שהגבול לא יחצה בדיוק את הפסגות. אלה התיקונים שצריך לעשות בתחום קו התכנון.

השר ש. תמיר:

גם בצפון יש חתיכת כפר, שצריך להוציא אותו.

השר א. שרון:

אני חושב, שאת הקו הזה כן צריך, כי זו הדרך שם ואת הדרך הזאת צריך לגבעה הנוספת שישנה. דוקא את זה אי אפשר להוציא.

השר ש. תמיר:

כי שם אנו אוסרים בניה, אז שלא תהיינה בעיות.

השר א. שרון:

הכל יבדק.

גב' פ. אלבק:

אני הייתי מציעה גם הרחבה בדרום מזרח.

השר ש. תמיר:

שם סרי מעורר בעיות.

גב' פ. אלבק:

מדובר על בדיקה.

השר א. שרון:

אני רוצה לסכם. צריך לעדכן את הקו הירוק, כשיש לנו בעיות בדרום, יש לנו בעיות בצפון ויש לנו צורך להרחיב אותו כלפי מזרח. צריך

השר א. שרון:

להוציא צו איסור בניה בכל השטח המתוכנן.

פרופ' י. זמיר:

כנראה, אף אנו לא טועים, לא צריך

להוציא צו איסור בניה; אלא עצם

העובדה שמגדירים איזור כאיזור תכנון אומר, שאסור באיזור זה לבנות

ללא היתר וכו'.

השר א. שרון:

אני צריך לוודא שממחר לא יבנה בית

לא בגבעת שני הבתים, שכבר הפכה לגבעה

של א' 22 בתים, לא במורדות המזרחיים המסומנים במפה, לא באיזור גבעת

יחזק, לא באיזור הג'עברה - באף אחד מהמקומות האלה לא יבנה שום

מבנה. זה דבר שצריך לעשות אותו כבר עכשו, לא צריך לחכות בנושא

זה.

השטחים המסומנים היום בכתום חייבים

להיות מגודרים - וזאת, חרף העובדה שמה שמוצע כאן אינו מאפשר את

בנית קרית ארבע, לפי דעתי.

יש לנו כמה דברים יותר ספציפיים.

הג'לס, זו גבעת הבריכה, חייבת להתפס כולה, כולל מורדותיה המזרחיים.

לא יכול להיות, שהקו יעבור במרחק של 15 מטרים מפסגת הגבעה, ממקום

הבריכה. איש לא יעלה על הדעת שאפשר לבנות בצורה כזאת.

השר מ. נסים:

כשאתה אומר להתפס, למה אתה מתכוון?

אם זה בבעלות המדינה, הרי אין בעיה.

בכל האיזור הזה אין קרקע ושומה
בטאבו בכלל.

השר א. שרון:

זה עדיין בבדיקה.

גב' פ. אלבק:

השר א. שרון:
את גבעת הג'לס צריך לתפוס. אני
מביע דעתי כחבר הוועדה. בוועדה זו
יחליטו לפי רוב ומיעוט. בינתיים, אני גם לא מצאתי תומכים לעמדותי,
שאי אפשר לבנות את העיר כך. אך זו דעתי וזכותי להביע אותה כמו
כל חבר אחר.

בג'עברה צריך להתחיל לבנות מיד.
אם לא "בנה ביתך", אז משהו אחר. הג'עברה היא אחת הגבעות הכי
חשובות בשטח. זה הקשר שלנו למערכת המכפלה ובג'עברה צריך לבנות
מיד.

את יצחק, את ראש הגבעה, צריך לתפוס
מיד, כדי שאפשר יהיה להתחיל לבנות שם. אם ביצחק יש 20 דונם, 20
דונם; אם יש שם 100 דונם, 100 דונם. את ראש הגבעה הזאת צריך
לתפוס; אנו נבנה והם ישבו במורד הגבעה.

גבעת שני הבתים גם כן צריכה להתפס,
כל מה שלא בנוי, כדי שאפשר יהיה לבנות.

אלה הן עמדותי.

השר ז. המר:
אני מציע, שבבדיקה של השבוע יבדק גם
העניין של תפיסת הרצף בין הקריה לבין
גבעת החרסינה. למרות שאתם אומרים שיותר נוח לתפוס כשהגבעה כבר

השר ז. המר:

בנויה - אני לא בטוח בכך. אם אפשר לסגור, במסגרת תפיסת דרך, זה דבר סביר וצריך לשקול משפטית אם אתה צריך לחכות עד שיבנו את הכל או שאתה אומר, שזה חלק מהעניין.

האלוף א. טמיר:

אני רוצה להעיר הערה אחת. למתאר, כמו שראינו אותו כשהיינו בשטח, חסרה בדיקה מדוקדקת של הגבעות ממזרח, כדי שתהיה הטבעת הזאת וחשוב מאד לבדוק זאת.

לפי התמונה שקיבלנו מהועדה, אין בעיות בגבעת יצחק ובגבעת הג'עברה ובחלקות שאפשר לבנות עליהן, צריך לבנות.

פרופ' י. זמיר:

גבעת יצחק - אני לא יודע; גבעת הג'עברה - אין.

השר ש. חמיר:

שמענו דעת שר החקלאות. השאלה היא מהו הסיכום.

השר א. שרון:

אני אציע עכשו סיכום. אני הבעתי דעתי ואני חוזר שוב פעם ואומר, שהצעה זו אין בינה ובין בנין עיר שום דבר וצריך למצוא פתרון למקום זה. אני מבקש, שהועדה תעסוק שבוע ימים נוסף בנושא זה ותנסה, במסגרת הקו הירוק, שהוא קו התכנון שיתוקן בהתאם להנחיות שקיבלה הועדה במשך ישיבה זו, למצוא דרך שתתן אפשרות סבירה לקיום ההתחייבויות של הממשלה הזו והממשלות הקודמות, להקמת עיר יהודית בקרית ארבע ואת זאת צריך לעשות תוך שבוע ימים.

האם פירוש הדבר שהועדה תקדיש שבוע
זה לקריית ארבע?

גב' פ. אלבק:

כן, בהחלט.

השר א. שרון:

כי קריית ארבע מצדיקה, ללא ספק, שבוע
של עבודה מאומצת, אך בכל זאת מדובר

גב' פ. אלבק:

על עוד ישובים ואנו רוצים לקבל הנחיות.

אני מציע להתרכז דבר ראשון בנושא
של קריית ארבע.

השר א. שרון:

אני חושב, שבמשך שבוע זה צריך לברר
עוד כמה נקודות. הלא הג'עברה נתפסה

השר מ. נסים:

ע"י משרד הבטחון. כלומר, למעשה זהו שטח תפוס - אולי פרטי, אך
תפוס. אם תפוס, אז אנו רשאים להשתמש בו לאור כל הבג"צים שהיו,
אם כי היה פה ספק איך אפשר לעשות "בנה ביתך" על שטח שנתפס מטעמי
בטחון. לדעתי, לפי בית-אל אפשר לעשות גם "בנה ביתך", אך כך
החלטנו. אני מבקש, שיבדק רעיון אלטרנטיבי ל"בנה ביתך", כיוון
שהשטח הוא תפוס. כלומר, צריך לבדוק גם צדדים משפטיים ומעשיים,
בקשר עם הג'עברה, כי היא חשובה מאד. אז זה יכול להיות הקמת
שינויים לאנשי צבא.

או רבי-קומות.

השר א. שרון:

הוא הדין לגב' הג'לס. אני לא הבנתי
אם היא תפוסה או לא.

השר מ. נסים:

השר א. שרון:

היא תפוסה עד

השר מ. נסים:

אז יש לברר את היותה הזאת.
אני חושב, שגם צריך לברר את המקסימום
של אדמות לא פרטיות בגבעת יצחק.

אני גם מבקש, שתבדק האפשרות של
תפיסת הגבעות, שנקרא להן לשם הקיצור "גבעות אברשה", ע"י מערכת
הבטחון, אלה שהוא סימן אותן ונמצא, שהן לא אדמות מדינה. אם
מערכת הבטחון תהיה מוכנה ליזום את זה, אז אנו, כמובן, לא נדון
בענין זה מסיבות מובנות, כי זה ענינה. אנו לא יכולים ליזום תפיסה -
זה ברור כשמש. הייתי רק מבקש שנהיה מודעים לאפשרות הזאת, או
לנכונות הזאת של מערכת הבטחון.

האלוף א. טמיר:

בענין זה, אני שוב רוצה לומר -
צריך לבדוק את הגבעות הצהובות

האלה, כי טוב היה אם הן היו כלולות בעיר.

השר א. שרון:

אתה מתכוון לדרומיות?

האלוף א. טמיר:

המזרחיות. אנו, במערכת הבטחון,
חייבים להיות בשלב זה צמודים להחלטות
הממשלה. החלטות הממשלה קבעו, שלא בונים על קרקע שצריך להפקיע
אותה מהערבים. ישנו החלטה זו, אז אפשר לעשות פה מתאר יוצא מן
הכלל. הבדיקה נעשתה לאור ההחלטות הקיימות של הממשלה.

השר מ. נסים:

קודם כל, קרית ארבע כלולה באחת משש
הערים, שמערכת הבטחון הציגה.

השר א. שרון:

לא, קרית ארבע לא היתה כלולה.
הם דיברו על נוה-צוף, קרני שומרון,
אריאל, גבעון, מעלה אדומים - חעיין בפרוטוקול הממשלה מאתו יום.

האלוף א. טמיר:

מערכת הבטחון אמרה, שלכל הערים האלה -
ואני כולל גם את א קרית ארבע - יש
מספיק קרקע לא בעייתית כדי להקימן.

השר מ. נסים:

על כל פנים, קרית ארבע לא היתה מחוץ
לתחום של מערכת הבטחון. לכן, כיוון
שהיא אחת הערים, שצריך לראות אותן כערים מרכזיות, אני מבקש להזכיר
את האפשרות של תפיסה. נכון שהממשלה החליטה שלא בונים ישובים על
קרקע פרטית, אך מפעם לפעם, היא סמכה ידה, למשל בבית אל, על תפיסת
אדמות וזה עמד אפילו בבג"צ. לכן, אני מבקש לבדוק את האפשרות
הזאת, את הנכונות של מערכת הבטחון ליזום את הדבר, כשמדובר על גבעות
ואני לא צריך להגיד מה משמעות של גבעות. כמובן, התשובה יכולה
להיות רק מתן אינפורמציה. זו לא החלטה של הועדה, בשום פנים
ואופן.

האלוף א. טמיר:

אמרתי בתחילת דברי, שקודם כל, כאשר
מערכת הבטחון הציעה את הגושים, היא
באה והציגה שבכל הגושים האלה יש מספיק קרקע ממשלתית כדי להקים את
הגוש או את העיר. יש פה כמה גושים, שאנו לא עוסקים בהם, כמו:
מעלה אדומים וריחן.

שנית, אמרתי כבר בתחילת דברי, שהעמדה

כיום של שר הבטחון היא, שאפשר להגשים את כל הדברים האלה בלי צורך
להפקיע קרקע פרטית והוא נגד זה. אז אין לי מה לבדוק. שר הבטחון

האלוף א. טמיר:

נגד הפקעת קרקע פרטית; שר הבטחון מוכן לדון בהפקעת קרקע לצרכי ציבור כשהדבר מחייב; שר הבטחון, לפי השקפתו, לא צריך כאן להפקיע קרקע פרטית לצרכי בטחון.

השר א. שרון:

חוך שבוע תהיינה המלצות ואז יצטרכו לבוא ולהגיד, באופן ציבורי גלוי ובאומץ לב: הממשלה הזאת, בניגוד לממשלות הקודמות, שחשבו שיש להקים אצף עיר בקרית ארבע, הגיעה למסקנה שאין להקים עיר בקרית ארבע.

האלוף א. טמיר:

על זה יש חילוקי דעות. אמרתי שיש פה מרחב מחיה לבנות עיר לחמש שנים. השאלה של אדמות נוספות זה ענין פוליטי להחלטת הממשלה, אם רוצים לעשות היום את ההפקעות או בעוד חצי שנה.

השר א. שרון:

כל מה שהחברים ביקשו, צריך להכנס לבדיקות נוספות.

4X

אני מבקש להציג את נושא אפרת.

גב' פ. אלבק:

לפי החלטת הממשלה, אפרת היתה צריכה לקבל שטח של אפ"ים דונם. בדצמבר אושר לה שטח של כ-500 דונם, שנקרא בזמנו: אפרת - שלב א'. השטח שאושר בדצמבר היה, לפי הרעיתות של התכנון, כפי שהוצגו כאן, עם האיים הירוקים באמצע, ז"א שטח לא רצוף, כשהוא מורכב ממספר קטעים שמתחברים זה עם זה ע"י כביש. הכביש קיים, כלומר זוהי דרך שקיימת, נוסעים בה והיא מחברת את המקומות השונים והיא ניתנת לסלילה לכביש. נאמר לנו, כאשר היינו בשטח, ע"י האנשים שהתחילו לבנות שם את הישיבה,

גב' פ. אלבק:

שחלק מהקטעים אינם מתחברים לכביש. הצוות בדק זאת מחדש וכל הקטעים מתחברים לכביש.

לגבי מה שאנו קוראים שלב ב', כלומר

השלמה מעבר ל-500 דונם הראשונים....

איפה ה-500 דונם? זהו המדרון שירדנו בו?

השר א. שרון:

בחלק הדרום-מערבי.

גב' פ. אלבק:

זה לא מקום לבניה. אי אפשר לשבת במדרון הזה.

השר א. שרון:

אילו היו שואלים אותי מלכתחילה איפה

גב' פ. אלבק:

כדאי למקם את העיר אפרת, אני חושבת

שהייתי שמחה לכוון לדעת גדולים והייתי בוחרת בהר שבחר אריק, שהוא

יותר צפונה. לא זה מה שנבחר בזמנו. אלי הובאה הצעה, שהיא יותר

דרומית ואלה הקטעים האדומים.

כל הזמן היה לחץ על החלק הדרומי הזה.

פרופ' י. זמיר:

אנו, ביוזמה שלנו, חזרנו צפונה לחלק

גב' פ. אלבק:

המסומן בוורוד, שהוא כולל גם את ההר

שהציע בזמנו השר שרון.

האלוף א. טמיר:

העיגול האדום הצפוני זהו בדיוק התחום שממשלת "המערך" תכננה להקים את העיר אפרת. איך זה נמשך דרומה - אינני יודע. לא צריך היה הרבה דמיון כדי להגיד, שדרומה תהיינה בעיות. אלה שהגו את רעיון העיר אפרת, דיברו על החלק הזה, כי זהו החלק שנותן רציפות של שליטה בין גוש עציון ובין ירושלים ויש שם אלפי דונמים רצופים.

השר א. שרון:

אנו נחזור אליו עכשו.

גב' פ. אלבק:

אנו מציעים לחזור לאותו השטח, שבו הורוד הוא קרוב ל-1,500 דונם רצופים על הכביש, שאושר ממש תוך כדי עבודת הועדה הזאת בימים אלה; ואם רוצים להרחיב את אפרת מזרחה, אפשר לקבל עוד אלפיים דונם ולבנות כאן עיר.

השר א. שרון:

לפי דעתי, אין בעיה בענין אפרת.

השר ש. תמיר:

כמה חושבים ערביים מתגוררים בתחום הקו הירוק?

גב' פ. אלבק:

גם לגבי אפרת אנו מציעים, שהקו הירוק יצטרך בדיקה יותר יסודית. גם שתיים מהמשבצות הכתומות בדרום מזרח כנראה שאי אפשר לקחת ולכן אנו מוציאים אותן. אישית, הדעה שלי היא שהשטח הגדול הרצוף הורוד הוא הרבה יותר משמעותי ויהיה עוד שטח גדול רצוף בחלק המזרחי יותר; כך שאפשר להגיע ל-4,000 דונם, בלי קטעים פרובלמטיים קטנים, בדרום מזרח.

כמה ערבים ישארו בשטח?

השר ש. תמיר:

אם מתאמים את הקו הירוק בהתאם לזה,
אז האוכלוסיה שגרה בשטח תהיה קטנה.

גב' פ. אלבק:

מה זה קטנה?

השר ש. תמיר:

אולי 8-10 בתים מפורזים.

מר א. בראון:

דרושה התאמה של הקו הירוק. הייתי
גם מציאה תמיד לתאם את הקו הירוק
איפה יש אדמות מדינה, כדי שהמסגרת תהיה

גב' פ. אלבק:

למימצאים סופיים של
מתאימה.

אני רוצה לסכם את נושא אפרת, מאחר
שאינן לנו באפרת חילוקי דעות.

השר א. שרון:

ראשית, אני מגיעים למסקנה, שיש לנו
אפשרות לבנות באפרת, מבחינה קרקעית, את העיר שאנו רוצים להקים אותה
כחוליה מקשרת בין גוש עציון לבין ירושלים; כשאנו רואים את המרכז
של העיר בשטח המופיע בחוברת המצורפת, שתצורף גם לדו"ח הועדה
ולפרוטוקול, המסומן בצבע ורוד ובאיזור השטחים המסומנים בכחום,
הנמצאים על הגבעות ממזרח לשטח המסומן בורוד. בשטחים המסומנים
באדום, תמשך בניה של מוסדות ציבור, ישיבה וכו'. אין שום מניעה
להמשיך בבניית שטחים אלה, כי הם בהחלט בידינו.

אנו מאמצים שוב את הדרך שהוצעה ע"י

הועדה של תחום תכנון מוצע, לגביו גם במקרה זה צריך לעשות שוב
בדיקה דקדקנית. יתכן ונרצה מקום מסוים להרחיב ויתכן שמקום מסוים

השר א. שרון:

נרצה להוציא. אני חושב, שמדובר כאן בהתאמות יחסית קטנות. לא מדובר בשינויים גדולים וכמובן, אנו ננהג בתחום השטח המופיע בתוך המסגרת הירוקה כבשטח שחל בו איסור בניה. באשר לשטחים המופיעים בוורוד, באדום ובכתום, השטחים האלה צריכים להיות שטחים מגודרים ובהם אין גם להכנס ואין גם לעבד.

השר ש. תמיר:

אני מבין, שבין השטחים האלה בכתום, יש עוד צורך בבדיקה לגבי שני שטחים.

גב' פ. אלבק:

סימנו בוורוד שטח שנבדק סופית וניתן להפעיל עליו הליכי הכרזה והקצאה.

כתום זה תמיד שטחים שלכאורה נראים לנו, אך הם צריכים בדיקה גם בשטח וגם בטאבו.

פרופ' י. זמיר:

מה שאני אמרתי בדיון על אריאל לגבי הקו הירוק והקו הכתום, מתיחס לכתום

ולירוק בכל הישובים. זה ברור.

השר א. שרון:

אך כללית, העקרון הוא, שמה שנקבע אצלנו בתחום התכנון, חל בו איסור

בניה. מה שמופיע בתחום אדום, ורוד או כתום, חל בו איסור כניסה ואיסור עיבוד. כל החלקות הנמצאות בתווך והחלקות המעובדות, יעשו כל הסידורים הדרושים שיקלו על האוכלוסיה המקומית את הכניסה אליהם ואח העיבוד בהם.

5 X

אנו עוברים לגבעון.

מזכירות הממשלה

61 24

ס ו ד י

.106.

החלטה (שמורה) מס. 5/קר של ועדת חשרים לענין בדיקת בעיית הקרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה, מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

ק/ר 5. א פ ר ת

מ ח ל י ט י מ :

- (א) לתכנן תכנית מיתאר לעיר אפרת בתחום התכנון המוצע (הקו הירוק בנספח ב' אשר בדו"ח צוות הבדיקה מיום ז' בסיוון תש"ם - 22.5.1980).
 - (ב) תכנית המיתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, לאישורה.
 - (ג) יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון להכריז על השטח שבתוך הקו הירוק (כאמור בסעיף א' לעיל), כתחום תכנון.
 - עם ההכרזה, תיאסר בניה בתחום התכנון, אלא באישורה של המועצה.
 - (ד) חלקות הקרקע שאותרו כאדמות מדינה ואשר בדיקתן הסופית תאשר את סיווגן זה (התחומים המוקפים בכתום וורוד), יגודרו או יסומנו.
 - הבניה, עיבוד הקרקע והכניסה לתחומים אלה ייאסרו, אלא למי שיורשה לכך מטעם הממשל.
 - (ה) בגבול התכנון המוצע ייעשה מאמץ נוסף לאתר חלקות-קרקע נוספות שניתן להכריז עליהן כאדמות-מדינה. כן ייעשה כל מאמץ אפשרי לרכוש קרקעות בתחום התכנון מידי המחזיקים בהן.
 - (ו) לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המיתאר.
- (נספח ב' בדו"ח צוות הבדיקה לאיתור קרקעות, הדן באפרת - שמור, עם דו"ח הצוות, במזכירות הממשלה).

גב' פ. אלבק:

גבעון, לפי החלטת הממשלה מאוקטובר,

היתה צריכה להיות מוקמת בשלש שכונות:

המחנה הקיים, גבעת חדשה והשכונה בגבעת התול"ר. לגבי גבעת חדשה דובר על 85 דונם; המחנה הקיים, כפי שהוא, קצת יותר גדול; ולגבי גבעת התול"ר, לפי החלטת הממשלה, דובר על 650 דונם. אנו סימנו, בתוך העיגול הירוק הרחב, עוד מספר דברים. ראשית, את אותם האדמות, שבינתיים סומנו ואושרו לגבי גבעון, לפני כחודש. כל השטח הורוד כולל כאלף דונם, שמתוכם רק כ-600 דונם מתאימים לבניה. גם השטח שיועד לבית חרוון, כיוון שהוא קרוב מאד, שהוא כ-400 דונם, מתוכם רק כ-150 דונם מתאימים לבניה מחר. זה אותו השטח שר החקלאות הראה לוועדה, כאשר יצאה לשטח. הרווח ביניהם, יתכן שניתן לקשר כאדמות מדינה, אך הוא יותר תלול.

השר ש. תמיר:

מה המרחק בין גבעון וירושלים?

גב' פ. אלבק:

כ-10 ק"מ.

שר ש. תמיר:

מה יותר גבוה - גבעון או בית-איסקא?

מר א. בראון:

בית-איסקא זה 830 וגבעון זה 790 - בית-איסקא יותר גבוה.

השר ש. תמיר:

כמה יושבים היום בגבעון?

השר א. שרון:

יש שם 150 משפחות - כ-500-450 נפש.

השר ש. תמיר:

האם יש להם תעסוקה שם?

מר א. בראון:

כמעט ואין תעסוקה שם.

השר א. שרון:

זה פרבר ירושלמי.

גב' פ. אלבק:

במסגרת אפשרויות להרחבה נוספת של כל הקומפלקס הזה, במסגרת הכתומה, ישר מזרחה מכיוון החלק הורוד של גבעת התול"ר, יש גבעה, שהיא כנראה אדמת מדינה והיא טעונה בדיקה סופית, בעיקר בטאבו. בשטח אנו מכירים אותה - היא שוממת.

צמוד לגבעת חדשה, שהיא כתם אדום

קטן, יש שני כתמים של אדמות יותר גדולות, שטעונות בדיקה סופית גם בשטח וגם בטאבו.

בקצה המערבי, יותר בדרום, יש עוד שני

שטחים יותר גדולים של אדמות....

השר א. שרון:

למה הן לא הוכנסו לקו הירוק? היה כדאי להכניס אותן, לפי דעתי.

גב' פ. אלבק:

רצוי להרחיב את הקו הירוק שיקיף אותם.

אל"מ ד. סתו:

זה ממש ערוץ של ואדי.

השר ש. חמיר:

יש חיבור של הכביש למעלה החמשה?

מר א. בראון:

מבידו עד גבעת הרד"ר זו דרך.

השר ש. תמיר:

היה רצוי מאד שיהיה חיבור ישיר.

השר א. שרון:

יש כביש.

גב' פ. אלבק:

בקצה הצפון-מזרחי, המסומן בתוך המפה,
יש מחנה צבאי ממש, שהוא מחנה "עופר"
והשאלה אם בכלל רוצים להכניס אותו לתוך הקומפלקס הזה.

השר מ. נסים:

האם אפשר שהוא יהפך שטח בניה והמחנה
הצבאי ימצא לו מקום?

השר א. שרון:

לא, זה ימ"ח של אוגדת שריון.

האלוף א. טמיר:

אני חושב, שלימ"ח של אוגדת שריון
יש חשיבות לא פחותה מאשר לישוב.
במשך הזמן, אפשר לבחון את יחסי הגומלין; לקראת האוטונומיה, אנו
הולכים להפקיע עוד קרקעות באיזור המחנה, כדי להרחיב את שטח הימ"ח.
אך הקרקעות האלה הן בידינו. הבעיה של יחסי הגומלין בין שטח
המחנה לבין ישובים, זה בידינו.

השר א. שרון:

באותה מדה אפשר לפתור את כל הבעיות.

האלוף א. טמיר:

יש לך פה מחנה אוגדתי.

השר א. שרון:

אפשר היה, בכל האיזור ההוא, שהוא
מרכז צבאי, להפקיע עוד אלף דונ/ם
ולגמור את כל הבעיה. זה לא היה מקבל פרסום ולא היה בא לישיבות
הממשלה. מה קורה? נוצר כאן אבסורד נורא. מצד אחד, יכול לשבת
מפקד בשטח, הוא יכול להיות מכובד, אך יחסית זוטר, והוא מחליט שהוא

השר א. שרון:

מפקיע אלף-אלפיים דונם; מצד שני, יושבת ממשלה ולא מסוגלת לקבל החלטה על תפיסת שטח של אלף דונם.

גב' פ. אלבק:

עם כל הקומפלקס של גבעון, אני

רוצה לומר, שהבחירה של המיקום -

כשגם הורוד הוא ברובו מדרונות תלולים - זה לא מכיוון שרק המדרונות הם אדמות מדינה, אלא כיוון שכל השטח הוא כזה. יש פה מעט מאד מישורים ורובו הגדול של השטח הוא מדרונות מאד תלולים. זה ואדי מאד יפה, אך הוא מאד תלול.

השר א. שרון:

אך השטח מהורוד ועד לכביש המוביל

ללטרון זהו שטח ישר, שעליו ניתן לבנות

ואם ניקח, למשל, את השטח ליד בית חורון, גבעה המופיעה כאן כ-741, זהו שטח הררי-סלעי, אין בו צמח ומצוין לבניה.

גב' פ. אלבק:

עלינו על חלקו - הוא די תלול. השטח

כולו הוא באופיו תלול. הוא פרטי

בהסדר מקרקעין. אני רק ציינתי זאת, כי מי שמסתכל רואה שגם השטחים שלא אישרנו הם מדרונות תלולים.

אם רוצים לחבר עם בית-חורון, אז

יש שטח יותר גדול; על כל פנים, יש גם מעבר לגודל השטח שהממשלה אישרה בזמנו.

השר א. שרון:

אך הממשלה לא אישרה טרסה, אלא היא

אישרה מקום לבנית עיר.

גב' פ. אלבק:

היא אישרה 650 דונם ויש 650 דונם
לא במדרונות.

השר א. שרון:

650 דונם זה היה באונס. הרי ברור,
שצריך אלפי דונמים כדי לקיים עיר.

גב' פ. אלבק:

באיזור הזה אין אלפי דונמים שאינם
מדרונות הלולים - לא מבחינת אדמות

מדינה - מבחינת האיזור.

פרופ' י. זמיר:

עכשו ביקשת אלפיים דונם.

השר א. שרון:

אני ביקשתי בהתחלה 25 דונם כדי
להכנס למקום. אני מבקש עכשו אלפיים

דונם.

פרופ' י. זמיר:

אין אלפיים דונם.

גב' פ. אלבק:

יש 1,300 דונם ויש 800 דונם נוספים,
כך שזה 2,100 דונם.

פרופ' י. זמיר:

יש שם השטח הצבאי, שהוא רזרבה בכל
זאת.

השר ש. תמיר:

כמה ערבים גרים בתחום הירוק?

השר א. שרון:

למשל, תפיסה בטחונית של גבעת התול"ר,
היתה פותרת את כל הבעיה. זו עקשנות

של מערכת הבטחון.

גב' פ. אלבק: בגבעת התול"ר, השטח המסומן בוורוד, מגיע כמעט עד לנקודת הטריג. בשטח המתקן הצבאי הירדני יש חפירות ירדניות. זהו שטח קטן של עוד 30 דונם.

השר ז. המר: גבעת התול"ר זה פרטי?

גב' פ. אלבק: לא מצאנו מכוח מה הירדנים עשו שם את החפירות. החפירות הצבאיות הירדניות יכולות להיות שנעשו ממש לצורך מלחמת ששת הימים.

השר א. שרון: זה היה מוצב קבוע. לירדנים לא היתה החולשה שיש לממשלת ישראל. כאשר הירדנים חשבו שהשטח הוא חשוב מבחינה בטחונית, הם לא עמדו בפיק ברכיים ובידיים רועדות, אלא הקימו את המוצב במקום שצריך. צומת בטוניה היה נחשב מאז ומתמיד כמקום חיוני, כי זהו צומת דרכים המוביל משפלת החוף לרמאללה מצד אחד ולירושלים מצד שני. לכן, במקום זה היה מוצב ירדני. העובדה שמערכת הבטחון מתעקשת ולא רוצה לתפוס היא בגלל שהמקום לא חשוב? כי היא רוצה לתפוס במקום אחר. אז זה אבסורד. הממשלה אינה יכולה לקבל החלטה על תפיסת שטח חיוני, אך קצין צבא מסוים יתפוס שטח.

האלוף א. טמיר: קודם כל, אני רוצה להעיר, שקצין

צבא במקום לא תופס שטח. כדאי ללמוד את הפרוצדורה של הפקעת שטחים לצרכי בטחון, שנגמרת גם בדרג המדיני. אני רק אמרתי, שאת מחנה "עופר", שהוא ימ"ח אוגדתי, יש תכנית היום להרחיב אותו לכל הכיוונים. הרחבה זו, לדעתי, היא חשובה מאד, כי היא בשטח יוצא מן הכלל, מישורי, שנמצא למעלה. אמרתי גם, שהיות

האלוף א. טמיר:

ויש תכנית להרחיב אותו לצרכים צבאיים כשטח רצוף, כי בונים שם ימ"ח, אז ברור שכל יחסי הגומלין בין הקרקע שתופקע פה לצרכים צבאיים לבין פיתוח הישוב בעתיד, זה בידינו. בכל מקרה, הממשלה תמיד יכולה להחליט, שחלק מהשטח הזה יחובר לעיר הזאת. אך קודם כל, צריך לברך על זה שמרחיבים את שטח המחנה ותופסים.

כמה דונמים תהיה ההרחבה?

השר מ. נסים:

ההרחבה תהיה לכל הכיוונים.

האלוף א. טמיר:

בסדר גודל של 400-500 דונם של

אל"מ ד. סתו:

המחנה עצמו.

(המשך הדברים ושמה ל.ד.)

(עד כאן רשמה ז.ח. מכאן ל.ד.)

השר א. שרון :

לפי דעתי, בגבעון אנו במצב שאין

לנו פתרון. כלומר, יש כאן החלטה

של הממשלה הקודמת, יש החלטה של הממשלה הזו. בנתונים הנוכחיים

ואין לי כאן כל טענה למי שבדק את הקרקע ועשה כאן עבודה,

אנו לפי דעתי צריכים לקבל כאן החלטה שלא ניתן כאן להקים.

בנתונים האלה, בדרך הזו. אני אמליץ כמובן על דרך אחרת, אבל

בדרך הזו לא ניתן.

יחד עם זאת, מה שחשוב כאן, לפי דעתי,

לשנות את תיקון הקו הירוק, בהתאם לשטחים הצהובים, אפילו אם

הם שטחים לא שימושיים. טוב שיהיה. זה יכול לשמש לפרק או לגן

במשך הזמן. זה לא מפריע. אם יש כאן שטח שנוגע בשטח כדאי

להוסיף.

השר ש. תמיר :

לי נראה שהקפתה של ירושלים בגבעות

ישובים ופרברים ככל שרק ניתן,

זה מהדברים הדחופים ביותר שצריך לעשות. ואם יש לנו פה אלף

דונם שאושרו בגבעת התול"ר, שמתוכם 600 מתאימים לבניה.

האלוף א. שרון :

איפה, אין. תסתכלו על המפה.

האלוף א. תמיר :

בגבעת התול"ר הורידו 400 דונם קרקע

פרטית, טובה לבניה, ואישרו כמה מאות

דונם.

הגב' פ. אלבק :

בכתם הוורוד, בגבעת התול"ר, שמנו

אלף דונם. מתוך האלף דונם שהם ורודים

22.5.80

הגב' פ. אלבק

בגבעת התול"ר, יש כ-400 דונם שהם במדרונות התלולים. נשאר
600 דונם ראויים לבניה בגבעת התול"ר. עכשיו, במסגרת הבדיקה
הנוכחית הצענו גם את השטח...

השר א. שרון : אבל תסתכלי על המפה, פליאה...

האלוף א. טמיר : למה אי אפשר לבנות במדרונות האלה.

הגב' פליאה אלבק : הצורה המוזרה הזו היא מאופי השטח
במפה, באופן טופוגרפי.

השר א. שרון : אבל כל הקו הארוך הזה, פליאה, זה
קו של מדרון תלול, לכיוון דרום.
זה הקו שלך.

הגב' פ. אלבק : אני מבקשת להזכיר לרגע שמשבצת של
2 ס"מ על 2 ס"מ היא אלף דונם.
מה שרואים בקו הזה - רואים מדרונות תלולים, אבל רואים גם
את השטח שהוא לא תלול, שהוא מרוכז בקצה המזרחי של החלק הורוד.

האלוף א. טמיר : אני מבין שבגבעת התול"ר אפשר להקים
את גבעון. הוציאו פה 400 דונם
מדרונות, מפני שהם לא ראויים לבניה. אז בלי להתייחס לשאר
הדברים, אינני יודע מדוע אי אפשר להגיד שיש לנו אלף דונם
באזור גבעת התול"ר, וכמו שבנו את חיפה על מדרונות, אפשר גם
לבנות פה.

22.5.80

.71.

הגב' פ. אלבק : עכשיו, בשטח הנוסף שבכתום יש רצוף

ממש אל הורוד, כלומר, מהעבר השני

של אותו הכביש, ישנו הכתום שהוא גם כן שטח נוסף צמוד של 300 דונם נוספים, והוא שטוח וראוי לבניה. כלומר, יש היום שטח רצוף של 900 דונם ראויים לבניה בגבעת התול"ר. זה לא רק יותר מאשר החלטת הממשלה, זה גם מאפשר הקמת שכונה מאוד, מאוד יפה. הצורה על המפה נראית מוזרה קצת.

אל"מ דן סתיו : השטח שראוי לבניה בגבעת התול"ר, מה

שמסומן בורוד כאן, הנתח הורוד הזה,

כולל התחלת המדרונות, זה 500 - 600 דונם. אם נצורף לזה את 300 הדונם שמעבר לכביש, שזו קרקע טובה מאוד לבניה, מישורית, מקבלים, באמת כמו שפליאה אמהה - 800 - 900 דונם ראויים לבניה. זה נתח הגון לעיר. אין ספק שזה לא מספיק לאותה עיר שדובר עליה של 50 אלף תושבים.

השר א. שרון : בגבעת התול"ר - לא.

אל"מ ד. סתיו : אבל איך שלא יהיה, זה נתח קרקע

שראוי לבניה, לבניה של הרבה שנים,

כשצמודים אליו גם מדרונות, שהם בדרגה שניה לגבי הקטע הזה.

השר א. שרון : מאחר וזו אדמת מדינה כדאי להכניס

זאת לתחום הקו הירוק אפילו לצורך

חליפין בעתיד, לצורך מיקוח בעתיד. כדאי לשנות את הקו הירוק.

הגב' פ. אלבק : כלומר, לשטח של גבעת חדשה, שהוא

לפי החלטת הממשלה, בתוך הקומפלקס

הזה, 85 דונם, יש לנו גם בתוך הכתום עוד כ-150 דונם.

השר ש. תמיר : כל אלה היו קריאות ביניים באמצע

דברי ואני מברך עליהן, כי זה השתלב

וזה עונה ואני חושב שזה חיובי מאוד.

אני רק רוצה להביע משאלה כאן, (זה

לא בדיוק בתחום סמכותנו, אבל שר החקלאות יכול לטפל בנושאים

האלה) לגבי הנושא של ירושלים, ואני מדבר גם על מזרחית לירושלים,

לפי דעתי נושא זה הוא האקוטי ביותר מכל נקודות המבט. כפי

שאנו רואים, גם במישור הבינלאומי, גם ביחסים עם המצרים, בכל

נקודות המבט. לכן הייתי מחפש, בסביבות ירושלים, צמוד לגמרי,

על-מנת לסגור את העיר מכל עבריה, אזורים שבהם ניתן ליצור

עובדות במהירות. אני חושב שזה דבר דחוף מאין כמוהו ועולה

בחשיבותו אולי על הרבה דברים אחרים.

השר א. שרון : מאחר ושר המשפטים לא היה איתנו

באותו היום, אני רוצה להסביר באמת

כי בענין ירושלים - ראשית, העמדה הזו מקובלת עלינו.

הצגתי אותה גם בוועדת השרים לענייני ירושלים, שאני חבר בה והיא

מופיעה גם בתכניות ההתיישבות שלנו. אנחנו רואים את ענין ירושלים

היום, גם בעבר וגם בעתיד, כנושא המרכזי. ראינו את דרך

שמירתה של ירושלים כבירתה היהודית, כבירתה המעשית היהודית

של ישראל בדרך הבאה : ע"י יצירת 2 חגורות של התיישבות

יהודית סביב ירושלים. חגורה אחת בהיקף הקרוב המצומצם, כמו:

הר גילה, הר החומה מדרום מזרח לרמת רחל, המקום שהיום בוונים את העיר מעלה האדומים. כי העיר מעלה האדומים נבנית היום ממש קרוב לירושלים. בכל השטח שבין מעלה האדומים של היום לנוה - יעקב - אנו מאתרים שם כל פיסת קרקע אפשרית שישנה.

השר ש. תמיר : מה עם האזור מזרחית לעזריה?

הגב' פ. אלבק : זה מעלה האדומים.

השר א. שרון : זה מעלה האדומים של היום. מאזור

נוה-יעקב אנחנו רואים את הנושא של גבעון, נבי-סמואל, שיח' עבדול עזיז עד מבשרת ירושלים. כך אנו מקיפים את ירושלים בשכונות שהם ממש צמודות וסוגרות על השכונות הערביות שנוספו לירושלים לאחר מלחמת-ששת-הימים. יש לזכור שמאז מלחמת-ששת-הימים נכנסו לתחום המוניציפאלי של ירושלים 30 אלף ערבים.

השר ש. תמיר : מה באזור שמצפון מזרח להר-הצופים?

השר א. שרון : אנו מאתרים קרקעות בכל השטח שבין

נוה-יעקב לבין מעלה האדומים, העיר.

יש שם קרקעות יהודיות.

עכשיו, ישנה הטבעת היותר גדולה

שהיא הטבעת של גוש עציון עם אלון-שבות מורחבת, אפרת, תקוע, כל הקומפלקס של מעלה האדומים, פרט לעיר. כלומר, יש עוד ישוב קהילתי ויש עוד מתקנים צבאיים ויש אזור תעשייה. משם לכפר אדומים, משם לאזור מכמש - שזה אחד המקומות החדשים שהצענו להכנס

22.5.80

השר א. שרון

אליו. מאזור מכמש - לאזור רימונים - כוכב השחר. משם לעופרה - בית אל. זוהי הטבעת החיצונית הגדולה שמקיפה. שתי הטבעות האלה נותנות לנו את התשובה לבעיה של ירושלים. אני בהחלט מקבל את מה ששר המשפטים אמר, וכשעמדנו על הגבעה שם, הסברתי את הנושא הזה.

השר ש. תמיר : מה שחשוב הוא שהטבעת השנייה לא תהיה על חשבון הטבעת הראשונה, כי הראשונה זה ירושלים פרופר. פחות או יותר. ואתה אומר כי זה אזור של קרקע יהודית, השאלה האם היא תיושב או לא תיושב. בידי מי היא.

השר א. שרון : הטלתי בזמנו לבדוק זאת. זו קרקע של יהודים פרטיים שקנו את הקרקעות האלה לפני עשרות שנים.

השר ש. תמיר : זו לא קרקע נפקדת.

מר א. בראון : אותו הדבר עשינו בגבעה חדשה - גם שם היתה קרקע של יהודים.

השר א. שרון : לפי דעתי, את/הנושא

הזה של גבעון אפשר לסכם. אני

רואה בגבעון את הדברים הבאים :

ראשית, הייתי מבקש לעשות את תיקון

הקו הירוק בהתאם לשטחים הצהובים. אפילו אם הם לא נראים כרגע

22.5.80

השר א. שרון

חשובים, יכול להיות שנצטרך את זה לצרכי מיקוח, לצרכי החלפה.
נוח לנו שיהיה לנו הנושא הזה.

שנית, בכל השטח המסומן בירוק

צריך לנהוג כפי שהחלטנו לגבי המקומות הקודמים, וזה, לקבוע
איסור של בניה בשטח. את כל השטחים הצהובים צריך לגדר. אני
מייחס חשיבות רבה מאוד, פליאה, ל-300 דונם שאיתרתם, הנמצאים
מזרחית לחווה החקלאית והצמודים לשטח שסרי תאר אותו כאן כשטח
שנוח לבניה, כי החלק הזה של גבעת התול"ר הוא כן נוח לבניה.

עכשיו יש לי בקשה /פניה למערכת

הבטחון - הצומת הזו היא צומת חיונית. ודרך אגב, היא לא
מהיום חיונית, היא היתה תמיד חיונית. זה עוד ממלחמות
המכבים. הרי אין קרב אחד באזור הזה, בכל ההסטוריה, שלא
עבר דרך האזור הזה. נדמה לי שיש כאן הצדקה לתפוס כאן תפיסה
צבאית. אני מחכוון לאזור הצומת עצמו וכל שלושת צדדי הצומת.
יש לציין פה כי השטח הוא כמעט כולו טרשי ואינו מעובד, אולי
רק מהעבר הצפוני הנמוך יותר. אבל הצומת הזו חייבת להיות
בידינו ואני פשוט מבקש - אנא צרפו אותו בתפיסה בטחונית.
לא בוער לנו כרגע להתחיל לבנות עליו. תשימו עליו מחנה צבאי
אם אתם רוצים, תעשו מה שאתם רוצים, או פשוט תתפסו אותו ותבטיחו
אותו כשטח תפוס צבאי.

יש עוד נקודה אחת שנשארה - לגבי

הקומפלקס כולו, פליאה, חסרה לי כאן גבעה אחת, והיא - 741. אני
רואה אמנם שאת הכנסת את האוכף בבננה ?

22.5.80

.76.

הגב' פ. אלבק : כן, נכון. 741 זו אדמה פרטית

מוסדרת. אני הכנסתי את האוכף

שעליו דיברו כולם בשעת הביקור (שר המשפטים לא היה ועוד שרים לא היו) ואמרו שהוא טוב לבניה. הוא כלול, הוא באדמות המדינה.

השר א. שרון : יש לי בקשה אברשה, לגבי 741, ליד

הבננה, זו גבעה שמאוד שולטת בשטח

והיא שולטת על כל השטח מסביב. אני מוכן שלא נבנה עליה. זה מקובל עלי. אבל אי אפשר לבנות איזה ישוב באוכף, מבלי שבמקום

תהיה איזו עמדה צבאית. אני בטוח שיצטרכו את זה גם לצורך

בריכת מים וכל מיני דברים שצריכים. אולי אתם יכולים לתפוס

גם את הגבעה הקטנה הזו, את 741, אתם יכולים לעשות זאת?

האלוף א. טמיר : אני אעלה זאת לשר?

השר מ. ניסים : אני מבקש לשאול שאלה - למעשה את

בית חורון הכללנו באזור הזה של

גבעון - מדוע לא נקרא לזה "אזור גבעון", כגורם יישובי, התיישבותי,

עירוני אחד. מדוע אנחנו צריכים לקרוא לזה 2 שמות, כשהמרחק

ביניהם הוא מאות מטרים ספורים.

השר א. שרון : הרי אין הבדל, ממילא זה יהיה בנוי

פה בשכונות. אני רוצה להסביר לך

במה העניין - הרי בית חורון היום זה ישוב דתי.

השר מ. ניסים : אז תהיה שכונה דתית בגבעון.

השר א. שרון :

בסופו של דבר, הרי זה מה שיהיה.
אז למה לנו כרגע לקחת קבוצת אנשים,

להכניס בה מרירות, להכניס בה סכסוכים. ממילא זה בתוך
התכנית שסומנה על-ידי הועדה בתוך השטח. אנחנו שמים אותה
בשולי השטח, לא בתוך ישובים, אלא כדי שישמרו על הייחוד שלהם.

השר ז. המר :

אם תהיה מועצה אזורית, היא תאחד
אותם.

השר א. שרון :

אני אסביר לך עוד משהו - בית חורון
היום היא בטיפול של הסוכנות היהודית.

הסוכנות היהודית הוא גוף שהוא הרבה יותר נוח בטיפול בישוב
מאשר משרד הבינוי, כי הם גם דואגים לאמצעי פרנסה. וזה לא
משנה לנו הדבר הזה, מה זה משנה לנו, זה הרי מופיע כולו
תחת השם גבעון.

השר מ. ניסים :

טוב.

השר ש. תמיר :

אולי למניעת בעיות, את הקו הצפוני
הירוק כדאי קצת להוריד אותו.

השר א. שרון :

לא, אי אפשר, לא הייתי עושה זאת
בשום אופן. אני אסביר מדוע.

השר ש. תמיר :

אני מבין שצריך את שתי המחנות.

מזכירות הממשלה

.107.

החלטה (שמורה) מס. קר/6 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית
הקרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה,
מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80);

קר/6. גבעון ובית-חורון

מ ח ל י ט י מ :

(א) לתכנון תכנית מיתאר לגבעון ולבית-חורון בתחום התכנון המוצע (הקו הירוק בנספח ג' אשר בדו"ח צוות הבדיקה מיום ז' בסיוון תש"ם - 22.5.1980).

גבול התכנון הנ"ל (הקו הירוק) יכלול גם את השטחים שסומנו בכתום מצפון ומצפון-מזרח לאל-קוביבה, אם הבדיקה תעלה שניתן להכריז עליהם כקרקעות-מדינה.

(ב) תכנית המיתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, לאישורה.

(ג) יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, להכריז על השטח שבתוך הקו הירוק (כאמור בסעיף א לעיל), כתחום תכנון. עם ההכרזה תיאסר בניה בתחום התכנון, אלא באישורה של המועצה.

(ד) חלקות הקרקע שאותרו כאדמות-מדינה ואשר בדיקתן הסופית תאשר את סיווגן זה (התחומים המוקפים בכתום ובורוד) - יגודרו.

הבניה, עיבוד הקרקע והכניסה לתחומים אלה ייאסרו, אלא למי שיורשה לכך מטעם הממשל.

(ה) בגבול התכנון המוצע ייעשה מאמץ נוסף לאתר חלקות קרקע נוספות שניתן להכריז עליהן כאדמות-מדינה. כן ייעשה כל מאמץ אפשרי לרכוש קרקעות בתחום התכנון מידי המחזיקים בהן.

(ו) לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המיתאר.

(נספח ג' בדו"ח צוות הבדיקה לאיתור קרקעות, הודו בגבעון ובבית-חורון, שמור, עם דו"ח הצוות, במזכירות הממשלה).

22.5.80

השר א. שרון : אני אסביר מדוע - השטח הזה, גם במגזר הערבי, נחשב כשטח הכי נוח לבניה, לאורך הציר. יש רצון לבנות בכל מקום. ביתוניה מתפתחת, כל מקום מתפתח, אני רוצה שיהיה לי ציר נקי שמוביל למחנה הצבאי.

השר ש. תמיר : הבנתי.

השר א. שרון : אבושה, אני מבקש, תכין את השפעתך על שרך בענין 741.

האלוף א. טמיר : באזור הזה, היות ויש מחנה צבאי, יותר קל להתייחס לבעיות של הרחבת שטח התפיסה הצבאי (לפי השקפתי). אתה מדבר על ה-500 דונם של הצומת וה-100 דונם של 741.

השר א. שרון : זה הכל. זה כל מה שאני מבקש, רשמתי זאת סרי?

6 X

אלקנה

הגב' פ. אלבק : הישוב הקיים היום הוא על קרוב ל-100 דונם. הם ביקשו הרחבה ל-500 דונם ואח"כ דובר על עוד 500 דונם. כלומר, להגיע יחד לאלף דונם. בשטחים שאישרנו לפני חודשיים בערך נמצאים

22.5.80

הגב' פ. אלבק

שני השטחים הורודים, שהם ביחד למעלה מ-500 דונם, כך שהם משלימים את שטח היישוב הקיים לכ-650 דונם. כלומר, בעצם יש להם מעבר למה שהם ביקשו. בנוסף לזה, במסגרת העבודה של הצוות, עכשיו, איתרנו שטחים נוספים של כ-800 דונם, מהם חלק רצוף לרחבה מצפון, ומדרום, רצוף לרחבה מדרום, ועוד שניים נוספים שאינם רצופים, שהם כנראה אדמות מדינה, שוב זה כפוף לבדיקה סופית גם בשטח וגם בטאבו. לעומת זאת, מה שמסומן בוורוד שזה 550 דונם, זה כבר אושר סופית. זה עבר כבר בדיקה, גם בטאבו וגם בשטח. זה 100 דונם של השטח המקורי ועוד כ-550 דונם או קצת יותר הרחבה. אם רוצים מעבר לזה, כאמור, יש בכתום כ-800 דונם נוספים.

זה הכל ראוי לבניה?

השר ז. המר :

זה שטח יפה.

הגב' פ. אלבק :

אני כל הזמן מוטרד, מבחינה משפטית,

השר ש. תמיר :

כשנצטרך להגן על הקו הירוק (הרי

זה עוד לא נבחן אף פעם וחשוב לנו להצליח) כשאנו רואים בטן

כזו ואומרים שכל זה דרוש לנו לתכנון, כי הרי זה קו תכנוני,

זה קו שצריך להיות צמוד איך שהוא לקונטקסט של העיר -

איך אנו ננמק זאת? אני מבין שמבחינתנו אנו פה מציעים המשך

בניה, אבל איך ננמק את זה.

אולי כדאי להבהיר כי הקו הירוק -

הגב' פ. אלבק :

וזה אמור לגבי כל המקומות - זרקנו

22.5.80

הגב' פ. אלבק

איזה קו רעיוני . בשביל באמת להוציא עליו צווים הוא צריך בדיקה מדוייקת. עכשיו, פה באלקנה, היות ויש פוטנציאל ניכר של אדמות מדינה גם בהמשך, לכיוון דרום מערב, בדיוק בשטח הלבן שבתוך הירוק, כללנו זאת. אנו חרגנו מעל ומעבר למה שביקשו. ביקשו מקסימום אלף דונם. היות וכבר מאושרים 1,300 דונם, לא המשכנו הלאה. במקור ביקשו 500 דונם. אח"כ אמרו - 500 נוספים. כלומר, במקסימום, מקסימום, ביקשו 1,000 דונם. כשהגענו ל-1,300 שאישרנו פשוט הפסקנו לבדוק הלאה. מזה הקו הירוק היותר גדול. אבל אני הייתי מציעה את הקו הירוק בצפון לצמצם, לקרב אותו לכביש ולקצה הצפוני, כי שם זה מן הסתם פרטי, אם כי אלקנה דווקא רוצים הרחבה לשם. בדרום באמת יש שטחים גדולים שהם אדמות מדינה.

השר ש. תמיר : אני הייתי עושה אחת מן השתיים, כדי

שזה יעמוד במבחן - כל אימת שאפשר להוסיף כחם צהוב, מעבר למה שביקשו, על אדמת מדינה, ולהצמיד את הכתם הצהוב לקו הירוק, זה עדיף. במקום שאי אפשר לא יהיה מנוס מאשר לצמצם את הקו הירוק. אני פשוט רואה לפני את שלושת השופטים שיושבים ואומרים - "איתרתם לצרכי תכנון?". קשה מאוד יהיה לבוא ולומר - "מטרתנו היא למנוע התרחבות של בניה ערבית!" זאת לא נוכל לומר בבית הדין הגבוה לצדק. אז עדיף שנאמר כי אנו רוצים פה לבנות בניה יהודית. אז אם את אומרת שעל גבעה 235 אפשר לאתר כחם צהוב נוסף, זה מצויין. אבל אם לא, יהיה קשה להגן על זה, אז כדאי להביא זאת בחשבון.

יהיה שם מתקן צבא י, שמואל.

השר א. שרון :

22.5.80

הגב' פליאה אלבק : יש שם תכניות למחסני תחמושת .

השר ש. תמיר : לא קרוב, אני מקווה, שלא תחזור
פרשת רמת-השרון.

האלוף א. תמיר : אני רוצה להסביר - קודם כל, כל קשת
הגוונים הרחבה והמסועפת של פתרונות
פוליטיים ליהודה ושומרון, כולה מסכימה כי השטח הזה בכלל צריך
להיות מסופח למדינת-ישראל. זה ליד הגבול. גם באזור
הזה וגם באזור שליד כרכומיה, אנו מתכוונים להקים מתקני
תחמושת גדולים, שזה אלפי דונמים (אנו הצגנו זאת גם במפת
ה- locations). זה עשרות אלפי דונמים. כך שזה במילא,
בלי קשר לקו הירוק, יסגר לצרכי תפיסה בטחונית.

היועה"מ י. זמיר : אני רוצה לומר משהו לשר המשפטים -
עד כמה שאני זוכר, הקו הירוק זה
שלב ראשון. כלומר, אתה זורק קו גס לא בדוק כאזור תכנון.
אח"כ, על יסוד זה, אתה מתחיל להכין תכנית מתאר שהיא עוברת
אישורים וכו' וכו'.

השר ש. תמיר : בינתיים אתה בולם בניה.

היועה"מ י. זמיר : בשביל מה אתה עושה זאת? כיוון
שאתה מתכוון ל תכנית מתאר לשטח
הזה, אז אתה רוצה שבינתיים לא יבנו כאן בצורה שתהיה נוגדת
את תכנית המתאר האפשרית, אבל זה תכנון או קו זמני. אח"כ יש
לך תכנית מתאר והיא התכנית הסופית.

האלוף א. טמיר : להפך, עכשיו, לאור הקו הירוק הזה, לא נדחוף את מתקן התחמושת לתוך הקו הירוק, כי תהיה פה סכנה לציבור שיגור כאן. מתקן התחמושת יהיה פרט לקו הירוק, בנוסף לקו הירוק. את מתקן התחמושת אנו נוסיף לקו הירוק. לא נקים אותו בתוך הקו הירוק, כי זו תהיה סכנה לציבור.

השר א. שרון : הייתי רוצה לסכם, בנושא אלקנה - אני חושב שיש לנו כאן נותן לנו את האפשרות של התחלת הבניה והעבודה. אני הייתי מבקש, אם ניתן, לאתר שטחים צהובים נוספים בתוך המסגרת הירוקה. והייתי רוצה להסביר לאיזה כיוון הייתי מאוד מבקש לנסות לאתר - ממזרח ללשוב אלקנה הקיים היום ישנה נקודה שגובהה 234 מטר, ממערב לאלקנה. קצת מצפון לה יש עוד אחת שנקראית 246. אם נתן היה למצוא איזה שהם כתמים צהובים למצוא בתוך הנקודות האלה - אם הם קיימים, אם הם לא קיימים אז לא, זה היה חשוב מאוד.

הגב' פ. אלבק : למיטב זכרוני שם הכל מטעים, אבל אפשר לחפש.

השר א. שרון : לפי מיטב זכרוני, רק באוכף, למעלה לא.

אצא עכשיו הייתי מבקש - וזה גם מתאים למה שאמר שר המשפטים - בגבעה הדרומית ביותר, המופיעה כ-235, או בחירבת ארמל -ב-219, באזור שלמטה, לנסות לחפש גם כן כתמים צהובים, אם אפשר.

מזכירות הממשלה

ס ו ד י

.108.

חלטה (שמורה) מס. קר/7 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית הקרקעות ליהושבים היהודיים יהודה, בשומרון ובחבל-עזה, מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

קר/7. א ל ק נ ה

מ ח ל ל י ט י מ :

- (א) לתכנן תכנית מיתאר לאלקנה, בתחום התכנון המוצע (הקו הירוק בנספח ה' אשר בדו"ח צוות הבדיקה מיום ז' בסיוון תש"ם - 22.5.1980).
- (ב) תכנית המיתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, לאישורה.
- (ג) יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, להכריז על השטח שבתוך הקו הירוק (כאמור בסעיף א' לעיל), כתחום תכנון. עם ההכרזה תיאטר בניה בתחום התכנון, אלא באישורה של המועצה.
- (ד) חלקות הקרקע שאותרו כאדמות-מדינה (מסומנות בנספח ה' בוורוד) - יגודרו. חלקות הקרקע שאותרו כאדמות-מדינה (מסומנות בנספח בכתום), ואשר בדיקתן הסופית תאשר את סיווגן זה - יסומנו או יגודרו. הבניה, עיבוד הקרקע והכניסה לתחומים אלה ייאסרו, אלא למי שיורשה לכך מטעם הממשל.
- (ה) בגבול התכנון המוצע ייעשה מאמץ נוסף לאתר חלקות-קרקע נוספות שניתן להכריז עליהן כאדמות-מדינה. כן ייעשה כל מאמץ אפשרי לרכוש קרקעות בתחום התכנון מידי המחזיקים בהן.
- (ו) לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המיתאר.

(נספח ה' של צוות הבדיקה לאיתור קרקעות, הדן באלקנה, שמור, עם דו"ח הצוות, במזכירות הממשלה).

22.5.80

הגב' פ. אלבק : אנו יכולים להמשיך לחפש, באיזה

שהוא מקום כמובן ישנה שאלה של

סדרי עדיפויות מבחינת זמן.

השר א. שרון : אני מדבר על העתיד כרגע. אם כן,

אנחנו מסכמים שוב - אנחנו מקבלים

זאת כאן כפי שזה מוצג. כל מה שסיכמנו לגבי הקו הירוק במקומות

הקודמים, כדי שלא נחזור מחדש, אנו מסכמים גם כאן. אנו נעבור

עכשיו לקדומים.

קדומים

הגב' פ. אלבק : שטח הישוב קדומים היום הוא כ-250

דונם.

השר א. שרון : כולל המחנה הצבאי?

הגב' פ. אלבק : לא, לזה אני מגיעה עכשיו. בהתאם

להחלטת הממשלה מאוקטובר, צריך היה

להוסיף לו את שטח המחנה הצבאי, שהוא כ-150 דונם. יותר נכון,

המחנה הצבאי עצמו הוא על כ-200 דונם, אבל מתוכם כ-150 דונם

הם אדמת מדינה. ההצעה היא לצמצם ולהכניס שם יחידה צבאית

יותר קטנה ולהעביר עוד 100, מקסימום 150 דונם לשטחי הישוב.

כמו כן, בהתאם לאותה החלטת ממשלה, ההר שממזרח לישוב, זה שמסומן

כאן בוורוד, גם הוא מוצע להרחבת הישוב. בזמנו חשבנו על 70

22.5.80

הגב' פ. אלבק

דונם, אבל בינתיים הסתבר בבדיקה יותר מדוייקת כי יש כאן כ-100 דונם אדמת מדינה, כך שהיום יש, סה"כ, לישוב כ-500 דונם. שוב, לישוב כיום יש כ-250 דונם, אבל יש להם אפשרות לקבל עוד 250 משני הדברים האלה. הישוב ביקש עוד 500, דהיינו, 250 דונם ושני אלה, והבעיה היא ה-250 הנוספים. יש קטעים קטנים מאוד, הקטעים הכתומים שהם יחסית קרובים לישוב הקיים. הם לא נותנים יותר מאשר 60 דונם לערך בקרבת הישוב ממערב לו. זה קרוב לישוב הקיים. פשטח שבזמנו הועדה ביקרה בו על גבעה 510 יש בו קטעים קטן קטנים של אדמות מדינה וזה יכול לתת, עוד פעם, אולי 70 דונם.

בפסגה אלו אדמות מדינה.

השר ש. תמיר :

בפסגה אין אדמות מדינה, היא מעובדת, נטועה. לצערי, לא עליתי אז לראש ההר...

הגב' פ. אלבק :

דווקא הפסגה לא נטועה. המדרון נטוע והפסגה למעלה היא שטח סלעי.

השר א. שרון :

ראיתי את הפסגה רק בצילומים. יתכן שיש שם אפשרות למשהו. לגבי קדומים

הגב' פ. אלבק :

מאוד מתייחסת ההמלצה הכללית שלנו שהכל צריך בדיקה בשטח. זה חשוב במיוחד לגבי קדומים, כי עבדנו לפי צילומי אוויר וההבדל בין עצי זית לעצי בר בצילום אוויר, הוא לא מאוד גדול, הוא שווה הסתכלות בשטח לראות מה העץ באמת. יחד עם זאת, עם כל התקוות שבהסתכלות בשטח, אני טסתי מעל זה כמה סיבובים במסוק, באוקטובר ואני זוכרת שיש שם מעט מאוד שלא נטוע. יש

22.5.80

הגב' פ. אלבק

דונם פה, דונם שם. זה יכול לתת כמה עשרות דונמים. סומנו כ-500 דונם בשני שטחים יותר צפוניים. שוב, זה די רחוק וזה גם דורש בדיקה בשטח.

השר ש. תמיר : בטה"כ, זה יוצר תמונה של שכונות שמתפרסות על השטח .

אל"מ ד. סתיו : זה יוצר אשלייה של שכונה כזו. אני מציע להזהר. השטחים שהם גדולים הם שטחים שהם גם מרוחקים, גם משופעים, גם מבוטרים. זה לדעתי יוצר אשלייה.

מר א. בראון : רק ב-3 ו-5 סרי?

הגב' פ. אלבק : הקטעים הראליים הם למעשה : 1, 2, 3, למעשה 5 הקטעים הצהובים הישובים שקרובים לישוב. 5 ו-6 הם די רחוקים.

אל"מ ד. סתיו : אבל זה נראה מצוקים של ממש, ממש מצוקים.

היועה"מ י. זמיר : גם 5?

הגב' פ. אלבק : לא, 5 לא.

אל"מ ד. סתיו : 6 זה בערך כמו הוואדי ליד הארבל, אולי קצת יותר קטן, אבל משהו מהסוג

22.5.80

האלוף א. טמיר : אני לא הבינתי את ענין המחנה

הצבאי. אנו מוכנים לפנות את כל

המחנה הצבאי. ואם יחליטו מבחינה משפטית שצריך להחזיק שם יחידה צבאית, כדי להבטיח שזה יקרא מחנה צבאי, אז אפשר להשאיר שם כיתה של חיילים באוהל. לא צריך בשביל זה דונמים. כלומר, אפשר לראות את כל שטח המחנה הצבאי כחלק מהישוב.

הגב' פ. אלבק : כ-150 דונם של המחנה הצבאי שהם

אדמת מדינה אפשר לפנות. המחנה

הוא 200 דונם, מתוכם 150 זה אדמת מדינה.

השר א. שרון : אני רוצה לנסות לסכם את הנושא

הזה של קדומים. לגבי קדומים אמר

כאן סרי דבר נכון - זה נראה טוב על המפה, אבל זה הרבה יותר קשה בשטח. תראו מה הבעיה שאני רואה כאן - אני למשל רואה חשיבות רבה מאוד לנוכחות שלנו ב-510. פשוט מבחינה בטחונית זה מקום ששולט הן לגבי שטח שמופיע כאן במספר 5 כלפי צפון, שהוא שטח טוב, והן לגבי כל השטח שהישוב נמצא בו היום. ממש, מהגבעה הזו, יש שליטה מוחלטת על 2 המקומות, על 5 מטווח קרוב - וראינו זאת כשהיינו בשטח, ועל השטחים הדרומיים מטווח קצת יותר רחוק, אבל שליטה מוחלטת מבחינה טופוגרפית. לכן לגבי גבעה 510, שמופיעה כמספר 4. פליאה וסרי, פה צריך לעשות בדיקה יסודית, כי דווקא הפסגה של הגבעה היא סלעית. דווקא המדרונות היו מעובדים. אבל לי נראה כאן שאת גבעה 510 מוכרחים לתפוס תפיסה בטחונית. לא לצרכים שהצבא צריך אותם, אלא פשוט להגנה על הישוב עצמו, על ישוב קיים.

22.5.80

היועה"מ י. זמיר : אתה לא צריך לעשות שם תפיסה בטחונית.

זה ממשלתי . אולי למקם שם מתקן

צבאי .

הגב' פ. אלבק : אם הפסגה היא באמת סלעית, אז יש

להניח שהיא גם אדמת מדינה.

השר א. שרון : נכון, אני מקבל את זה, אני בעצם

לא צריך.

היועה"מ י. זמיר : מתקן בטחוני אולי.

השר א. שרון : אם כך, באשר לקדומים יש לי את

הבקשות הבאות : (1) הייתי רוצה

לצרף לתוך המערכת הזו גם את 6. ואני אומר עוד פעם - אפילו

אם זה נראה שולי, יכול להיות שנרצה להחליף את הקרקע הזו אח"כ.

הרי בסופו של דבר, כשדיוני האוטונומיה יגיעו לשלב יותר

מתקדם, ואנו נבוא ונגיד כי אנו רוצים קרקע פה, והם יגידו

כי הם רוצים ליישב פה, אז חשוב שיהיה לנו שטח למיקוח, כי

השלב הזה של הדיון יגיע. אז אני מבקש להוסיף את 6 לתוך הקו

הירוק.

עכשיו אני רוצה לגעת בעוד דבר שנראה

לכם שולי, אבל בעיני הוא חשוב, וזה הנושא של 7 - יש לנו היום

דוגמא דווקא בהר-כביר. אנחנו בונים את אזור התעשייה של

הר כביר, בכלל, ממזרח לדרך שמובילה מן הכפר דיר אל חטב

22.5.80

השר א. שרון

למקום עצמו. עכשיו, אין שום מניעה, בעתיד, לרכז כאן ב-7
 אזור תעשייה. לכן הייתי פשוט לוקח את הכתמים הצהובים הללו,
 מסובב אותם בסיבוב ירוק, מונע כאן בניה - לא עושה כאן שום
 פעולה אחרת - אולי נרצה להשתמש במקום הזה כבאזור תעשייה.

האלוף א. טמיר : אנו מתנגדים לזה, ואנשי אגיד את השיקולים:

ראשית, קדומים זו לא תפיסה של עיר,

אל תפיסה של ישוב.

השר א. שרון : ישוב קהילתי, אנו מדברים פה על 500

משפחות.

האלוף א. טמיר : אין גבולות בדברים האלה. כשאתה מדבר

על 510 ומדבר על השטח ההוא שנקרא :

6 זה אחרת, אבל הכתמים הקטנים האלה - תיכף סרי ינתח את
 זה, זה לא חלק אורגני של כל הישוב הזה ואלה סתם כתמים, שאחרי
 כן, לפי תורת השלבים, יחייבו אותנו לצרף עוד כתמים.

השר א. שרון : זו שיטה שהוכיחה את עצמה בעבר כבר.

בכל תולדות הציונות.

האלוף א. טמיר : יש שלבים של ציונות ויש שלבים

מקומיים, יש שלבים טקטיים.

השר א. שרון : השאלה היא האם אנו יכולים לגדר את

השטחים האלה?

22.5.80

האלוף א. טמיר :

אם התפיסה שלך היא לגדר כל כתם
שהיא בבעלות מדינה, הסוף הוא שהגדרות

יעלו לך יותר מהכתמים.

השר א. שרון :

אז אני אטע אותם בנטיעה שלנו,
בחורש קטן.

היועה"מ י. זמיר :

אני חושב שבשטח הקיים יש יותר מקום
מאשר ל-500 משפחות, אולי כפליים.

השר א. שרון :

אני בעד מבט קדימה, מה יהיה בעוד
50 שנה.

השר ש. תמיר :

אתה יכול לתפוס אחיזה בפועל, בכתמים
האלה בלי לעשות קו ירוק שהוא יהיה

פרובלמטי.

השר א. שרון :

אני מקבל את זה, אבל אני רוצה
לתפוס שם אחיזה.

אל"מ ד. סתיו :

ההבדל בין הדרך בין דיר אל חטב לג'בל
כביר הוא בזה ששם זו הדרך שמובילה

לג'בל כביר.

השר א. שרון :

אם כך אנו מזיזים את הקו, כוללים
גם את 6 ובודקים כל דבר שיטנו שם

מזכירות הממשלה

ס ו ד י

109.

חלטה (שמורה) מס. קר/8 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית הקרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה, מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

קדומים קר/8.

מחליטים:

- (א) לתכנן חכנית מיתאר לקדומים, בתחום התכנון המוצע (הקו הירוק בנספח ז' אשר בדו"ח צוות הבדיקה מיום ז' בסיוון תש"ם - 22.5.1980).
 - תחום התכנון (הקו הירוק) יקיף גם את התחום המסומן בכתום (תחום מס. 6) בצפון.
 - (ב) חכנית המיתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, לאישורה.
 - (ג) יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון, להכריז על השטח שבתוך הקו הירוק (כאמור בסעיף א' לעיל), כתחום תכנון. עם ההכרזה תיאסר בניה בתחום התכנון, אלא באישורה של המועצה.
 - (ד) חלקות-הקרקע שאותרו כאדמות-מדינה (מסומנים בנספח ז' בוורוד) וחלקות-הקרקע שאותרו כאדמות-מדינה (מסומנים בנספח בכתום), ואשר בדיקתן הסופית תאשר את סיווגן זה - יסומנו או יגודרו. הבניה, עיבוד הקרקע והכניסה לתחומים אלה ייאסרו, אלא למי שיורשה לכך מטעם הממשל.
 - (ה) בגבול התכנון המוצע ייעשה מאמץ נוסף לאתר חלקות-קרקע שניתן להכריז עליהן כאדמות-מדינה. כן ייעשה מאמץ לרכוש קרקעות בתחום התכנון מידי המחזיקים בהן.
 - (ו) לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המיתאר.
- (נספח ז' בדו"ח צוות הבדיקה לאיתור קרקעות, הדין בקדומים, שמור, עם דו"ח הצוות, במזכירות הממשלה).

22.5.80

השר א. שרון

בפנים. אברשה, אם תוכלו לצאת מהמחנה הזה מוקדם ככל שאפשר, היינו מודים לכם.

אל"מ ד. סתיו : זו בעיה של שר האוצר.

השר א. שרון : רבותי, אני אגיד לכם איך נוצר המחנה

הזה. זה אני תפסתי את המחנה הזה.

המחנה הוא של טירונים של משטרה צבאית, לכן ניתן לשים אותם במחנה אוהלים על גבעה אחרת חשובה בשומרון.

8 X

ע ר פ ה

הגב' פ. אלבק : עופרה היא כמובן אגוז שאינו ניתן

לפיצוח. יש להזכיר בכל זאת כמה

דברים לגבי עופרה.

השר א. שרון : אולי נשמע את הערותיה של פליאה ואז

נסכם שנכניס אותה לקטגוריה של קרית-

ארבע לבדיקה מחודשת בעוד שבוע.

הגב' פ. אלבק : ראשית, יש בתוך עופרה עצמה שטח חקלאי

ושטח תעשייתי ואנחנו היינו מציעים

להעביר לפחות את החקלאות, אם לא גם את התעשייה, למקום אחר, כפי

שזה ברוב הישובים החקלאיים בארץ, ואז להשתמש בשטח שהוא ממש בלב

22.5.80

הגב' פ. אלבק

האזור הבנוי לשטח מגורים.

מה עם הגבעה שעמדנו עליה, שלא נתן
להתקיים במקום בלעדיה?

השר א. שרון :

היא רשומה בהסדר מקרקעין פרטי.

הגב' פ. אלבק :

אבל זה ענין של בטחון הישוב היהודי
שם.

השר א. שרון :

כפי שראינו גם שם, הגבעה מוקפת
מטעים, יש שטח סלעי קטן מאוד.

הגב' פ. אלבק :

זה לא חשוב לי, אי אפשר שמעל שטח
ישוב יהודי ישבו ערבים, הרי יש שם
סכנה בטחונית. יש שם ילדים, יש שם טף, יש שם נשים.

השר א. שרון :

בחר מי שבחר להושיב יהודים במקום הזה.
הבחירה לא היתה שלנו.

הגב' פ. אלבק :

שמעון פרס, ואני אומר זאת לזכותו.

השר מ. ניסים :

אברהם אבינו בחר את זה.

השר א. שרון :

זה לא שמעון פרס, אלו הבחורים
שיושבים שם.

מר א. בראון :

הגב' פ. אלבק :

הדבר השני שהיינו מבקשים, או מציעים,

שתצא המלצה לנסות לרכוש קרקעות

בסביבות עופרה במחירים מעל למחירים המקובלים, כדי לעשות נסיון לרכישת קרקעות.

הדבר השלישי שאנו רוצים בעיר עופרה -

שבהחלטת ממשלה מאוקטובר 1979, מונחה ועדה בין משרדית, אך

ורק לנושא של עופרה, שהוטל עליה לחפש פתרונות לביסוס עופרה.

אנו לא קיבלנו ולא ראינו את המלצות הועדה הזו ולאן היא

הגיעה.

מר א. בראון :

אין מה להמליץ. את מה שאת מציעה

עכשיו הועדה הזו בדקה. בטווח

מתקבל על הדעת אין שום פתרון לעשות תעשייה או איזה שהם דברים

על-מנת להוציא אותם מעופרה. כל שטח לא קיים.

הגב' פ. אלבק :

אנו בדקנו בתוך הרדיוס הקרוב ביותר

של עופרה האם יש אדמות מדינה ולא

בדקנו ברדיוס יותר רחב, למרות שבדיוני הממשלה מאוקטובר דובר

על אפשרויות תעסוקה ברדיוס אפילו של 20 ק"מ. דובר על תעסוקה

במסגרת המחנות הצבאיים וכו'. זה הכל דברים שלא בדקנו.

מר א. בראון :

אנחנו בדקנו. במחנות הצבאיים אין

מקום.

השר א. שרון :

מה לגבי הגבעה שעמדנו עליה, אברשה?

האלוף א. טמיר :

בואו נשים את הדברים על השולחן -

לגבי קרית-ארבע סיכמנו שתהיה בדיקה

עוד השבוע ואני מקווה שיצא משהו מהרכס המזרחי הזה.

לגבי קדומים, יש בעיה של תפיסת שטח

לצרכים צבאיים, שאתה העלת.

לגבי עופרה, שיהיה ברור, יש שני

פתרונות - או לתפוס שטח לצרכים בטחוניים או לקנות. אז יש

לי הצעה בשבילך - תשוחח עם שר הבטחון על גבעון ועל עופרה.

היועה"מ י. זמיר :

מה הבעיה בגבעון?

האלוף א. טמיר :

תפיסת הצומת. ולגבי עופרה, כפי

שאמרתי, יש שני פתרונות.

השר א. שרון :

אי אפשר לקנות, ניסינו.

היועה"מ י. זמיר :

ראשית כל, אפשר לפנות שטחי הקלאות

בשביל בניה מיידית.

הגב' פליאה אלבק :

אנו לא ניסינו לחפש בעופרה בטווח יותר

רחב, האם יש פתרון תעסוקתי, בין ע"י

חקלאות, במרחק של כמה קילומטרים, ובין ע"י דברים אחרים. לא

ניסינו, ראשית, משום שהיתה ועדה אחרת שהיתה צריכה לעשות את זה.

ושנית, בגלל הזמן הקצר. בתוך השטח הבנוי של עופרה ישנו השטח

החקלאי של הישוב ואת זה אפשר לפנות.

22.5.80

92ב'.

השר א. שרון : לא זו הבעיה, יש לנו הבעיה של
ההר שיושב מעל לעופרה ואי אפשר
לחיות בעופרה מתחת להר הזה.

הגב' פ. אלבק : צריך להעביר את עופרה, אם כן?

השר א. שרון : את עופרה לא יעבירו. יעבירו עוד
10 ממשלות כאן ולא יעבירו את עופרה.
נשאלת השאלה, למה אי אפשר היה בעופרה להעביר גם כן קו ירוק,
ראשית כל, קו של גבול חכנון, וראשית כל, לאסור שם בניה. למה
לנו לעמוד בעוד שבוע במצב חדש, שעל הרכס הזה יתחילו לבנות.

היוע"מ י. זמיר : בעופרה, הקו הירוק, נראה הכי מפקפק.
אפשר לבדוק זאת, אינני אומר שלא.

הגב' פ. אלבק : אפשר לבדוק בדיקה יסודית יותר בעופרה.

השר ש. תמיר : אני לפחות חייב לעזוב ושר האוצר
איננו. אני חושב שנפתרה הבעיה

לגבי 5 ישובים.

השר מ. ניסים : ארבעה, בשופי. קרית-ארבע, גבעון,
עוד לא במעט האחוזים ועופרה.

השר ש. תמיר : על כל פנים, אני חושב שלגבי קרית-
ארבע סוכם שיהיה דיון בעוד שבוע ותוך

22.5.80

השר ש. תמיר

92.ג.

השבוע יעשה מאמץ מרוכז על קרית-ארבע, ואני מציע שבאותו דיון יעשה מאמץ ונדון גם על עופרה.

אני חוזר ומציע - העניין הזה יכול

להיות ממש מועיל, ואני חושב שיש בו התקדמות יפה, וברוח של הסכמה, והוא יכול להיות כזה הלאה אם לא ינתן לו פומבי. אני מציע שיו"ר הוועדה יוציא הודעה רשמית כי היה דיון וחלה התקדמות. בשום שטח לא סוכם על הפקעת קרקע פרטית. הועדה תמשיך בשבוע הבא. חלק ממצאיה תביא לממשלה אולי כבר ביום ראשון, אינני יודע.

אני מבקש להציע שנביא לממשלה את

השר מ. ניסים:

הכל בבת אחת. ראשית, ביום ראשון

הקרוב, אם הממשלה תגיע לזה, היא לא תגיע לזה ביישוב הדעת.

הועדה קיבלה שבועיים, לא הייתי רוצה

השר א. שרון:

לדחות זאת.

רגע אחד, היו"ר, אנו רוצים לפתור

השר מ. ניסים:

גם את הבעיה של קרית-ארבע ועופרה..

לגבי עופרה אני מציע שנפגש ביום א'

השר א. שרון:

ב-0800 בבוקר ונשב על זה שעה בשקט.

עופרה זה מקום רגיש מאוד.

אם נעבור את יום ראשון בשקט, זה יעזור

השר מ. ניסים:

גם לבעיות האחרות שלנו כאן. לכן אני

שלממשלה תובא תמונה שלמה, לא חלקית, אפילו אם זה של 5 ישובים, של 5 מקומות מתוך 7. הצעתי היא, ביום א', בעוד 10 ימים, להביא את הכל, ואנו נשב שוב כדי לסכם סופית.

השר ש. תמיר : אני מצטרף להצעה, אני רק חוזר לענין הפרסום.

השר א. שרון : אני לא אהיה מוכן לדחות את זה. הממשלה קיבלה החלטה, היא חייבת לעמוד בה.

השר ש. תמיר : אני חוזר לענין הפרסום. אני מקווה שיש הסכמה לגבי הפרסום, על דעת כל החברים.

היוע"מ י. זמיר : אפשר לומר משהו לגבי הפרסום - אני חושב שההודעה יכולה לדבר על שטחי קרקע ממשלתיים שנמצאו וכו'. אני לא חושב שיש הצדקה, וגם לא צורך, לדבר על הקו הירוק ועל איסור בניה. זה לא דרוש.

השר ש. תמיר : בוודאי שלא.

השר ז. המר : אני רוצה להציע - היות ומתוך 7 הישובים, לגבי 5 הגענו להבנה פה אחד, שהם יובאו לאישור הממשלה ביום ראשון, וזאת משום שיש

22.5.80

92.ה.

השר ז. המר

ענין של אמון של הציבור שיושב שם . אין לדחות זאת בלי סוף.
אני מציע לטובת הענין, לפני הדיון הכלכלי, בחצי שעה, אם אתה
אומר שחמשת הישובים הם פה אחד על כולנו, אז נאשר אותם בממשלה
וניגש לדיון הכלכלי. אני לא מציע לעשות זאת מתוך עייפות לאחר
הדיון הכלכלי. תגמור לפני כן את חמשת הדברים האלה ותנטרל את
זה מהויכוח השני.

השר ש. תמיר :

אתה יכול להודיע לישובים האלה גם
בלי החלטת ממשלה.

השר ז. המר :

הם לא מאמינים בלי ממשלה. הם צריכים
ממשלה. הרי פה אין מחלוקת, אתה
לא מפקיע שום מטר, מה אתה מפסיד כאן?

השר מ. ניסים :

ולדא כדי להקל על דיון עם שר
הבטחון במקומות שדובר בהם.

השר ז. המר :

לפי דעתי, אתה לא מקל כלום.

השר מ. ניסים :

אני מוכן לרדת מזה.

השר ז. המר :

עוד הצעה אחת לגבי עופרה. נאמר פה
כי נבדק עד בערך 2 ק"מ מסביב. אני
מציע שתנתן לנו אינפורמציה מה קורה מייד אחרי זה. כלומר, אולי
יש פתרון לכך או לכך ואז אולי נחליט על דרכים שתפרצנה. הרי

קרקעות ביו"ש ועזה

92.1.

22.5.80

השר ז. המר

שורך אתה כן יכול לעשות.

הגב' פ. אלבק :

אין בעיה, זה שטח מוסדר, ובשטח מוסדר
תמיד יש דרכים במפות הסדר.

השר ז. המר :

אבל אם יתברר כי כאן עופרה וכאן
במרחק של 2 ק"מ למצוא שטח נוסף,

אז עופרה תלך כך. אני מציע לגבי עופרה שתנתן לנו תמונה
מה מצב האפשרויות של קרקע לא פרטית במרחק מעבר לקילומטר או
שני קילומטר מעופרה. כי אם יתברר שזו עופרה וכאן במרחק של
קילומטר וחצי או שניים יש שטח גדול שמתאים, יכול להיות שאח"כ
לא תהיה בעיה למצוא את הדרכים איך לחבר אותם אל זה.

השר מ. ניסים :

או רעיונות אחרים.

השר ז. המר :

כן.

(מכאן רשמה ז.ת.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

מר א. בראון:

אני רוצה לענות על זה, שלא תהיה
זו סיבה לדחיה. אני הייתי בועדה
שבדקה נושא זה בטווח לא של 2 ק"מ, אלא של 8 ק"מ ואין - זה הכל
שטח מוסדר. חשבנו, שיש בשולי המחנה הצבאי "בית-אל", שאפשר יהיה
לבנות שם, אך גם זה איננו.

השר ז. המר:

בעל חצור לא בא בחשבון?

מר א. בראון:

לא.

השר א. שרון:

לי, למשל, לא ברור למה לא הוכנס קו
ירוק. אם, נניח, ראינו שיש צורך
בקו ירוק בשביל קדומים, כאן זה ממש זועק לשמיים. גבעה מסולעת
זו, אינני מבין מדוע אי אפשר להכניס אותה לתוך תחום התכנון, כדי
ראשית כל לעצור בניה במקום. צריך לקחת שם היקף מסוים ולסגור
אותו בתוך קו של תכנון, כדי שלא יבנו מסביב. הרי הם יבנו וירדו
בבניה עד לגדר של הישוב היום.

הגב' פ. אלבק:

לגבי עופרה, גם לא בדקנו. הזמן שהיה

לנו הוא בס"ה 4 ימים, מהם כיומיים

שהם ששי וערב חג. עופרה מצדיקה להקדיש לה יותר מחשבה מאשר חצי
שעה, אגב משהו אחר. היא יותר קשה. אנחנו עשינו קו תכנוני ירוק
במקום שיש לו הגיון, כשאומרים שיש פוטנציאל גדול של קרקע ממשלתית
שגם אותה רוצים לתכנן.

האלוף א. טמיר:

הגישה שלי לענין הקו הירוק היחה

יותר משמעותית. הגישה היחה שהקו

הירוק, ע"י כך שהוא אוסר בניה במקום והוא רק משאיר את הסטטוס של מה שמעובד, משאיר לך את האופציות לעתיד להחליט החלטות נוספות לגבי השטחים שבתוך הקו הירוק ויש לך את האופציות כתוצאה מזה, שלא בונים שם. ז"א, השטח נשאר כמות שהוא ואז הממשלה צריכה להחליט פוליטית מתי המועד הטוב בשבילה לעשות זאת. באותו הגיון שאני בא לעופרה, גם אני לא מבין למה לא עשינו קו ירוק, שכולל את השטח הזה שחולש על עופרה, שאמנם הוא מעובד וחלק הוא אדמת נפקדים, אך לפחות שלא תהיה שם בניה.

השר א. שרון:

את זה אפשר לעשות.

פרופ' י. זמיר:

צריך לבדוק זאת.

השר א. שרון:

מה יש כאן לבדוק? מבחינת בטחוננו של הישוב הקיים, נניח לרגע שלא נוסיף

דונם אחד לעופרה, חשוב שמסביב על הגבעות החולשות עליה לא יבנו היום ערבים בתים? האם חיוני דבר זה?

גב' פ. אלבק:

כשמדברים על גבעות, חושבים על 10,000 דונם, בשעה שבס"ה יש 200

דונם אדמות מדינה.

פרופ' י. זמיר:

את הקו הירוק אתה לא עושה מבחינה משפטית.

מר א. בראון:

מה יש לבדוק?

פרופ' י. זמיר:

אנו הולכים עכשו על תפיסה חדשה של הקו הירוק. אתה לא רוצה, בגלל מקום אחד, להעמיד סימן שאלה על כל העניין הזה של הקו הירוק. אז צריך לבדוק את כל העניין ולראות.

השר א. שרון:

אני רוצה לסכם את הנושא הזה. ראשית, לגבי מועד הדיונים. אני מתכוון להביא נושא זה לדיון בממשלה, ביום ראשון הקרוב, כנושא ראשון, כשהכוונה היא להביא 6 מתוך 8 ישובים אלה.

אני קראתי את החלטת הממשלה. היא

לא חייבה אחנו ל-7 ישובים, אלא אמרה: תבדקו את הישובים. ועדה זו תזדקק לבדוק עוד 2-3 ישובים, שבהם יש בעיות וצריך לבדוק אותן. טוב שיש ועדה. עובדה שהיא התקדמה ועשתה עבודה חשובה ביותר. אני מתכוון להעלות בממשלה את 6 המקומות שסכמנו אותם פה אחד והם: אריאל, קדומים, אלקנה, גבעון, אפרת ובית-חורון. אני גם אסביר, שבית חורון נפתר במסגרת גבעון.

אני בהחלט אודיע לממשלה, שיש שני

מקומות שאותם טרם פתרנו והם מחייבים שבוע נוסף של בדיקות: אחד מהם הוא קרית ארבע והשני - עופרה.

9 X

האלוף א. טמיר:

בגבעון ובקדומים יש עוד שתי בעיות שצריך לדבר עליהן עם שר הבטחון -

עניין הצומת והגבעה.

פרופ' י. זמיר:

זה לא קשור, זו תהיה תוספת.

השר ז. המר:

מה שאמר אבושה, רצוי אם תוכלו לסגור השבוע ואז נבוא עם תמונה יותר שלמה.

האלוף א. טמיר:

שלשה מקומות: שניים בגבעון, אחד
הצומת והשני הגבעה ההיא; ואחד זו

הפיסגה של קדומים.

גב' פ. אלבק:

את הפיסגה של קדומים לא גמרנו לבדוק.

השר א. שרון:

אגיד עכשו מה אני עומד להודיע.
אומר, שקיימנו דיון וחלה התקדמות
ואנו נציג את תוצאות ישיבות הועדה ואת החלטותיה בישיבת הממשלה
ביום ראשון. באשר לשני ישובים - ואני בעד לומר איזה שני ישובים,
כדי שלא תהיה אי-בהירות - קרית ארבע ועופרה, הועדה זקוקה לעוד
שבוע ימים ונושא שני המקומות האלה יובא לממשלה בישיבה הבאה לאחר
יום ראשון זה.

פרופ' י. זמיר:

ראשית, אני רוצה לחזור לענין גבעון
וקדומים. האפשרות של הקמת מיתקנים
צבאיים - זהו סיכום נפרד וזה לא צריך להיות באותה ישיבה. מערכת
הבטחון תבדוק ומה שתחליט, תחליט.

דבר שני, אנו מיחסים חשיבות רבה

לקו הירוק, אך מבחינות שונות, אני חושב שזה לא היה טוב, אם ענין
הקו הירוק, שכרוך באיסור בניה ללא היתר, היה יוצא החוצה מישיבת
הממשלה. כך שאני לא יודע אם יש צורך בישיבת הממשלה להציג את כל
הענין הזה של הקו הירוק.

האלוף א. טמיר:

אפשר להכריז על ישיבת הממשלה כעל
ועדת שרים לעניני בטחון.

פרופ' י. זמיר:

זה לא עוזר.

השר א. שרון:

יכול להיות, שנוכל להסתפק בכך
שאבוא ואומר: הועדה יושבה ומצאה

פתרונות לישובים האלה.

פרופ' י. זמיר:

קרקע ממשלתית.

השר א. שרון:

הועדה מצאה פתרון לישובים אלה
ואילו לגבי שני ישובים, היא זקוקה

לשבוע נוסף.

אני מבקש שיביאו מפות אלה. מאד

יכול להיות, שההצעה שנאמרה כאן לא יזדה לה יותר משקל - לא, חס
וחלילה, מפני שאמר זאת היועץ המשפטי - כי מאד יכול להיות, שממילא
דברים יצאו החוצה עד יום ראשון. אם יתברר שהכל רגוע, אז מספיק
לומר, שהועדה סיכמה לגבי 6 מקומות ולגבי שני מקומות - היא תביא
החלטתה בשבוע הבא. אם יתברר, שהדברים יצאו החוצה, ובעיקר בצורה
לא נכונה, אני חושב שיצטרכו להראות אמפה והממשלה תהיה חייבת לדעם;
כי מה שידעו עתונאים, השרים בודאי חייבים לדעת.

האלוף א. טמיר:

כשבאים לממשלה ביום ראשון, לא מביאים
את המפות?

פרופ' י. זמיר:

לא צריך להביא מפות.

השר א. שרון:

אנו ממילא נצטרך להוציא צו איסור
בניה במקומות אלה.

פרופ' י. זמיר:

אתה לא מוציא צו איסור בניה. אתה קובע זאת כאיזור חכנון בהליך תכנוני

רגיל.

השר א. שרון:

אם לא נודיע היום בשטח שאסור לבנות שם, מיד יבנו שם.

אל"מ ד. סתו:

למשל באריאל, משרד הבינוי צריך במהירות להכין תכנית מתאר בשטח הזה.

השר א. שרון:

השאלה שלי איך אפשר לוודא, שמיום ראשון לא יתחילו לבנות בתים שם.

אל"מ ד. סתו:

בשטחים של אריאל למשל, לא בנו כבר 12 שנה בתים.

השר א. שרון:

תשובה זו לא מקובלת עלי.

אל"מ ד. סתו:

זה יקח עוד שבועיים-שלושה ואז לא יתחילו לבנות שם.

פרופ' י. זמיר:

אם אתה בישיבת הממשלה ביום ראשון מודיע על זה שאלה הם איזורי תכנון ירוקים, שהבניה בהם תיאסר, לא עשית שום דבר מבחינה משפטית. למחרת אפשר ללכת ולבנות. האיסור של הבניה בא לאחר שרשויות התכנון הכריזו על זה כאיזורי תכנון.

השר א. שרון:

מי הן רשויות התכנון?

פרופ' י. זמיר:

בסופו של דבר, זה המפקד הצבאי.

גב' פ. אלבק:

אם רוצים להיות מעשיים, אני הייתי

מציעה שהיום ומחר, במקום להקדיש

לעופרה וקרית ארבע, להקדיש לקוים הירוקים וננסה לצייר קוים

ירוקים סופיים, כדי שאפשר יהיה להגיש אותם.

השר ז. המר:

אך ההצעה היא, שהחלטת הממשלה תהיה

רק על הקטעים שתפסנו ולא על הקו

הירוק.

השר א. שרון:

לא, על הכל - על התכנית כתכנית.

גב' פ. אלבק:

את ענין הקו הירוק נתחיל להריץ.

השר א. שרון:

אני מוכן, שלא נכנס לפרטים.

פרופ' י. זמיר:

אני לא יודע, אם כדאי שהממשלה תכנס

לזה. הממשלה לא מתעסקת בזה. זה

המפקד הצבאי, כרשות התכנון.

השר מ. נסים:

היום למדנו והעמקנו בנושא ופחרנו

בעיה בצורה מניחה את הדעת של 5

מקומות. גם עלה הנושא של הקו הירוק והוא בשבילנו דבר חשוב ביותר

מבחינה תכליתית-מעשית וגם לצרכי העתיד. עכשו, ענין הקו הירוק

הוא להחלטה של המושל הצבאי. המושל הצבאי הוציא 10,000 דברים בלי

אישור הממשלה. מה שחשוב הוא שכאן הועדה יודע, שהקו הירוק קיים.

השר מ. נסים:

מחר יעבדו כדי לצייר אותו בצורה משופצת יותר, בהתאם לסיכומים שהיו היום.

הממשלה צריכה לדעת, שהיתה בעיה של

כך וכך דונמים לגבי 7 מקומות ו-2 מקומות עוד צריכים בירור של שבוע ימים. 5 מקומות באו לידי פתרון בצורה משביעת רצון. נמצאו אדמות מדינה בכמות מניחה את הדעת לפתור את המצוקה של 5 מקומות אלה. אפשר להגיד גם כמה דונמים, בלי קו ירוק. קו ירוק לא צריך שיהיה החלטה פוליטית מדינית, כשלמעשה פה הוכרע העניין והמושל הצבאי יפעיל אותו כמו 10,000 דברים אחרים שהוא מפעיל, בלי אישור הממשלה.

איך הוא ידע שממר הוא צריך להפעיל אותו?

השר א. שרון:

הממשלה יכולה להנחות, שתכנון הישובים יעשה בהתאם לקרקעות שנמצאו, תיעשה תכנית מתאר ותכנית המתאר תוגש למימשל ותאושר.

אל"מ ד. סתו:

כמה זמן זה ימשך? זה יכול לקחת חודשים.

השר א. שרון:

זה יכול לקחת שבועות בודדים.

אל"מ ד. סתו:

למה שבועות?

השר א. שרון:

האלוף א. טמיר: אם רוצים לא להציג את הקוים הירוקים,

אני בעד זה. אנו צריכים לעשות שתי

פעולות: פעולה אחת - הכנת מתאר התכנון שכתוצאה ממנו, מבחינה חוקית, אסור לבנות. פעולה שניה - אפשר כבר מיום שני לתת את הקוים הירוקים לממשל הצבאי ומיום שני להגיד: אתם אוסרים בניה במקומות אלה.

השר א. שרון: ההצעה השניה מקובלת.

אל"מ ד. סתו: אצה לכם הדרך ואני חושש מזה. כי

בתכנית מתאר כזאת עם צו איסור, צריך

להגיד איפה מותר לבנות ואיפה אסור לבנות. כשתהיה תכנית מתאר גם לערבי יהיה מותר לבנות לפיה. כלומר, צריך להכין תכנית כזאת, שמתחשבת בשטחים שברשותנו - וזה ענין לשבועות בודדים. כי אחרת, ניכשל בענין של עצמנו.

פרופ' י. זמיר: אני חושב, שעשוי להיות גם נזק פוליטי

וגם נזק משפטי מכך, שהממשלה תחליט

ביום ראשון, או במועד אחר, על הקוים הירוקים. אפשר להפעיל את ענין הקוים הירוקים ע"י המפקד הצבאי, באמצעות האנשים שיש כאן.

יש שני דברים שצריך לעשות. תוך

יום-יומיים נלמד ענין זה של קוים ירוקים, כך ככל הנראה, זה כך: אפשר במהירות יחסית להתוות את הקו הירוק, שזה איזור תכנון ולא תכנית מתאר וקו ירוק אומר, שעומדים להכין תכנית מתאר ובינתיים אסור לבנות - וזה כמעט מידי - ומתחילים מיד להכין תכנית מתאר. אך המטרה מושגת תוך זמן קצר ביותר ע"י התווית הקו הירוק ע"י המפקד הצבאי.

פרופ' י. זמיר:

אם צריך להביא לממשלה מפות, אני חושב שאין צורך להביא מפות עם הקו הירוק.

האלוף א. טמיר: אז לא מביאים מפות?

השר א. שרון: אני אמסור לממשלה בקצרה, בשם הועדה, מה עשינו, איך עבדנו ואת העובדה שב-6 מקומות פתרנו את הבעיות ואילו לגבי 2 מקומות, נמצא הפתרון הוך שבוע ימים.

האלוף א. טמיר: אך לשר הבטחון, עם הקו הירוק?

השר א. שרון: כן.

אני מאמץ את מה שאמר היועץ המשפטי, שאנו בעצם אומרים, שיש לנו איזור תכנון לקראת תכניה המתאר ובתחום זה של איזור התכנון לקראת תכנית המתאר יש איסור בניה. זה הכל. ואת זה צריך להוציא מה שיותר מהר.

אני רוצה להודת לכולכם על המאמץ ובשבוע הבא, נקבע מועד כדי להשלים את פתרון בעית שני הישובים האלה.

גב' פ. אלבק: אני מבינה, שהעדיפות הראשונה היא לצייר את הקוים הירוקים ואח"כ קרית ארבע. אני מבקשת הוראות לסדרי עבודה. אני מבינה, שמחר צריכים

גב' פ. אבק:

להקדיש לקוים הירוקים ואת השבוע הבא גם לקרית ארבע וגם לעופרה.

אני מבקשת להפנות את חשומת לבכם,

שהתיקים הם סודיים.

אל תצמצמו את הקוים הירוקים - תגדילו אותם.

השר א. שרון

נחאם אותם לדבר יותר ריאלי, יותר מדויק.

גב' פ. אבק:

הצוות נשאר באותה מתכונת כמו עד עכשו?

פרופ' י. זמיר

כן.

השר א. שרון:

אני מצטערת שאני צריכה לומר זאת, אך כל משרד שממונה על מישהו מהצוות,

גב' פ. אבק:

צריך לתת הוראות לצוות להמשיך לעבודא ושישחררו את האנשים מעבודות אחרות.

אברשה, הצוות ממשיך כמקודם?

פרופ' י. זמיר:

כן.

האלוף א. טמיר:

אני מודה לכם על כל מאמציכם.

השר א. שרון:

מזכירות הממשלה

ס ו ד י

.111.

חחלטה (שמורה) מס. קר/10 של ועדת השרים לענין בדיקה בעיית הקרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה, מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

10/קר הנחיות לצוות הבדיקה לאתור קרקעות

מ ח ל י ט י ם להטיל על צוות הבדיקה לאתור קרקעות, בראשות הגב' פ. אלכך ממשרד המשפטים, שהוקם על-פי החלטה מס. קר/2 של ועדת השרים, מישיבתה ביום כ"ח באייר תש"ם (14.9.80) לבדוק הנושאים הבאים:

א. ענין תחומי התכנון המיועדים לתכניות המיתאר ליישובים אריאל, קרית ארבע, אפרת, גבעון ובית חורון, אלקנה וקדומים כפי שסומנו בקוים ירוקים בדו"ח צוות הבדיקה שהוגש לוועדת השרים ביום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80).

צוות הבדיקה יגיש המלצות להתויה מדויקת של תחומי התכנון לתכניות המיתאר של היישובים הללו.

כן יגיש הצוות לוועדת השרים דו"ח על המשמעות המשפטית והמעשית של קביעת תחומי תכנון לתכניות מיתאר וההליכים המתבקשים מכך.

ב. לבדוק בדיקה נוספת את שטחי הקרקע שהוצגו בפני ועדת השרים בכל אחד מתחומי התכנון המיועדים ליישובים המוזכרים לעיל ואשר ניתן לסווגם כקרקעות מדינה (המסומנים בכתום) וכן להוסיף ולחפש בתחום התכנון של כל אחד מן היישובים הללו קרקעות נוספות שניתן להכריז עליהן כקרקעות מדינה.

ג. לחזור ולבדוק ענין קרית-ארבע ועפרה על-פי ההנחיות שניתנו לצוות הבדיקה בישיבת ועדת השרים מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80) וכפי שהן מופיעות בהחלטות הועדה קר/4 ו- קר/9.

ד. הצוות יגיש מסקנותיו לוועדת השרים תוך שבוע ימים.

מזכירות הממשלה

ס ו ד י

החלטה (שמורה) מס. קר/3 של ועדת חשרים לענין בדיקת בעיית קרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה, מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

ק/ר 3 א ר י ל

מ ח ל י ט י ם :

- א. לתכנן תוכנית מיתאר לעיר אריאל בתחום התכנון המוצע (הקו הירוק בנספח ו' אשר בדו"ח צוות הבדיקה מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80) .
- ב. תכנית המיתאר תוגש למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון לאשורה.
- ג. יוצע למועצה העליונה לתכנון ולבניה ביהודה ובשומרון להכריז על השטח שבתוך הקו הירוק (כאמור בסעיף א' לעיל) כתחום תכנון. עם ההכרזה תאסר בניה בתחום התכנון, אלא באשורה של המועצה.
- ד. חלקות הקרקע שאותרו כקרקעות מדינה, ואשר בדיקתן הסופית תאשר את סוגן זה (התחומים המוקפים בצבע כתום וורוד) - יסומנו או יגודרו. הבניה, עבוד הקרקע והכניסה לתחומים אלה יאסרו, אלא למי שיורשה לכך מטעם הממשל.
- ה. בגבול התכנון המוצע ייעשה מאמץ נוסף לאתר חלקות קרקע נוספות שניתן להכריז עליהן כאדמות מדינה. כן ייעשה כל מאמץ אפשרי לרכוש קרקעות בתחום התכנון מידי המחזיקים בהן.
- ו. לשקול אפשרות לסמן בשטח את גבולות התכנון של תכנית המיתאר. (נספח ו' של צוות הבדיקה לאתור קרקעות, הדן בעיר אריאל, שמור עם דו"ח הצוות במזכירות הממשלה).

מוזכירות הממשלה

ס ו ד י

. 105 .

החלטה (שמורה) מס. קר/4 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית
הקרקעות לישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה,
מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

קרית-ארבע .4/קר

מ ח ל ל י ט י ם להטיל על צוות הבדיקה
לאיתור קרקעות, שהוקם על-פי החלטה מס. קר/2
של ועדת השרים מיום כ"ח באייר תש"ם (14.5.1980),
לשוב ולבדוק את ענין קרית-ארבע על-פי ההנחיות
הבאות:-

- (א) לבדוק מחדש את תחום התכנון המוצע לקרית-
ארבע כפי שהוצג בנספח א' של צוות הבדיקה
(הקו הירוק) ולהציע תחום תכנון חדש שיכלול
בצפון את מלוא התחום שאותר כקרקע מדינה
(המסומן בכתום); במזרח תיבדק האפשרות
להסיט תחום התכנון מזרחה, כך שיעבור מעבר
לפסגות הגבעות המזרחיות על-גבי המדרונות
המזרחיים של גבעות אלה.
בדרום-מערב יוסט קו התכנון לעבר קרית-ארבע
כך שלא יכלול את השכונות צפופות האוכלוסין
של חברון בסביבת מערת-המכפלה.
כן תיבדק האפשרות להכליל בתחום התכנון של
קרית-ארבע את השטחים המסומנים בכתום בדרום
ואשר לא נכללו בתחום הקו הירוק בנספח א' הנ"ל.
 - (ב) לבדוק אחרים נוספים באזור תחום התכנון המיועד
לקרית-ארבע שניתן להכריז עליהם כאדמות מדינה.
 - (ג) לבדוק אפשרות של קביעת רצף קרקעות בין גבעת-
החרסינה לקרית-ארבע.
 - (ד) לבדוק מה בדיוק ניתן לתפוס בגבעת-יצחק, גבעת שני
הבתים ובגבעת-הג'לס (גבעת-הבריכה).
- צוות הבדיקה יגיש מסקנותיו לוועדת השרים תוך שבוע ימים.
(נספח א' בדו"ח צוות הבדיקה לאיתור קרקעות, הודן בקרית-
ארבע, שמור, עם דו"ח הצוות, במזכירות הממשלה).

מוכירות הממשלה

ס ו ד י

.110.

החלטה (שמורה) מס. קר/9 של ועדת השרים לענין בדיקת בעיית הקרקעות ליישובים היהודיים ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה, מיום ז' בסיוון תש"ם (22.5.80):

ק/ר 9 ע פ ר ה

מ ח ל י ט י ם להטיל על צוות הבדיקה לאתור קרקעות שהוקם על-פי החלטה מס. קר/2 של ועדת השרים משיבתה מיום כ"ח באייר תש"ם (14.5.80) לחזור ולבדוק אפשרויות לפתרון בעיית הקרקעות של עפרה.

הצוות ישקול גם הצגת קו תחום לתכנית מיתאר ליישוב.

הצעות הצוות יוגשו לוועדת השרים תוך שבוע ימים.

היובס קב האון

147

סניף יואה

ע"מ 1 חלק 2

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת ועדת השרים לענין בדיקת בעית הקרקעות
לישובים ביהודה, שומרון ובחבל עזה

כ"ח באייר תש"ס - 14.5.80

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, ז. המר, מ. נסים, ש. תמיר
נעדרו חברי ועדת השרים : י. הורביץ, ע. ויצמן

- י. זמיר - היועץ המשפטי לממשלה
- אלוף א. טמיר - עוזר שר הבטחון לבטחון לאומי
- פ. אלבק - משרד המשפטים
- א. בראון - לשכת שר החקלאות
- א. דודאי - לשכת שר החקלאות
- נ. חפץ - לשכת שר המשפטים
- י. נהרי - מנהל מקרקעי ישראל
- ח. סמט - לשכת שר המשפטים
- אל"מ ד. סתיו - צה"ל
- א. זהר - מזכיר הועדה

סדר היום:

קר/2 דרכי הפעולה לבדיקת בעיית הקרקעות של הישובים ביהודה ובשומרון

בפרוטוקול זה 15 דפים

רמיה: 3.8

ק/ר 2 דרכי הפעולה לבדיקת הקרקעות של הישובים ביהודה ובשומרון

השר א. שרון : רבותי, אני פותח את הישיבה.
 אתמול כשהיינו בחברון הציעו
 חברים שלפני שנצא היום לראות את המקומות האחרים, נשב
 כאן כמה דקות לפני שנצא, כי שם לא יכולנו לדבר, היה שם
 ציבור גדול מדי. אני מקווה שהיום יהיה שם ציבור יותר
 קטן. באופן טיבעי, ההתענינות יורדת, ואז אפשר יהיה לדבר
 בשטח יותר. בכל אופן, קבעתי שלפני שנצא נשב כאן והחברים
 בוודאי ירצו להביע את דעותיהם בכמה נושאים.

רציתי לומר שלכל אחד מהמקומות
 שאנחנו הולכים יש לו בעיה שונה. כלומר, אחרי שהסתכלנו על
 קריית-ארבע ואפרת אי אפשר לבוא ולומר כי אנחנו בעצם
 לא צריכים לראות דברים אחרים כי כבר למדנו את הבעיה.
 גבעון זו פרשה לגמרי שונה. עופרה זו בעיה שונה לחלוטין.
 אריאל - הבעיה בכלל לא דומה לאף אחד מאלה שראינו. לכן
 צריך להיות בכל אחד מהמקומות האלה. אז אם לחברים יש דברים
 שהם רצו לומר, אני מציע שיאמרו אותם עכשיו לפני שנצא, פי
 אחרת מיד נצא לדרך.

היועה"מ י. זמיר : לי יש משהו כללי שאינו מתייחס
 לאתר זה או אחר אלא לגבי תכנון
 העבודה בנוסף לסיורים. אני חושב שהועדה צריכה לקבל תמונה
 מדוייקת של המצב הקרקעי לגבי כל אתר ואתר. צריך להתארגן לכך
 במהירות ואני חושב שבאופן בסיסי העבודה צריכה להעשות באותה
 שיטה שבה נבדקו אתרים קודמים. צריך לדאוג לספק את כל המשאבים:

משרד ראש הממשלה	
מזכירות הממשלה	
- צילום מסמך מסוג -	
מחלקת	1
תאריך	26/5/80
מספר	2-14
הערה	26/5/80

כח אדם, כלים וכסף ולהתחיל בעבודה באופן מיידית לגבי קרית ארבע ולגבי כל המקומות האחרים. ואז, כשהנתונים יבואו לפני הועדה הזו, אם נניח לגבי קרית-ארבע מבקשים 3,000 דונם שמהם יש כך וכך אדמה ממשלתית ומיקומה על המפה הוא כאן וכאן, וממנה כך וכך אדמה פרטית - כשהועדה תדע את הנתונים הללו היא תוכל ותצטרך לקבל החלטות. כך שאם זה נראה, אני חושב שמה שצריך לעשות זה רק להבטיח שישנה ההתארגנות המתאימה והמשאבים הדרושים.

תמצא

השר ש. תמיר : בנוסף להערות של היועץ המשפטי, אני חושב שהועדה התחילה בדרך הנכונה כי ביקורים במקום הם תמיד מועילים, ואח"כ, כשהדברים יהיו יותר קרובים לעין חברי הועדה או נציגיהם, יהיה דיון בישוב אחר ישוב, וזה כבר נוכל לעשות בישיבות במזכירות הממשלה, וזה דבר שיש סיכוי שיאפשר לנו לעמוד בלוח-הזמנים שהממשלה הקציבה לנו. אני רק מציע שלגבי לוח המועדים של הביקורים העתידיים, יהיה תאום מוקדם כי קשה מאוד לשישה שרים לתאם את עצמם בזמן כל כך קצר.

לצערי, אתמול נטלתי סיכון ונסעתי עם חום והתוצאה היא לא טובה, כך שאני היום לא אוכל לנסוע. מחר אני כן אשתתף. אני מצטרף לכל מה שאמר היועץ המשפטי. כלומר, את הסיורים לשבוע הבא כדאי כבר לארגן השבוע.

היועץ מ"י. זמיר : היום ומחר גומרים.

האלוף א. טמיר :

אני רוצה להזכיר - שני המקומות

האלה שייכים לאותם המקומות שבהם

הממשלה החליטה על גושי התיישבות. (אצו נראה גם מקומות שאינם בגושים, אבל אני מדבר על שני המקומות). לפי דעתי, לגבי שני המקומות האלה צריך לקבוע כמה עקרונות.

עקרון אחד - סגירת כל האזור שבו

בראייה רב-שנתית מתכננים את הגוש. סגירה, הווה אומר, שלא בונים שם ולא מרחיבים את שטחי העיבוד שם ללא אישור. במילים פשוטות, לא מעבדים, לא בונים ולא מגדילים את שטחי העיבוד כי האדמות האלה הן בלתי מוסדרות. אלה לא אדמות פרטיות אלא אדמות בלתי מוסדרות.

עקרון שני - שמצאנו שבשני הגושים

האלה אין צורך להפקיע לא בתים ולא שטחים מעובדים.

עקרון שלישי - שאת השטחים שהם לא

מעובדים ו לא בנויים צריך לתפוס.

עקרון רביעי - דעתי, שאחרי שתופסים

שטחים אלה צריך לבנות בשיטה רחבה. לא עוד שכונה ועוד שכונה, אלא על כל הגבעות האלה בתחום השטחים התפוסים, כלומר, בכל המרחב הזה צריך לקבוע עובדות נוסח מצפים או דבר אחר, כדי שכל תא כזה יתחיל להתפתח. ואלה יהיו הגרעינים שגם שומרים על השטח שלא יעקרו לא גדר ולא מטע, כי אחרת נתחיל שם להסתבך.

נשארת רק בעיה אחת בהקשר למה שאמר

היועץ המשפטי, שיש לבדוק אם אכן ניתנים לתפיסה המקומות שאנחנו

14.5.80

האלוף א. טמיר

רוצים לתפוס, לבדוק אם אכן הם ניתנים לתפוסה. וצריך לעשות פה תהליך מהיר של העניין הזה. כי מה שיהיה פה זה בערך דבר כזה: אם אני לוקח את אפרת, אז אנחנו נראה פה שטח סגור, ונראה פה קבוצה שלמה של כתמים, שהם בעיקרם גם שטחים חולשים, שאותם אפשר לתפוס ולהתחיל לבנות את העסק.

אם ניקח את קרית-ארבע, אז כאן צריך להגדיל את תחום השטח הסגור ולהקיף גם את הרכס המזרחי. פה שום מצויינים כתמים (מצביע על מפה) במקומות שצריך לתפוס ולהתחיל לבנות. כללתי פה גם את הג'עברה ואת גבעת יצחק ששם הבעיה היא לשתול בתים בתוך המקום. לא תהיה ברירה, זו תהיה שכונה מעורבת, אז זו תהיה טלביה ותהיה קטמון של התקופה שאנחנו מכירים, אבל יש לשתול בתים בפנים.

עכשיו בתפיסה הזו, אם מקבלים אותה, נשאר לדיון העניין הזה של האיתור המהיר של מה שאנו קוראים - אדמה בלי בעיות. ולדעתנו זו אדמה בלי בעיות. לא צריך פה להפקיע ואפשר פה לבנות על ראייה ארוכת טווח תחת העקרונות שאני אמרתי.

השר מ. ניסים: לא הבהרת מספיק מה לגבי תפיסה?

האלוף א. טמיר: אני אומר שכל המקומות האדומים האלה, לאחר שיהיה ברור - ואם רוצים אפשר לעשות עוד ברור מהיר ולעשות על זה מאמץ מרוכז - שאפשר לתפוס, לתפוס ומייד ללכת בגישה של בניה בבת אחת, בכל האזורים האלה ולקבוע עובדות ובהן למלא את האזורים. כי אחרת, אם נתרכז באזור

אחד שנתיים, נאבד את השאר בעוד 3 שנים.

אגב, כך עשו לגבי גוש עציון - יש בפנים כתמים מעובדים על-ידי הערבים אבל תפסו את אלון שבות, תפסו את עין צורים, תפסו כמה נקודות וזה הולך ומתעבה.

השר ש. תמיר : חלק מהדברים שהאלוף טמיר אמר נראים

לי, חלק הם בבחינת צריך עיון.

אני רק חוזר לסדר הדיון - אנחנו צריכים לגמור את הסיורים. להשלים את ראיית הנתונים, קבלת הנתונים, ואז לשבת בישיבות ולקחת ישוב אחר ישוב. ההערות שהשמיע האלוף טמיר יעזרו לחברים האחרים ולנו לשקול אפשרויות שונות לקראת הדיון המהותי. אני מניח שהאלוף טמיר לא התכוון לכך שברגע זה יתפתח הדיון המהותי.

האלוף א. טמיר : לא, זרקתי רעיונות.

השר ש. תמיר : תודה, זה מועיל מאוד.

האלוף א. טמיר : אלה רעיונות שתואמים את החלטות הממשלה -

רוצים גוש, לא רוצים להפקיע, יש

קרקע בלתי מוסדרת, רק לא ברור לנו בדיוק איפה. יש פה איזה תהליך של בדיקה יסודית.

השר מ. ניסים : כבר בישיבה הקודמת הבעתי הסכמה עקרונית

לדבריו של האלוף טמיר, כך שאני לא

צריך לחזור על הדברים היום. אני רק מבקש לדעת באיזו מדה מערכת

הבטחון תרצה להיות יוזמת (ואני במתכוון מנסח כך את השאלה) של

14.5.80

האלוף א. טמיר

תפיסה של שטחים, שאני מעריך קטנים, במקרה הצורך. תפיסה לא במובן הזה שאתה דיברת עליו. לא במובן של עשיה בשטח, אלא במובן של תפיסה לצרכי בטחון? להבדיל מהפקעה.

השר ש. תמיר : אני מציע, השר ניסים, לא לשאול את השאלה הזו. הכל יכול להתברר באופן לא פורמאלי ועדיף שלא לשאול.

השר מ. ניסים : קיבלתי.

האלוף א. טמיר : אגב, באזורים האלה לא צריך כלל להשתמש בתפיסה לצרכי בטחון. זה מה שהוגדר על ידי היועץ המשפטי כקרקע שיכולה להחשב כקרקע מדינה.

הגב' פליאה אלבק : אלה דברים שלא בדקנו ולא נחבקשנו לבדוק.

האלוף א. טמיר : אז אני אומר שצריך לבדוק.

היועץ"מ י. זמיר : אם יוחלט על התחלת העבודה המהירה כפי שדובר, אני חושב שצריך להחליט גם על פרטים של התארגנות, כי בעבר היו קשיים של ביצוע. הפעולה בשטח מחייבת תאום של כמה גורמים, וזה לא עבד יפה בכל המקרים בעבר. לכן יש לי כאן רשימה של האנשים והגופים שצריכים לתרום

14.5.80

האלוף א. טמיר

8.

והייתי רוצה, כדי שהדברים יהיו ברורים ותינתן הסכמה של כל הגופים המיוצגים כאן, להציג מה דרוש כדי שתתאפשר עבודה מהירה ויעילה ככל שניתן.

מצידנו פליאה מטפלת בדבר וצריך את יודקה נהרי עם האנשים שלו לבדיקות בטאבו וכו'. ממערכת הבטחון צריך את מנוח זהבי, יועץ משפטי של מפקדת יו"ש או של הדין הבינלאומי, איש המקום לפי העניין (אם זה קרית ארבע, או אפרת) ואיש הגוף המיישב.

השר מ. ניסים : אני חושב שצריך גם אדריכל.

היועה"מ י. זמיר : הגוף המיישב, ההסתדרות הציונית או הסוכנות, אני חושב שהם מספקים

אדריכל.

דבר נוסף, לא נעים לומר, אבל בעבר היו לנו קשיים תקציביים. לא מדובר בסכומים גדולים. פליאה מעריכה כי כל העבודה כולה צריכה לעלות עד מאה אלף לירות. אבל לא הצלחנו להשיג את הכספים לפיענוח תצלומי אוויר ודברים מסוג זה.

השר ז. המר : אבל יש הקצבה של כמה עשרות מליונים לכל החיפוש הזה.

היועה"מ י. זמיר : אז שיאמרו מאיפה יבוא התקציב ואז הבעיה נפתרת.

14.5.80

.9.

מר א. בראון :

אני למעשה רוצה לחדד או לומר את מה שאמר אברשה. אם הועדה תצטרך לבדוק כפי שבדקו את היום, זה ענין ארוך מאוד ואנחנו יודעים גם מה יוצא מזה. הכוונה היא יותר לעשות את הפעולה הראשונית. אף אחד מאיתנו לא אומר כי אין לבדוק - ואני אומר את זה בעיקר לפליאה. גם אברשה לא אמר שאין לבדוק. אני חושב רק, שאחרי הסיורים הכללים של הועדה אנו צריכים לצאת ולעשות את אותו הדבר שאמר אברשה, כלומר, לסגור את השטח הזה, להכריז עליו, פרט לדברים המעובדים ולבנינים כאדמות מדינה, כי אלו אדמות מדינה ולהתחיל לבדוק את הדברים אחרי זה, לא לפני זה. כי אחרת זה יקח חדשים, אנחנו יודעים איך עובדים.

השר מ. ניסים :

אתה מזמין בג"צים מלכתחילה.

מר א. בראון :

גם כך יש בג"צים על כל דבר, אחרי שבדקו.

השר מ. ניסים :

אבל אתה מזמין מלכתחילה, לפני הבדיקה.

מר א. בראון :

אפשר לעשות את זה הרבה יותר הוגן, להודיע לתושבים ושהם יפנו. כשהם ירצו הם יפנו לגבי השטח הזה ויטענו לגביו.

היועץ"מ י. זמיר :

אתה תהיה מאוד הוגן אבל באמת הם יפנו, ויפנו בעשרות ובמאות ואתה

יודע מראש מה תהיה התוצאה?

השר ז. המר :

סליחה, מר בראון, אני מבין שיש

לוח זמנים כזה - תוך שבועיים אנחנו

חייבים למסור לממשלה דו"ח מה הצעותינו לגבי מספר מסויים

של ישובים שאצחנו רוצים לבדוק. לכן, אם לעשות לוח זמנים

לאחור, יומיים לפני השבועיים הועדה הזו צריכה להתכנס וצריכים

להיות לה כל הנתונים ואז היא תחליט איזה פתרון היא מציעה

לגבי כל אחד ואחד מהמקומות. ההנחה שלי היא שאותם 100 אלף לירות

לירות שהיועץ המשפטי צריך פה צריכים לאפשר לו להביא לנו יומיים

או שלושה לפני הסיכום את רעיונותיו לגבי פתרונות שונים אפשריים

בכל המקומות האלה.

הגב' פליאה אלבק :

זו הכוונה.

השר ז. המר :

אתה בין כה וכה לא תתפוס השבוע. הרי

מדובר בין כה וכה לעוד שבועיים.

ואנחנו נראה, אם לא יהיו פתרונות 3 ימים קודם, נצטרך למצוא

פתרון אחר.

השר ש. תמיר :

אני רוצה לומר למר בראון, פשוט כלקח

של עבודה בנושאים דומים הרבה שנים.

כאן חל העקרון של ילדי ירושלים החכמים והדרך הארוכה היא

הקצרה ואילו הדרך הקצרה היא הארוכה - כשניסו ללכת בדרך הקצרה

והיא יצאה ארוכה, לבסוף בחרו את הדרך הארוכה והיא היתה קצרה

ביותר בלוח הזמנים. וזה ממש נכון. הועדה הזו מתחילה עם רוח

נכונה, עם טיפול נכון. יש מאמץ מירבי של כולם.

השר ז. המר : עם גישה חיובית לפתור.

השר ש. תמיר : נכון. ואנחנו עושים מאמץ להזיז לפני הנושא הזה כל נושאים אחרים מבחינת קדימויות של השרים, ואם כך נתקדם בקצב זה ונעשה זאת גם לגבי הבדיקה, נחסוך מעצמנו צרות ומהומות ודברים שממש יזיקו. זה לטובת העניין.

השר א. שרון : אני רוצה להצביע על סדר הזמנים, איך אני רואה את השלמת העבודה - אנחנו השבוע, היום ומחר, נסיים לראות את המקומות שהם נראים לנו כרגע כאקוטיים ביותר. החלטת הממשלה אינה מדברת על 7 מקומות, היא מדברת על פתרון בעית הישובים. אם יתברר שיש עוד מקום, אז נבדוק במשך הזמן עוד מקום. כיצד זה יכול להתברר? אם יתברר למשל שאותם דברים שפליאה קבעה בזמנו לא עומדים במבחן, אז ממילא יצטרכו לחזור אליהם.

במשך תחילת השבוע, בימים א', ב', ו-ג', צריכים כל הגורמים שהוזכרו על ידי היועץ המשפטי, לעשות במהירות את הבדיקות בנקודות האלה.

השר ז. המר : הם צריכים מהיום להתחיל. הם לא צריכים לחכות לימים א', ב' וג'.

השר א. שרון : מה שאני מבקש, אברשה, שבגמר כל סיור כזה, כפי שעשינו אתמול, תהיה מפה כזו כפי שהצגת כאן, שהיא מראה בדיוק את הנושא. ממש מפה סכמתית כזו

לגבי כל אחד מהמקומות, ואז אנחנו יודעים באיזה תחום אנחנו פועלים.

עכשיו, מי ריכז את העבודה עד היום.

מי מכנס את כל אחד מהאנשים האלה?

פליאה, אבל היו בעיות.

היועה"מ י. זמיר :

הצוות הזה, אם הוא יקבל הוראות לעשות, הוא יעשה.

הגב' פליאה אלבק :

מה שאני מבקש שהצוות הזה יקבל עוד

השר א. שרון :

היום, כלומר, אנשיו של כל אחד מאיתנו

יקבלו הוראות מאיתנו מייד לפעול עם פליאה כדי לגמור את העבודה

הזו עד לערב החג.

כדאי שתקבע פורמאלית מי המרכז?

השר ש. תמיר :

אני חושב שעד היום פליאה ריכזה את

השר א. שרון :

זה.

אולי אפשר לחלק זאת כאן ולומר מי צריך

היועה"מ י. זמיר :

לומר למי - אז אם אורי יאמר ליודקה

ולגוף המיישב ולאיש המקום. ואברשה...

האלוף א. טמיר : אני מציע שהקבוצה של מערכת הבטחון, מנוח זהבי והיועץ המשפטי, וכו', בראשותו של אל"מ סרי, יטפלו עם פליאה בכל הנושא הזה. יש לו את הכתמים על המפות והוא יכול לבדוק.

השר א. שרון : זה מקובל. סרי, כבר תתחיל לזמן אותם כדי לא לבזבז זמן. כבר תזמן אותם. סרי, אני מציע שתתחיל לעבוד מייד ותעבוד במסגרת המפות שישנן.

אני מבקש שביום ה' הבא או ביום ו' הבא, תוכלו להקדיש כמה שעות. ביום ה' הבא, אצלי בלשכה, ב-0830, נשב עד הצהריים ויגמר העניין.

האלוף א. טמיר : עסוקים יש כל הסיכויים שתהיו באוטונומיה בקהיר.

השר ש. תמיר : לא, לא, לא יכתיבו לנו כך, זה לא ילך. יש החלטת ממשלה שנדון.

האלוף א. טמיר : אני אומר שתקחו בחשבון כי זה יכול להיות.

השר א. שרון : אני מקווה שלא נרקוד לפי החליל הזה.

השר ז. המר : כדאי שתסעו עם החומר הזה.

14.5.80

השר א. שרון : אם כן, ביום ה' ב-0830 אתם מוזמנים
ללשכתי. נשתדל לארח אותכם כמה
שרק נוכל, נשב שם ונסיים את העניין. אני מציע עכשיו שנגמור
ונצא לדרך.

השר ש. תמיר : מותר לי להציע ליו"ר שהועדה תשלח
ברכת החלמה לאיש מג"ב שבשמירה
עלינו ואבטחה נפצע. אולי ישלח לו מטעם הועדה זר פרחים.
לשניים.

דרכי הפעולה לבדיקת בעיית הקרקעות של הישובים ביהודה ובשומרון קר/2

יו"ר ועדת השרים פותח,

כדיון משתתפים השרים: ש, תמיר, מ, נסים, ז. המר וא. שרון
וה"ה י. זמיר, א. טמיר וא. בראון.

מ ח ל י ט י ס:

א. ועדת השרים תבקר בישובים גבעון, בית חורון, עפרה, אלקנה,
אריאל וקדומים, על מנת לעמוד מקרוב על מצוקת הקרקעות בישובים אלה.

ב. להקים צוות עבודה אשר יגיש לוועדת השרים, תוך שבוע ימים, הצעות
לפתרון מצוקת הקרקעות של הישובים: קרית ארבע, אפרת, גבעון,
בית חורון, עפרה, אלקנה, אריאל וקדומים.

הרכב הצוות יהיה כדלקמן:

- גב. פ. אלבק - משרד המשפטים, מרכזת הצוות
- אל"מ ד. סתיו - צה"ל (ירכז את עבודת אנשי מערכת הבטחון)
- מר י. נהרי - מנהל מקרקעי ישראל

נציג הגוף המיישב

נציג הישוב בכל מקרה ומקרה

הישיבה ננעלת

הודעת ב' האלון

140

צ"ק 1 ית"ק 2

סניף יואה

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת ועדת השרים לענין בדיקת בעית
הקרקעות של הישובים ביהודה, בשומרון
ובחבל עזה

כ"ו באייר תשי"ם
(12.5.80)

נכחו חברי ועדת השרים: א. שרון - יו"ר, ז. המר, מ. נסים, ש. המיר
נעדרו חברי הוועדה: י. הורוביץ, ע. ויצמן

י. זמיר - היועץ המשפטי לממשלה
אלוף א. טמיר-עוזר שר הבטחון לבטחון לאומי
א. בראון - לשכת שר החקלאות
י. נהרי - מנהל מקרקעי ישראל
אלי"מ ד. סתיו - צה"ל

א. זהר - מזכירות הממשלה

סדר היום: קר/ו, קרית ארבע

בפרוטוקול זה 28 דפים

.../קרית

ר"מ: 2-14 . 3.8
15-28 . 5

12.5.80

קר/1. קרית-ארבע

השר א. שרון : אני פותח את הישיבה. אני נאלץ

לעשות את זה מוקדם, מאחר ויש

הרבה עבודה והחכרים עסוקים בועדות אחרות ואנו מוכרחים

פשוט להזדרז כדי שנהיה מוכנים במועד שקבענו ושהממשלה

הטילה עלינו, והוא, להגיש את העבודה תוך שבועיים.

אני ראיתי את דרך העבודה בצורה

הבאה - לקבוע את סדר הבדיקה של האובייקטים שאותם אנו רוצים
לבדוק. חלק אנחנו יכולים להציג כאן, לחלק נצטרך לצאת לשטח.

למשל, אריאל זו דוגמא אופיינית של קרקע טרשית, ושם נצטרך

לצאת לשטח. אני רוצה שמחר, מוקדם בבוקר נפגש שם או בדרך

לשם וניסע כולנו יחד לשם, כדי שנראה את זה במקום. בדרכנו

חזרה נוכל לראות גם את הנושא של גבעון בשטח, ואולי אפשר

יהיה לקפוץ לכמה דקות לקדומים, כי אם זה כבר קרוב, נוכל

לראות גם את זה.

יש מקום אחד נוסף שאנחנו מוכרחים

לראות אותו בשטח, וזה אפרת, שאמנם עובדים שם היום, אבל

הסיבוכים שם הולכים וגדלים מרגע לרגע. כך שהייתי רוצה שבמשך

השבוע הזה, עד סוף השבוע, תהיה תמונה גם חזותית וגם מיידע

רב ככל הניתן, ואז ניתן יהיה לעשות את העבודה של הניתוח

והשיקול על-ידי אנשי משרד המשפטים, אותם נשמע בתחילת שבוע

הבא - מה הם מציעים? איזה פתרון הוא הטוב ביותר מבחינתכם,

שיעמוד לנו, במקרה שיצטרכו לדון בנושאים. בסוף שבוע הבא

נפגש ונסכם לגבי כל אחד מהנושאים על-מנת להציג אותם בפני

הממשלה.

12.5.80

השר א. שרון

אנחנו נתחיל כרגע בענין קרית-ארבע.

אולי ראשית כל הסטורית - בנושא קרית-ארבע - יש לנו כאן מפה שהיא מפה מ-1970. השניה היא מ-1975 - שזאת המפה שיש בה כבר אילוצים כתוצאה מבניה מוגברת בשטח שבזמנו הוכרז כשטח שבו יעשה התכנון של קרית-ארבע. קרית-ארבע עצמה, לצורך התמצאות, נמצאת בשטח הבנוי כאן. זוהי גבעת הג'עברה ממערב. ממזרח ישנה גבעה שהיא מאוד שולטת בה נמצאת בריכת המים של קרית-ארבע. צפונה לאזור הזה, כאן - גבעת החרסינה. כל השטח שמסומן בסימון כחול (ואנחנו נצטרף את הניירות האלה לפרוטקול אח"כ ולהחלטות) זהו גבול שטח התכנון של הקריה. השטח שמסומן בקו ירוק, זה גבול השטח שנסגר בזמנו אבל לא הוקפד והמשיכו לבנות בו. השטח האדום הוא השטח שנתפס בזמנו. כאן ישנו אזור התעשייה, וכאן בפניה הדרום מזרחית של השטח ישנו אזור התעשייה.

ההתפתחות שהיתה בשטח, במשך מספר

שנים, הביאה לתכנית מתאר שמחפיעה במפה הזו כאן. זוהי קרית ארבע עצמה. זוהי גבעת הג'עברה. אלה הם אזורי התעשייה. פה יש לנו את אזור בריכת המים. כאן גבעת החרסינה. פה ישנו הר יצחק - בינתיים הוא הוצא מתוך השטח מאחר והוא נבנה בחלקו. בזמנו היה כאן בית אחד וזה בית הקיץ של ג'עברי עצמו, אבל בינתיים היתה שם בניה בשטח. גם הגבעה הזו שנמצאת מזרחה מגבעת יצחק, יש עליה היום בניה. ואז ראו את האפשרות של חיבור השטחים על-ידי רצועה צרה, ברוחב של כביש ומשהו בשני הצדדים, שמחברת את שני החלקים.

התכנית התחתונה הזו הופיעה כתכנית

12.5.80

השר א. שרון

המתאר. השטח הוא 3,950 דונם.

נקודות שבהם כבר טיפלו בהן פעם בישיבה כזו או אחרת של הממשלה היו - הנושא של גבעת הג'עברה שעמדנו בזמנו להתחיל לבנות שם בתכנית של "בנה ביתך", ואז היתה טענה שהדבר לא יעמוד ב"בנה ביתך", והוחלט לעזוב את השטח הזה, לא לוותר עליו, אלא לחשוב על הצעת שר החוץ דאז לבנות כאן מבנים לאנשי הצבא שיסגנום כאן ולאנשי המשטרה, וכך לעשות את ההמשך.

צריך כאן לציין דבר אחד - גבעת

הג'עברה היא גבעה חשובה ביותר. היא ממש מול הכניסה לקריית - ארבע והיא המקשרת למערת המכפלה. זו בעצם הגבעה השולטת על הדרך למערת המכפלה.

הערה נוספת - כאשר מדברים כאן היום

על תפיסת שטח או רכישת שטח, בכל מקום שחיים ערבים היום, אני לא רואה את הוצאתם (במקום שיש בתים) בשום פנים ואופן. לדעתי גם אין שום מניעה שאם יש להם היום בית בן קומה אחת, ובקריית-ארבע בונים בתי קומות והם ירצו בתי קומות, אין שום מניעה, שבמקום הזה שבו הם נמצאים עכשיו, הם לא יעשו זאת. וכמו שהיינו מוכנים שבחברון העיר יחיו יהודים כשראש העיר הוא ערבי, אז אין שום מניעה, מבחינתי, שיחיו כאן ערבים, כשראש העיר הוא יהודי.. זה המצב.

אולי מילה לגבי מצב הקרקעות :

אני איש מנהל מקרקעי ישראל, הממונה

מר י. נהרי :

על הרכוש הנתוש ביהודה ושומרון.

12.5.80

מר י. נהרי

מדובר כאן בשטחים לא מוסדרים. שטחים לא מוסדרים אלה הם אותם השטחים שזכויות הבעלים רשומות אך ורק בספרי מיסים ולא בספרי טאבו. כשמדובר על שטחים שרשומים בספרי טאבו זו בעלות, זו חזקה שנקנתה, בניגוד למה שנרשם בספרי מיסים שזו זכות לבעלות. ספרי המיסים נפתחו בזמנו לתשלום מיסים והמשפחות שקיבלו זכויות בקרקע, חלקם השתמשו בה וחלקם לא השתמשו. החוק הוא חוק תורכי שאח"כ הוא השתנה עוד בזמן התורכים. את החוק אימצו גם הבריטים וגם אנחנו. החוק אומר שגם שטחים לא מוסדרים שיש זכויות בספרי מיסים, השטחים הבלתי מעובדים הם בבעלות המדינה. מדובר על שטחי מוואת - שטחים הנמצאים במרחק של 2.5 ק"מ מישוב, ממרכז ישוב משנת 1880. כך שכל השטחים האלה שנמצאים פה, שהם בחזקת שטחים בלתי מוסדרים, ברור שכל שטח שלא מעובד בהם ביום, שייך למדינה. וזו בדיקה שניתן לעשות אותה בלי בעיות. אנחנו יכולים לטעון לבעלות שלנו.

הבעיה היא בשטחים שהם מעובדים.

שטחים שהם מעובדים בשטח לא מוסדר, לפי החוק, היו צריכים לבקש רשות מהממשלה לעבד אותם. אבל אנחנו לא מטפלים בזה כפי שצריך ואנו מותרים להם רוב הזמן. אבל למעשה, עפ"י החוק, כל שטח שמעבדים אותו והוא שטח לא מוסדר צריך לבקש רשות מהממשלה. השטחים האלה שאנו רואים פה, שהיום אולי נוכל לממש בהם את התכנון, בצד המזרחי, אלה שטחים בלתי מוסדרים. חלקם הקטן מעובד.

12.5.80

השר א. שרון

אנחנו נתחיל כרגע בענין קרית-ארבע.

אולי ראשית כל הסטורית - בנושא קרית-ארבע - יש לנו כאן מפה שהיא מפה מ-1970. השניה היא מ-1975 - שזאת המפה שיש בה כבר אילוצים כתוצאה מבניה מוגברת בשטח שבזמנו הוכרו כשטח שבו יעשה התכנון של קרית-ארבע. קרית-ארבע עצמה, לצורך התמצאות, נמצאת בשטח הבנוי כאן. זוהי גבעת הג'עברה ממערב. ממזרח ישנה גבעה שהיא מאוד שולטת בה נמצאת בריכת המים של קרית-ארבע. צפונה לאזור הזה, כאן - גבעת החרסינה. כל השטח שמסומן בסימון כחול (ואנחנו נצטרף את הניירות האלה לפרוטקול אח"כ ולהחלטות) זהו גבול שטח התכנון של הקריה. השטח שמסומן בקו ירוק, זה גבול השטח שנסגר בזמנו אבל לא הוקפד והמשיכו לבנות בו. השטח האדום הוא השטח שנתפס בזמנו. כאן ישנו אזור התעשייה, וכאן בפניה הדרום מזרחית של השטח ישנו אזור התעשייה.

ההתפתחות שהיתה בשטח, במשך מספר

שנים, הביאה לתכנית מתאר שמחפיעה במפה הזו כאן. זוהי קרית ארבע עצמה. זוהי גבעת הג'עברה. אלה הם אזורי התעשייה. פה יש לנו את אזור בריכת המים. כאן גבעת החרסינה. פה ישנו הר יצחק - בינתיים הוא הוצא מתוך השטח מאחר והוא נבנה בחלקו. בזמנו היה כאן בית אחד וזה בית הקיץ של ג'עברי עצמו, אבל בינתיים היתה שם בניה בשטח. גם הגבעה הזו שנמצאת מזרחה מגבעת יצחק, יש עליה היום בניה. ואז ראו את האפשרות של חיבור השטחים על-ידי רצועה צרה, ברוחב של כביש ומשהו בשני הצדדים, שמחברת את שני החלקים.

התכנית התחתונה הזו הופיעה כתכנית

12.5.80

השר א. שרון

המתאר. השטח הוא 3,960 דונם.

נקודות שבהם כבר טיפלנו בהן פעם בישיבה כזו או אחרת של הממשלה היו - הנושא של גבעת הג'עברה שעמדנו בזמנו להתחיל לבנות שם בתכנית של "בנה ביתך", ואז היתה טענה שהדבר לא יעמוד ב"בנה ביתך", והוחלט לעזוב את השטח הזה, לא לוותר עליו, אלא לחשוב על הצעת שר החוץ דאז לבנות כאן מבנים לאנשי הצבא שיסגנום כאן ולאנשי המשטרה, וכך לעשות את ההמשך.

צריך כאן לציין דבר אחד - גבעת

הג'עברה היא גבעה חשובה ביותר. היא ממש מול הכניסה לקריית - ארבע והיא המקשרת למערת המכפלה. זו בעצם הגבעה השולטת על הדרך למערת המכפלה.

הערה נוספת - כאשר מדברים כאן היום

על תפיסת שטח או רכישת שטח, בכל מקום שחיים ערבים היום, אני לא רואה את הוצאתם (במקום שיש בתים) בשום פנים ואופן. לדעתי גם אין שום מניעה שאם יש להם היום בית בן קומה אחת, ובקריית-ארבע בונים בתי קומות והם ירצו בתי קומות, אין שום מניעה, שבמקום הזה שבו הם נמצאים עכשיו, הם לא יעשו זאת. וכמו שהיינו מוכנים שבחברון העיר יחיו יהודים כשראש העיר הוא ערבי, אז אין שום מניעה, מבחינתי, שיחיו כאן ערבים, כשראש העיר הוא יהודי.. זה המצב.

אולי מילה לגבי מצב הקרקעות :

אני איש מנהל מקרקעי ישראל, הממונה

מר י. נהרי :

על הרכוש הנתוש ביהודה ושומרון.

12.5.80

מר י. נהרי

מדובר כאן בשטחים לא מוסדרים. שטחים לא מוסדרים אלה הם אותם השטחים שזכויות הבעלים רשומות אך ורק בספרי מיסים ולא בספרי טאבו. כשמדובר על שטחים שרשומים בספרי טאבו זו בעלות, זו חזקה שנקנתה, בניגוד למה שנרשם בספרי מיסים שזו זכות לבעלות. ספרי המיסים נפתחו בזמנו לתשלום מיסים והמשפחות שקיבלו זכויות בקרקע, חלקם השתמשו בה וחלקם לא השתמשו. החוק הוא חוק תורכי שאח"כ הוא השתנה עוד בזמן התורכים. את החוק אימצו גם הבריטים וגם אנחנו. החוק אומר שגם שטחים לא מוסדרים שיש זכויות בספרי מיסים, השטחים הבלתי מעובדים הם בבעלות המדינה. מדובר על שטחי מוואת - שטחים הנמצאים במרחק של 2.5 ק"מ מישוב, ממרכז ישוב משנת 1880. כך שכל השטחים האלה שנמצאים פה, שהם בחזקת שטחים בלתי מוסדרים, ברור שכל שטח שלא מעובד בהם ביום, שייך למדינה. וזו בדיקה שניתן לעשות אותה בלי בעיות. אנחנו יכולים לטעון לבעלות שלנו.

הבעיה היא בשטחים שהם מעובדים.

שטחים שהם מעובדים בשטח לא מוסדר, לפי החוק, היו צריכים לבקש רשות מהממשלה לעבד אותם. אבל אנחנו לא מטפלים בזה כפי שצריך ואנו מותרים להם רוב הזמן. אבל למעשה, עפ"י החוק, כל שטח שמעבדים אותו והוא שטח לא מוסדר צריך לבקש רשות מהממשלה. השטחים האלה שאנו רואים פה, שהיום אולי נוכל לממש בהם את התכנון, בצד המזרחי, אלה שטחים בלתי מוסדרים. חלקם הקטן מעובד.

12.5.80

.6.

מר י. נהרי : אם אתה מסתכל על המפה , אתה רואה פה קווי גובה צפופים וקווי גובה שאינם צפופים. בדרך כלל העיבודים נמצאים בוואדיות וברמות ישרות שניתנות לעיבוד.

השר א. שרון : אני רוצה לומר משהו בנושא הזה - לפי דעתי אין אפשרות לגשת לבנין עיר - ותכנית המתאר של קרית-ארבע היא לעיר בת 50 אלף נפש - כשצריכים לבנות אותה בין פיסות קרקע מעובדות ולא מעובדות. אין כאן אפשרות. כלומר, אם קיימת כאן קרית ארבע ומקובל שהיא צריכה להיות קיימת כעיר בת 50 אלף נפש, ויש לה תכנית מתאר, הפתרון צריך להיות כזה שהיא לא תהיה בנויה בטלאי - טלאים. אם יש על גבעה מסויימת שכונה, שלמרות שהשטח היה שטח סגור, כתוצאה מחוסר הקפדה היא נבנתה, אני בשום פנים ואופן לא מציע להרוס את הבתים או להפקיע אותם. הם יהיו חלק מתוך השטח של העיר.

היועה"מ י. זמיר : אני שמעתי פרטים על התכנית הזו של משכד השיכון, שהיא תכנית בת בערך 4,000 דונם. מחוכם קרית-ארבע היום תופסת כ-אלף דונם, נשארו בערך 3,000 דונם. אלה הם 3,000 הדונם שעליהם דיבר שר החקלאות .

השר מ. ניסים : סליחה, הוא לא דיבר על השטח בין השטח הסגור לשטח התפוס, מה המצב

שם באמצע?

השר א. שרון : כדי לתקן קצת את המפה הזו, בינתיים יש לנו עוד דבר - אנחנו תפסנו גם

12.5.80

השר א. שרון

7.

גם שטח כאן בגבעת החרסינה. זה השטח שעליו נעשית העבודה. אמנם העבודה הוקפאה עכשיו בגלל ועדת ערער שיושבת, אבל הסתיימה שם אצאא עבודת העפר. כלומר, יש לשם היום דרכים, אפשר לעלות לשם ברכב נוסעים. כמו כן שטחי הבניה מוכנים. הבתים הוזמנו, מוכנים, אבל יש הוראה להפסיק לעבוד שם כרגע.

השטח הזה כאן לא נתפס אף פעם. מה שקיים בו היום, שיש שם בניה בצורה כזו. על הגבעה הזו שמזרח להר יצחק, יש בניה לאורך הרכס. לא נראה לי שאפשרי שהדבר לא יהיה בתוך השטח. יחד עם זאת, כשמדברים על תכנית המתאר בת 4,000 הדונם, אנחנו כבר רואים, לפי המפה השניה, כי זה איננו כולל את החלקות האלה. אבל זה חייב להיות בתוך השטח פן יוצרו פה בעתיד עובדות נוספות שתקשינה על העניין.

היועה"מ י. זמיר : התכנית הזו של משרד השיכון שנקראית

תכנית המתאר בנויה בצורת פרסה.

באמצע ישנו השטח שאתה שאלת עליו עכשיו, שהוא שטח מעובד בחלקו. מתוך 4,000 דונם שיש שם, 1,000 דונם נתפסו על-ידי קרית-ארבע. לכן מדובר כרגע על 3,000 דונם, לפי תכנית המתאר הזו. מתוך 3,000 הדונם בערך 1,000 דונם הם גבעת החרסינה, שנבדקה בשעתו בעקבות החלטה של הממשלה ומהם אושרו כ-600 דונם.

גבעת החרסינה, מבחינתנו, היא בעצם

המבחן הראשון למדיניות הממשלה לבנות ולהרחיב ישובים על קרקע

ממשלתית, כאשר אנחנו יודעים שבין אם מטעמים פוליטיים ובין

12.5.80

היועה"מ י. זמיר

אם מטעמים ענייניים, גם על מה שאנו טוענים כקרקע ממשלתית, יכול להיות שיהיו עוררין. והנה, כאן היו באמת עוררין, בגבעת החרסינה, וזה היה המבחן הראשון שלנו בענין הזה. הם פנו לבג"צ. הדברים התנהלו עד כה כפי שאנחנו בעצם תאמנו, רצינו ותכננו, כלומר, בג"צ דחה את העתירה והפנה אותם לסכסוך בעלות פרטית בוועדת הערער.

ובזה זה מסתיים?

השר מ. ניסים :

באופן תאורטי הם יכולים לפנות מועדת הערער לבג"צ, אבל זה מאוד

היועה"מ י. זמיר :

תאורטי, זה לא משמעותי.

למהלך הזה של ההתדיינות מבג"צ והעברה לוועדת הערער, אנו צריכים כעת להתארגן על-ידי הקמת ועדות ערער. תהליך זה נמצא עכשיו בעיצומו. זה היה המקרה הראשון ולכן הענין עם ועדת הערער הזו השתהה כמה שבועות.

מי מרכיב ומה ההרכב של ועדת הערער?

השר מ. ניסים :

עד עכשיו היה מרכיב את זה קמ"ט משפטים. כעת זה נמצא במעבר לנשיא

היועה"מ י. זמיר :

בית הדין הצבאי ביהודה ושומרון. עד עכשיו היו לוקחים להרכב עורכי דין במילואים וזה היה גורם לשיהוי, לכן אנחנו רוצים לשנות את כל הדבר הזה. הדבר הזה נמצא בהתארגנות, אני חושב שזה יוכל לעבוד טוב. בגבעת החרסינה הועדה צריכה לדון

12.5.80

היועה"מ י. זמיר

עכשיו. אני אמרתי, ואני מקווה שזה באמת יצא לפועל, שלא ידונו על כל גבעת החרסינה, כי יש שם נדמה לי כ-20 עותרים, אלא על אותו שטח של 60 - 70 דונם שבו נסתיימה הכשרת הקרקע ואפשר להתחיל בבניה, כדי שאת השטח הזה נשחרר לבניה.

השר א. שרון : כבר קרה לנו, אפילו שם, שאי אפשר,

ממש בגלל כמה מטרים לגמור לסגור

את טבעת הכביש. ואם יתחילו לבנות כבר נתקלים בקשיים כי אין אפשרות לעשות שם סבב של מכוניות. מדובר בשטח באורך של כמו מפה לחדר השני, אבל זה לא ניתן. כלומר, אני בעד למצות כל מה שאפשר, אבל אי אפשר, לדעתי, לבנות של עיר, כשבכל מקום יש לך איזו שהיא פזנה קטנה של קרקע שאתה לא יכול לבנות לעבודה שם.

היועה"מ י. זמיר : יש לפעמים, במערכת המשפטית, אילוצים

קשים, אבל לפעמים הדרך נגד האילוצים

האלה, או תגובה תוקפנית לאילוצים האלה, רק מאריכה את הדרך. אנו ראינו למשל את הדוגמא של הר כביר - גם היו אילוצים קשים, אבל בסופו של דבר התמודדנו איתם וזה היה יחסית מהר. אם היינו הולכים נגד זה, עד היום היינו תקועים בבית המשפט.

מכל מקום, זה המצב לגבי גבעת החרסינה,

ואני מניח שתוך זמן קצר אפשר יהיה להתחיל בבניה, ושי לנו תכניות למשך שנתיים. התכניות למשך השנתיים הקרובות לא ממצות את הקרקע שישנה עכשיו בשטח. כך שמתוך ה-3,000 דונם, צריך לבדוק בערך 2,000 ומשהו. לפי מה ששמענו מיודקה, אני מניח - וזה

גם לאור הנסיון, שלגבי רוב השטח לא תהיה בעיה - לפי הדרך הסלולה המוכרת. כלומר, שאת רוב השטח נוכל להגדיר כקרקע ממשלתית ולסגור זאת. ומאחר שלא מדובר על בניה מיידית בשטח זה, כי משרד השיכון יהיה עסוק לפחות שנתיים על גבעת החרסינה - כששלב א' הוא של 200 עמידות דיור - את שאר השטח אפשר לגדר, לקבוע בעלות ואם זה יהיה בועדת ערער, שם זה לא יהיה דחוף.

לכן אני מציע לבקר בשטח, לקחת את המפה הזו לבדיקה (ואם יועמדו האנשים והכלים, היא לא תמשך זמן רב, אפשר יהיה לגמור זאת בפרק הזמן שנקבע) ואז נדע בדיוק מה עומד לרשותנו. אני חושב שאם נניח יתברר שמתוך ה-2,000 שלגביהם צריך לערוך בדיקה...

מר א. בראון : מכל הבדיקה של ה-1,000 דונם יצאו,

סה"כ 380 דונם.

היועה"מ י. זמיר : 600 דונם.

מר א. בראון : 380 דונם בערך, זה הכל.

השר א. שרון : כל מקום של טראסה מיד מורידים, באופן

אוטומטי.

היועה"מ י. זמיר : אתמול בישיבת הממשלה שר החקלאות נקב

במספר של 600 דונם.

12.5.80

היועה"מ י. זמיר

עד כמה שאני יודע, בשלב המיידני, עובדים עכשיו על בערך כ-300 דונם. את השלב השני הם לא תכננו בכלל לבניה כי יש להם משאבים מוגבלים. הם יותעים שבשנתיים הקרובות הם לא יצליחו להתגבר, במקרה הטוב, על יותר מאשר השטח הזה, מבחינת הבניה. אבל השטח ישנו. הוא לא מתוכנן לבניה כרגע, אבל הוא אושר מבחינת הבדיקה המשפטית.

השר א. שרון : לפי דעתי, הגישה שלנו צריכה להיות

גישה לגמרי שונה. בכל מקרה, אני

מבהיר פה את הגישה שלי. אני אינני בא היום לבחון מהו קצב הבניה של משרד הבינוי ולבוא ולומר שמאחר ומשרד הבינוי יהיה עסוק בקבעת החרסינה, באותם הדונמים שהצלחנו למצוא לו, במשך שנתיים - שלוש, אז יש לנו זמן להמשך הבדיקה.

מה שאני רוצה לנסות לראות אם ניתן,

יכול להיות שאני לא אצליח - אם אנחנו אומרים היום שיש תכנית מתאר בת 4,000 דונם של קרית-ארבע, את השטח הזה צריך בדרך כזו או אחרת לתפוס, לגדר, ובכל מקום שלא בונים היום ולא נבנה בחמשת השנים הבאות לנטוע שם נטיעות פוליטיות, כדי לוודא שלא תהיה בניה שלהם בשטח. הפרקטיקה מוכיחה שאנחנו נוהגים בחולשה בכל מקום והם בונים ומעבדים בכל מקום. אם לא נלך בדרך הזו, נגיע למצב שלא נוכל להקים את העיר הזו. הבעיה היום, לפי דעתי, היא לתפוס את השטח בדרך הנכונה ביותר האפשרית, בפעם אחת, ולהודיע שהשטח הזה הוא השטח של קרית-ארבע. כאשר אמרתי קודם כי האוכלוסיה שעכשיו חיה בו תמשיך לחיות ואולי גם לבנות לה במקום שהיא כרגע בנתה והיא יכולה להיות חלק מתוך הישוב הזה,

השר א. שרון

זה לא מפריע לאף אחד. אני לא מציע שאנו נתחיל כל פעם לחפש כמה דונמים לפי קצב תכנית הבניה. תכנית האוטונומיה בסופו של דבר תתקבל, המצב ילך ויקשה וצריך היום להעמיד את השטח הזה מבודד או נטוע למשך 10-15 - 5 או 8 השנים הקרובות.. זאת לפי דעתי צריכה להיות הגישה. בכל מקרה, זה מה שאני אנסה להעביר.

היועה"מ י. זמיר : אני מקבל, הייתי אומר רק אולי בסייג

אחד - אני אומר כך - מתוך השטח של 4,000 דונם, בערך 1,000 זה קרית-ארבע היום. בערך עוד 1,000 זה גבעת החרסינה שנבדקה ומתוך זה אושרו 600 דונם, כך שנשארו 2,000 אולי קצת יותר דונמים. יש כל הסיכויים, לפי מה ששמענו עכשיו, שחלק גדול מתוך ה-2,000 האלה זו קרקע ממשלתית, ואת הבדיקה הזו אפשר לעשות די מהר. למרות שבתוך 2,000 הדונמים האלה לא צפויה בניה בעתיד הקרוב, אינני אומר שלא נערוך את הבדיקה ולא לקבוע בעלות, אני אומר שיש כן לעשות זאת, אלא מאי - וזה הסייג שאני רוצה להוסיף - אם מתוך 2,000 הדונם האלה יתברר בבדיקה כי קרקע ממשלתית היא 1,500 - 1,700 דונם, אז אני חושב שמה שצריך לעשות זה להצטמצם בקצת פחות וללכת על בטוח. ראינו זאת גם במקומות אחרים כשאמרו שיש בתוך שטח שרוצים להקים בו עיר שיש בית, אז השאירו אותו. אז גם אם יש נניח חלקת זיתים, יש להשאיר אותה. לכן יש לקחת את ה-2,000 דונם האלה, ואם יש בתוכם חלקות פרטיות או מעובדות של 200-300 דונם, להשאיר אותם ויש לגדור, לנטוע את השדרה וכו'.

מכל מקום, אני חושב שאת ההחלטה

היועה"מ י. זמיר

אפשר יהיה לקבל וצריך יהיה לקבל, לאחר שנקבל תמונה מדוייקת של השטח, ואז נחליט.

האלוף א. טמיר : לפי החלטות הממשלה המפה ביהודה ושומרון,

בזמן שיש אוטונומיה ובזמן שאין אוטונומיה צריכה להתבסס על 6 ריכוזים גדולים של יהודים. כלומר, נקודת המוצא היא אוכלוסיה יהודית גדולה שתוכל לגור בהם, וכן ישובים נפרדים בכל השטח.

עכשיו, באזורים האלה הלכנו למקומות שיש שם אדמה בלי בעיות, מה שמוגדר כאדמה ממשלתית, אדמות מדינה או אדמות טרשים בלתי מעובדות, כפי שנאמר. לכן הלכנו לקרני-שומרון עם ה-12 אלף דונם. לכן תוכננה אריאל על 6,000 דונם. נוה-צוף בזמנו תוכננה כך וירדנו מזה בגלל הבעיות שהיו שם עם הערבים. גבעון - על 3,000 דונם, מעלה האדומים - על 30 אלף דונם, אפרת וקרית ארבע. לכן אני חוזר ואומר עוד פעם: זה קרני-שומרון, זה אריאל, זה גבעון, זה מעלה האדומים, זה אפרת וקרית-ארבע.

השר א. שרון : לא היתה על כך החלטה ממשלתית, זה מה

שאתם הצגתם.

האלוף א. טמיר : היתה החלטה ממשלתית להתרכז בגושים

האלה.

השר א. שרון :

היתה החלטה גם על ריחן.

האלוף א. טמיר :

בסדר, אנו לא עוסקים כעת בריחן,

היתה החלטה להתרכז בגושים האלה.

לכן אני אומר, שלגבי הגושים האלה צריך להבטיח, עוד לפני שקמה האוטונומיה, שהשטחים שאנו חושבים שצריכים להיות לרשותנו לפי תכנית המתאר של הישובים האלה, לא רק לחמשת השנים הבאות, אלא לתקופת זמן ארוכה, יהיו סגורים. אנו אמרנו זאת כבר כמה פעמים, ואפשר היה למנוע הרבה צרות בשטח. ואני מתכוון לא רק לקרית-ארבע, אלא לכל המקומות האלה שבהם ישנם אזורים גדולים, ולא ישוב על 500 - 600 דונם.

לכן בקרית-ארבע צריך לסגור את כל

השטח שהוא לפי תכנית המתאר.

עכשיו, יש בשטח הזה כמה כתמים מעובדים,

ולגבי הכתמים האלה, לפי דעתנו, מנקודת מוצא שגם פה היה שיח' באדר, ורוממה, וירושלים גדלה למרות זה - כלומר, אנו לא נבהלים מכתמים בתוך עיר יהודית. - בכל מקום שהכתם מפריע לתכנית המתאר כמו לדרך של כמה מטרים, אז פה פשוט צריך להפקיע לצרכי ציבור.

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

האלוף א. טמיר:

יש בעיות כאלה גם בקרית ארבע.
לכן צריך לבדוק עם פינצטה ולסגור
את השטח. רוב השטח הזה הוא בקריטריון של האדמות שהוא אמר ובכל
הכתמים האלה יש לטפל לגופו של ענין, בגישה של מינימום להפקיע
ולמנוע כתמים כאלה בעתיד.

פרופ' י. זמיר:

תכנית המתאר זה לא נתון משמיים,
זה דבר שמתאים עצמו לשטח ולכן
הוא גמיש - וראיתי תכנית מתאר משתנות. אין כמעט אילוץ שאי אפשר
להתגבר על תכנית מתאר. גם דרך. אז כמובן שיש המיד תנאים
אידיאליים של הדרך הקצרה ביותר והזולה ביותר, אך אפשר גם דרך
להעתיק.

יש שוני בין הפקעת קטע כדי לעשות
דרך קצרה יותר וזולה יותר היום, שזה יכול לסבך אותנו ולעכב את
כל העבודה לתקופה ארוכה, לבין זה שמחכים עד שהעיר פחות או יותר
בנויה וכו'.

השר ז. המר:

כל הויכוח שלנו הוא לכאורה על 300
דונם מתוך 4,000? אני רוצה להבין

את הענין.

פרופ' י. זמיר:

הדבר היחידי שאני אומר שצריך לעשות
עכשו, זה לבדוק את השטח. אני די
אופטימי בכיוון הזה, שאפשר יהיה לממש את רוב השטח, אך זו בדיקה
שצריכה להתחיל ממחר ואז נחליט.

האלוף א. טמיר:

יש בכל מיני מקומות דברים, שהם
ממש בלתי נסבלים וזה נוגע ממש
לפיסות קטנות. בגוש עציון אתה לא יכול להקים, מה שא שנקרא,
מונומנט ל-250 האנשים שנהרגו שם על הגבעה הצהובה, כי כל מיני
ערבים תפסו את הקרקע בצורה בלתי חוקית בלב הגוש ואף אחד לא
מוציא אותם.

השר ש. תמיר:

מקובלת עלי הגישה, שקודם כל צריך
לבדוק בעין כל נקודה שעומדים להתיחס
אליה. אין כמראה עיניים. אני מציע, שהמקום הראשון שניגש אליו,
שהוא אחד מהגדולים ביותר בכל השטח, יהיה קרית ארבע. אני מציע,
קונקרטי, לצאת מחר בבוקר בראש וראשונה לקרית ארבע ואם אפשר לסכם
דברים על נקודה אחת, אז כדאי להתחיל.

השר א. שרון:

ניגש גם לאפרת.

השר ש. תמיר:

דבר שני, הייתי מציע לא לעכשו, אלא
לאאאכשנקיים דיון לאחר הביקור במקום,
שנשמע מפי מישהו מומחה לתכניות בנין עיר, שיצביע בפנינו על
הפרובלמטיקה, ששלושה נגעו בה - שר החקלאות, אברשה והיועץ המשפטי,
לפי הסדר - על ההתיחסות שבין מתאר עיר כמתאר מבחינת התכנון לבין
בעית התפיסה או הסגירה של השטח כולו.

אני מבין, ששר החקלאות אומר, שאנו
יכולים להתיחס לשטח כאל שטח, אשר יהווה חלק מהישוב העברי, מבלי
להוריד משם את היושבים הערביים; דבר שיכול להקהות את טענת הנישול,
בודאי את טענת הנישול הפיזית, לגבי מבנה. אז כדאי שנשמע כמה
מלים מפי מישהו שיאמר לנו: המתאר זה דבר אחד, תפיסה זה דבר שני

השר ש. תמיר:

כדי שנקבל חוות דעת מומחים בענין זה. אני חושב, שזה יעזור לגיבוש הדעה בין הכיוונים, אם יש חלוקי דעות. לא נראה לי שיש חלוקי דעות בנושא הזה של מה שיהיה בתוך השטח ומה לא יהיה בתוך השטח.

השר ז. המר:

קודם כל, לגבי הביקור מחר. אם אין

לנו ידיעה איפה הם בדיוק ה-1,700

דונם, אז אין טעם בביקור.

השר א. שרון:

יש לנו. אתה לא היית כשהסברתי את

המפה משנת 1970 והמפה משנת 1975,

שהיא כבר מפה שעברה את האילוצים. כשנהיה בשטח, יהיה אתנו איש

משרד הבינוי והמופקד מטעם מינהלת קרית ארבע על חכנית הבניה. אי

אפשר לטעות בדברים. אנו נעמוד בגבעת החרסינה, גם בקרית ארבע, גם

באיזור ברכת המים. הכל מונח על כף היד.

השר ז. המר:

אתה רואה מה אדמה פרטית ומה לא?

השר א. שרון:

אין בכלל אדמה פרטית. אין רישום,

פרט לכמה חלקות קטנות מאד מימי

התורכים. אלא שנוצרו כאן עובדות של בניה ונטיה. זה הקושי כאן.

זו קרקע שלא רשומה בטאבו, אלא בספרי המסים. אך הסיור בשטח הוא

חשוב מאד וזו גם הסיבה שאמרתי שנעשה סיור בכל המקומות. חשבתי

להתחיל באריאל וקדומים, אך אני מקבל את הצעת שר המשפטים, שנתחיל

בקרית ארבע ובדרך חזרה נהיה באפרת ואז נוכל להוכיח במקום. יהיו

גם העובדים בשטח, שיסבירו את הנושא במקום עצמו. נעלה על הגבעה,

נראה את העבודה ונשמע הסבר במקום.

השר ז. המר:

יש לנו בס"ה שבועיים, שבהם אנו צריכים לתת תמונה שלמה ובזה לסיים את העניין. מה שחשוב הוא, שמבלי לחכות לביקורים, צריכה להיות לנו ביד תמונה יותר עמוקה של משרד המשפטים, לגבי כל הישובים, כדי שנדע מה המצב. אז גם נדע אם יש קרקע מסוג שאין צורך להפקיע, או באותה מגמה להפקיע פחות, אם בכלל.

השר ש. תמיר:

במקביל לביקור שלנו צריך שתבוצע הבדיקה הטבואיסטית, המסים וכו'.

פרופ' י. זמיר:

אני חושב, שלביקורים צריכה להצטרף פליאה ובמערכת הבטחון צריך להבטיח, שתעמוד באופן מידי קבוצה של אנשים לבדיקות הדרושות, במשך השבועיים הקרובים.

השר ש. תמיר:

שיעדיפו עכשו את המקומות האלה.

מר א. בראון:

מה שפה מוצא, לא בא בחשבון. בצורה הזו אנו עובדים שנה שלמה. יוצא מזה דברים מצחיקים. יש לנו לבונה שזה דבר מתיק; יש לנו אפרת שזה דבר מצחיק. אי אפשר כך לבנות. אם הזמן הוא קצר, אני חושב שמה שאברשה אמר זה הנכון.

השר ז. המר:

מה אי אפשר?

מר א. בראון:

לבדוק זאת עם משפד המשפטים. לא בגלל משרד המשפטים, אלא: (א) בגלל הבדיקה המדוקדקת שנערכת; (ב) בגלל כל מיני סימנים שהם מוזרים.

מר א. בראון:

(מראה על המפה) - למשל, על ההר הזה, שהוא הר ריק, כולו טרשים, לא מוסדר ולא מעובד, אך יש בו גלי אבנים וסיקול מלפני שנים ואת זה מוציאים. אותו דבר יש בלבונה. אז אומרים: זה היה פעם מעובד, כי עובדה שיש גל אבנים וסיקול. בצורה הזו אי אפשר לעבוד. לו ראיתם איך נתנו לנו שטח שנקרא לבונה. זהו מין ציור של פיקסו. על זה אי אפשר לבנות וגם על זה יש בג"צ. אותו דבר באפרת.

מה שאנו טוענים שאם באמת מתכוונים לבנות את קרית ארבע ולתת לה שטח של 50,000 והסביר זאת אבושה נכון, צריך לסגור שטח זה וצריך לראות, דבר שהוא באמת מעובד או בנוי, אותו לא לקחת, לא לנשל ולא לתפוס. בשטח מעובד איננו נוגעים. אגב, בקרית ארבע היום יש בתים של ערבים שנמצאים בפנים. יש עוד מקומות כאלה. דבר שהיה לפני אלפיים שנה, או חמש מאות שנים, שעשו גל אבנים, זו אדמת טרשים בלתי מעובדת והיא לא אדמה של מישהו, למרות שהמוכתרים טוענים לבעלות עליה ולכן הם מגישים בג"צ. אך אי אפשר לעבוד בצורה שהציע פרופ' זמיר. אני עובד בזה יום יום ויודק'ה הולך עם פליאה איפה שיש גלי אבנים, גללים או שיח קטן. אי אפשר כך לבנות. לכן אני אומר, שהבדיקה יכולה להיעשות אחרי שנסגור את השטח.

השר א. שרון:

לפי דעתי, לפני שאנו מתחילים בכל הסיורים בשטח, עלינו לגעת בנושא אחד עקרוני, האם אנו ממשיכים בנושא זה בדרך שבה הלכנו עד היום, או, כפי שהבנתי, שבעצם אנו צריכים אלא לגשת לנושא זה מבחינה אחרת.

השר מ. נסים:

יש שלושה סוגים של אפשרויות והיום
אנו יודעים: ראשית, אם זו אדמת מדינה
או לא מוסדרת טרשית, אין בעיה ואין חילוקי דעות. אין איש בממשלה
האומר לא. יש לנו חשש רק לועדת ערר - עד כאן ולא יותר; ואז
סגרנו את השטח ופתרנו את הבעיה.

יש סוג שני, וזה תפיסה של אדמה
פרטית ע"י מערכת הבטחון. אחרי אלון מורה אנו יודעים מהו המסלול.

יש סוג שלישי, של הפקעה מכוח החוק

הירדני.

לדעתי, מהו תפקידנו? לקחת כל אחד

מהמקומות האלה ולראות קודם כל את הסוג הראשון, מה העלו חכמים
בתקנתם, ועלינו למצוא את המקסימום. השגנו את זה, פתרנו בעיה.
אח"כ אנו צריכים לעבוד.

לדעתי, הדרג השני זה תפיסה ע"י

מערכת הבטחון בזהירות הרבה. אנו צריכים לשאול את מערכת הבטחון
מהי התפיסה שלה, מכוח אלון מורה, בפרט אם מדובר על אותן שש הערים,
שהן תכנית של מערכת הבטחון. אז הם יאמרו: אנו סבורים שזה חיוני
ואנו צריכים לתפוס השטח. אז זוהי עדיפות שניה.

הדבר השלישי, הפקעה מכוח החוק הירדני,

לדעתי צריך להשתדל, עד כמה שאפשר, שלא להשתמש בו. אך אני משוכנע,
שכאשר נעבור על שבעה מקומות אלה, ימצא מקום אחד, או כמה דונמים
באחד המקומות, שנצטרך להשתמש בחוק זה.

או לשקול, אם כדאי להסתכן בכל
העניין.

השר ש. תמיר:

כל העניין לא יסתכן.

השר מ. נסים:

להסתכן מבחינת העלאת טיעונים
שמסוכנים למדינה.

השר ש. תמיר:

בודאי נשקול זה מול זה. זהו תפקידנו,
לדעתי. אנו צריכים להביא לממשלה

השר מ. נסים:

דבר מגובש.

אני מקבל את התפיסה של אברשה. נניח

שזודק היועץ המשפטי ואפשר להעביר את הדרך אקא למקום אחר. אך אם
אי אפשר? אז אברשה אומר, שנצטרך להשתמש באחד האמצעים, או תפיסה
או הפקעה - וזהו תפקידנו, לעשות הכל, משום שמכאן ואילך כל דבר
יהיה כרוך בבג"צ. לא נתעלם מזה. כבר למדו את הדרך, משתמשים בה
ויש להם עידוד לדרך זו. אנו צריכים להשתדל למהר אולי בפחות כמה
דונמים מאשר להאריך את הדרך ע"י עוד כמה דונמים. אני משוכנע,
שכל הנוכחים פה רוצים ביותר דונמים. אם נלך בדרך זו וזה כרוך
בראיה במו עינינו, נשתכנע.

יכול להיות, שלפי שיטת האבנים,

השיבולים או הסימנים האחרים, אם נראה שהם מעטים, אז נאמר שהם
כל כך מעטים, עד כדי כך שהם לא כלולים אפא בקטגוריה של אדמה
מעובדת. יכול להיות שנסתכן בזה בבג"צ. אז יחסרו לנו כמה דונמים.

השר מ. נסים:

לעניות דעתי, זו הדרך שאנו צריכים ללכת בה ואם נלך בה, תוך שבועיים אנו יכולים להביא לממשלה מסקנות טובות. מה שצריך לעשות באמת בימים אלה הוא ממש לבדוק את כל המקומות. לא שמחר נלך לקרית ארבע ואפרת והענין של אלקנה או קדומים יבדק. יותר נכון, משרד המשפטים, הצבא והמינהל צריכים לבדוק את תשעת המקומות מהיום וכאשר נבקר שם, יהיו לנו נתונים של רישומים לפחות. כך אני חושב שנוכל להתקדם. אולי לא נשיג את מאת האחוזים, אך בודאי נשיג 80%-90%. אלה יעדים רציניים, חשובים ואין עליהם כאן חילוקי דעות. הבעיה היא רק על כמה דונמים המאריכים את הדרך מסכנים משהו או לא מסכנים. לכן, לדעתי, אין לך מה לדאוג, בראוין. בצורה שאנו מטפלים בענין זה, הדאגה צריכה להיות פחותה. זה שאתה מביע אותה, אני חושב שאתה צודק. אתה ממלא תפקידך בהבעת הדעה. אך אני חושב שנוכל להתגבר.

השר ש. תמיר:

אני רוצה להתייחס להערה של אורי בראוין. אני רוצה לומר שני דברים. ראשית, הדרך להתמודד עם בעיות היא לראות אותן ואח"כ לקבל החלטה. מזה שנאמר אין שם גדר שהקימו אותה לפני אלפיים שנה, זה לא יעזור לנו. אז יש גדר מלפני אלפיים שנה. ואז נקבע עמדה מה עושים עם הגדר. אנו לא יכולים לדלג על השלב הזה.

שנית - ואת זאת אני רוצה לומר לכל

השולחן הזה - לפי דעתי, הנסיון של הקמת ועדה זו וההתמודדות עם שאלת הרחבת היישובים, עשוי או עלול להיות ציון דרך בכל נושא ההתיישבות. אנו כולנו אנשים שמודעים גם לבעיות הפוליטיות, החיצוניות והפנימיות, שהממשלה מתמודדת אתן. כל אחד מאתנו יכול להטות לכאן

השר ש. תמיר:

או לכאן. לפי דעתי, אם נפעל בסבלנות בתחום הזמן שהוקדש לנו, אך בסבלנות אינטלקטואלית, ללא עצבנות, יש אולי סיכוי שאנו ניתן פתרון למצוקה אוביקטיבית קשה וגם למכלול בעיות אחרות שעומדות אחריה. אם כל אחד מאתנו ירצה בדיוק כמו שהוא רוצה, לכאן או לכאן, חלילה והענין יכשל וזה קודם כל לא טוב לענין ההתישבות. כי בכל זאת, הממשלה הזאת היא הסיכוי הגדול ביותר לנושא ההתנחלות ביהודה ושומרון ואנו יודעים את כל נקודות התורפה שבדרך.

אז ידידי בראון, אני רואה שאתה נושם עמוקות. גם אני נושם עמוקות הרבה מאד פעמים - אין מנוס. קבענו לנו לוח זמנים מאד צפוף, אנו נוקטים שיטות פעולה לא שגרתיות מבחינת הקצב ואני מציע, ברוח זו ללכת.

עכשו אברשה, אני פונה אליך. אנו במשרד המשפטים - כך אני מבין מהיועץ המשפטי לממשלה - יכולים לחוות דעה על יסוד נתונים שאנו מקבלים מצה"ל והמינהל, אך את הנתונים אנו מקבלים. אז אני מבין שבמנוד הראש שלך ושל יודק'ה יש תשובה חיובית לכך, שנקשר את הנתונים, כדי שבמסגרת לוח זמנים זה חוות הדעת תוכל להנתן.

האלוף א. תמיר: (מראה תרשים): כדי להבהיר את התמונה

כאן קריית ארבע, כאן גבעת החרסינה, זהו הרכס שבו מדובר עליו כתכנון. כל הגבעות האלה הן לא מעובדות ואנו רואים כאן את העיבוד הערבי נכנס בין הגבעות. בסוף השבועיים צריך פשוט לבוא ולהמליץ לממשלה, שאת כל השטח הזה נסגור, שלא יתפשטו לתוך איזורים אלה. צריך גם להבטיח שלא תהיה בניה ולכן, יצטרכו לעשות פה גם גדר. אם זו התמונה, אז יש לך פה רציפות של סגירת שטח, שכל התוואים הגבוהים הם ממש טרשים.

תצביע על בריכת המים בציור שלך.

השר א. שרון:

כאן.

האלוף א. טמיר:

איפה הג' עברה מופיעה אצלך?

השר א. שרון:

אני ציירתי פחות או יותר איך אנו

האלוף א. טמיר:

מכירים את השטח, שזה הרזרבוואר העיקרי

שנשאר אחרי שכבר די צמצמו אותנו גם בג' עברה וגם בחרסינה. אני

רוצה להזכיר, שהג' עברה כבר נתפס ונסגר לפי חוק.

השאלה אם בונים שם ערבים או לא?

השר מ. נסים:

הבעיה היא אם יבנו שם יהודים כרגע.

השר א. שרון:

המפתח אם יבנו ערבים תלוי בשאלה אם

יבנו שם יהודים.

הבעיה שלנו בכל המקרים הקודמים היתה,

אל"מ ד. טתן:

כשהכרזנו על שטח וחיכינו לתוצאות של

ועדת הערר, היתה מונחת לנו חרב על הצואר, כמו בלבונה. איזו חרב?

רצינו לגשת לביצוע ואז הכל עוכב למשך חודשים. בניגוד לכך, אם אנו

ניגשים לשטחים האלה בקרית ארבע ומבצעים עליהם אותה פעולה ומכריזים

על שטחים גדולים כאדמות מדינה ומחכים. אם יהיה ערעור, יהיה ערעור.

אם ירדו לנו 5 דונם בגלל ערעור זה, שירדו 5 דונם. אז אם אנו הולכים

לטווח רחוק, אז יש לנו לא רק את הדברים המידיים, אלא יש לנו את

הנשימה אח"כ להתמודד גם עם הערר, לבנות בחלק מהשטח וברובו של השטח

לעשות התהליכים.

פרופ' י. זמיר:

אני מבקש להתייחס בקצרה בעקבות הדברים שהושמעו, לשיטת העבודה של

ועדה זו ונראה לי, אצא שזו בעצם מדיניות ההתיישובות.

אני חושב, שהדברים שאמר בראון הם בבחינת תפסת מרובה לא תפסת. זה לא ענין של גישה או של עקרון. אני מדבר מתוך גישה מאד מעשית. היה לנו נסיון עם זה. אלה לא דברים מופשטים. באפרת, לדוגמא, תפסו בשעתו מרובה, המרובה היה אמנם מעט, אך תפסו חלקות שאמרנו שהיא אדמה פרטית מעובדת ובשל זה התעכבה העבודה בשטח במשך 4-5 חודשים. אם מלכתחילה היו הולכים לפי בדיקה ובזהירות, העבודה הייתה מתחילה חמשה חודשים לפני המועד שהתחילה. באריאל היה בדיוק אותו דבר. אז אם נלך לפי שיטתך ונסגור הכל מחר, אז מחרתיים יהיה לך צוא בית המשפט ואז אחת מהשתיים: או שאתה תצטרך להתקפל, או שתצא למלחמה נגד בית המשפט. אז אני לא מדבר על מה שראוי לעשות, אך המציאות היא, שתתקפל. זאת ראינו עד עכשו. אז מה הרווחת? אז במקום שיהיו לך בטוח 1,500 דונם, אז יש לך לכאורה אלפיים מידיים ולמעשה, אין לך שום דבר.

השר א. שרון:

אאם השאלה אם אפשר להתגבר על זה.

פרופ' י. זמיר:

אני חושב, שמצאנו דרך והדרך היא סבירה.

מר א. בראון:

בלבונה עשינו את מה שאתה מציע והכל עומד. בדקו את השטח חודשים ויש ועדת

אצ ערו.

השר מ. נסים:

אם זו ועדת ערר, זה טוב; זה לא
בג"צ.

פרופ' י. זמיר:

היה עיכוב בבדיקה. היו הרבה מאד
אתרים שאותרו והמכונה לא פעלה טוב,

לא במשרד אצלנו.

אך אני מוכרח לומר כמה דברים בנימה

קצת אישית, לא שלי, כי אני חושב שגם היום וגם בישיבת הממשלה
אתמול נאמרו דברים לא הוגנים כנגד מי שעושה בדיקה זו, ליתר דיוק
אפשר לומר שהדברים מכוונים לפליאה אלבק. אפשר לחשוב מה המוטיבציה
שלה. אני יודע וגם אתה יודע שכל מה שהיא רוצה שהדברים יוצאו
לפועל ויעמדו במבחן; ועד עכשו זה עמד במבחן ומצאו את הדרך הנכונה.
כשאנו הולכים על קרקע ממשלתית, זה הולך לוועדת ערר ומה שנכון הוא
שאנו צריכים עכשו להתארגן מהר, כדי שועדות הערר תפעלנה מהר. אך
אני מניח שזה יהיה בסדר ואז זה ענין של שבועות ואתה הולך על
בטוח ובלי כל הרעש הציבורי.

עוד הערה אחת. אנו מדברים כעת על קרקע

ממשלתית. אך הוזכר כאן הענין של תפיסה לצרכי בטחון. אני חושב
שבמקביל, במערכת הבטחון צריך לשבת אלאאאא ולעשות, במנותק מאתנו,
תכנית בטחונית, אך מערכת הבטחון רוצה לראות ישובים אזרחיים בשטח
לצרכי בטחון. יש להכין מין מפה כזאת ואח"כ צריכים לשלב בין שתי
תכניות אלה. אך מערכת הבטחון, בנפרד, על יסוד שיקולים בטחוניים
צריכה להכין תכנית.

השר ש. תמיר:

לפני שתכנית מערכת הבטחון באה לממשלה,
רצוי שבחלקה, במדה שזה נוגע לשובים

אלה, תבוא אלינו.

אני רוצה לסכם את הדברים הבאים:

השר א. שרון:

מחר בבוקר, בשעה 8.00, ניפגש

במינהלת קרית ארבע.

אולי נצא מפה ביחד, כי אח"כ נצטרך

השר ש. תמיר:

לחפש האחד את השני.

בסדר.

השר א. שרון:

אני לא אוכל להשתתף בסיוור.

השר ז. המר:

יש לי שורה של התחייבויות בכנסת ב-11.00.

השר ש. תמיר:

אני מבקש שנחארגן כך, שב-11.00 נוכל

לחזור.

תקבל הודעה איך אנו יוצאים ומתי.

השר א. שרון:

מתי יש סיכוי שנחזור?

השר מ. נסים:

אני מיד אשב על לוח זמנים. יש לי

השר א. שרון:

בקשה לכל הנוגעים בדבר. צריך להכין

את כל החומר הקיים אצלנו היום לגבי כל אחד מהישובים האלה, שיובא

לשטח, עם האיש המתאים ביותר שיכול להסביר את העניין.

קרית ארבע קר/ו

יו"ר ועדת השרים פותח ומסביר על גבי מפה את תכנית המתאר של קרית ארבע וכן את מצוקת הקרקע של הקריה.

מר י. נהרי ומר א. בראון משלימים ההסברים.

בדיון משתתפים השרים א. שרון, מ. נסים, ש. תמיר, ז. המר וה"ח י. זמיר, א. טמיר, ד. סתיו, א. בראון וי. נהרי

מ ח ל י ט י ס:

- א) ועדת השרים תערוך מספר סיורים בישובים בהם קיימת מצוקת קרקע כגון קרית ארבע, אפרת, גבעון, בית חורון, עפרה, אריאל, קדומים ואלקנה.
- ב) הסיור הראשון של ועדת השרים יערך ביום רביעי, כ"ז באייר תשי"ס (13.5.80), בקרית ארבע ובאתר המיועד להקמת אפרת.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת